PROPI FJB

Autor:

1156

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS SANT DAMIÀ

Barri de Sant Cosme

El Prat de Llobregat

IDENTIFIQUEM MILLOR LES NECESSITATS

Programa d'intervenció comunitaria

-primer esborrany -

Equip de treball

Coordinació i redacció

Josep Martí i Masferrer

Treball de camp i suport a la redacció

Ignacio Cabezas Herrero

Esther Besteiro Sánchez

Gerard Cases Bernaus

Tutoria universitària i assessorament general

Raimon Bonal

Juliol 1999

Presentació

La intervenció comunitària que s'està portant a terme en el barri de Sant Cosme del Prat de Llobregat, s'ha desenvolupat en diferents fases de treball i amb diferents aplicacions metodològiques.

La primera part va consistir en la celebració d'un Seminari conjunt de diverses entitats del barri, sobre els models de funcionament de les organitzacions socials. La iniciativa de celebració d'aquest seminari, va partir de l'Associació de Veïns de Sant Damià. En el decurs d'aquest seminari, es van posar de manifest diferents disfuncions en el funcionament de les entitats participats. D'entre aquestes disfuncions, es poden assenyalar com a més significatives:

a/ la manca de diversificació de fonts de recursos, amb la conseqüent dependència cojuntural que això representa

b/ la separació existent entre les minories actives d'una organització (bàsicament els components de les juntes directives) i la resta d'associats, en nom dels quals l'associació porta a terme la seva missió.

c/ i, potser més important, les diferents dinàmiques entre Junta i associats, amb la qual cosa, la primera pot decidir accions que poden ser discrepades per al conjunt d'associats. Aquest fet és més punyent, si això es produeix en una associació de veïns.

Aquest darrer punt va ser el que va comportar iniciar el programa "Identifiquem millor les necessitats", que consistia en copsar l'opinió de la població del barri de Sant Cosme, respecte les necessitats percebudes en diferents aspectes i sobretot valorar la tasca de l'AV de Sant Damià, com a aglutinadora de les reivindicacions veïnals.

L'aplicació d'aquest programa, va suposar la segona fase de treball d'intervenció comunitària.

Per a portar a terme aquesta segona fase, es va constatar la necessitat de comptar amb recursos aliens a la pròpia AV i al mateix barri. En aquest sentit, es va sol.licitar la col·laboració de diferents entitats i institucions en un treball conjunt.

En primer lloc, es va sol·licitar col·laboració a la Universitat de Barcelona per a la disponibilitat d'estudiants de Sociologia en pràctiques, de manera que la seva participació, permetés disposar d'un coneixement més acurat del barri, i, sobretot, permetés copsar l'opinió de la resta d'entitats i serveis existents en l'àmbit territorial estudiat i copsar l'opinió de la població resident en el barri respecte els anunciats esmentats anteriorment.

La col·laboració de la Universitat de Barcelona, la podem dividir en dues fases ben diferenciades:

1a./ Disponibilitat total a la col·laboració. En aquest sentit, es varen designar tres estudiants per tal de poder fer un diagnòstic de la situació actual. Aquest diagnòstic, consistia en un seguit d'entrevistes a diferents agents socials del barri (a nivell d'annex s'inclou l'informe pertinent) i a la pròpia AV de Sant Damià.

Una segona tanda d'estudiants, havia de realitzar una enquesta a la població, per a disposar d'elements complementaris d'informació. La UB es comprometia a facilitar els estudiants i a fer les tabulacions pertinents i una primera explotació de les dades obtingudes.

2a./ Canvi d'orientació respecte les pràctiques d'estudiants. La desvinculació d'una de les persones que portava la tutoria dels estudiants en la UB, així com un seguit de problemes de caràcter burocràtic intern de la Universitat, va comportar que el compromís assolit respecte la segona tanda d'estudiants, no es pogués portar a terme i un cop engegat el procés aquest es veiés mancat de recursos humans semi-professionals.

Aquest fet, va comportar que des del territori, s'haguessin de multiplicar esforços, per a suplir

la mancança esmentada. En aquest sentit, es va recórrer als mateixos estudiants, que havien realitzat la primera fase de treball; els quals mitjançant una petita contraprestació econòmica, es varen avenir a portar a terme la segona fase de treball (enquesta a la població). Els resultats d'aquesta segona fase de treball, són els que s'exposen a les pàgines següents.

Una altra entitat, que va col·laborar financerament en el desenvolupament del programa ha estat la Fundació Jaume Bofill, que s'ha fet càrrec de les despeses que la intervenció comunitària ha suposat, en les fases de treball assenyalades fins ara.

Un cop iniciat el treball, des de la Direcció General de Serveis Comunitaris del Departament de Benestar de la Generalitat de Catalunya, es va mostrar interès en participar en l'experiència. I per aquesta raó, la intervenció final abasta més aspectes dels previstos inicialment.

L'Ajuntament del Prat de Llobregat, es va mostrar reticent a col·laborar amb l'experiència, amb l'argumentació, que durant l'any 1977, es va realitzar una enquesta a la població del barri, i que a l'actualitat s'està realitzat l'explotació de les mateixes. Es va comprometre, tot i això, a facilitar la informació necessària per a la determinació de la mostra de població. En aquest sentit, s'ha d'esmentar, que no es varen poder oferir totes les dades sol·licitades i que es varen facilitar les relatives a: nombre d'habitants, desagregades per sexes, trams d'edat, lloc d'origen i nivells d'instrucció. No va ser possible disposar de la informació relativa a: professió, situació ocupacional i anys de residència en el barri.

Un darrer aspecte a assenyalar, és que les traves que s'han hagut de superar i que s'han esmentat i esmenat, han comportar un cert retard en la realització del treball previst, tot i que s'han acomplert les fases de treball establertes a priori.

S'ha d'esmentar, tanmateix, que un cop finalitzada la fase de creació d'informació, l'Escola Universitària de Treball Social, es va mostrar interessada en que algunes assistents socials

poguessin realitzar pràctiques en aquesta intervenció comunitària. Actualment s'està en converses, per tal de poder incloure aquestes professionals, en una tercera fase de treball.

Introducció

Com s'ha esmentat, el projecte " Identifiquem millor les necessitats" s'ha portat a terme en el barri de Sant Cosme del Prat de Llobregat, en el marc de col·laboració entre AV Sant Damià, Universitat de Barcelona i Fundació Jaume Bofill; un cop iniciat el projecte es va comptar amb la col·laboració de la Dció Gral. de Serveis Comunitaris.

Les fases desenvolupades fins ara, consisteixen en un diagnòstic del barri i de la valoració que les diferents organitzacions socials i serveis existent en el mateix, han fet respecte l'evolució del mateix i respecte la tasca desenvolupada per l'AV de Sant Damià. L'informe d'aquesta fase de treball s'entrega de manera complementaria a aquest estudi. Aquestes entrevistes personalitzades, varen permetre l'elaboració del qüestionari, per a la recollida de dades de l'enquesta.

La segona fase de treball, que s'exposa en les pàgines següents consisteix en l'explotació de les dades obtingudes a partir de la realització d'una enquesta prospectiva a 305 persones residents en el barri.

Abans de passar a l'exposició dels resultats obtinguts, voldria agrair molt sincerament a les entitats que han donat suport a la iniciativa, el seu recolzament. De manera especial voldria esmentar tres agraïments: a la pròpia AV de Sant Damià, que en tot moment s'ha mostrat d'acord amb la iniciativa i a més ha sol·licitat reiteradament que s'incloguin en els qüestionaris i guions d'entrevista, la valoració que les entitats i ciutadans fan respecte la seva tasca, per tal de poder avançar a partir de les crítiques que respecte les seves gestions es puguin fer. En segon lloc, agrair a la Fundació Jaume Bofill, el suport que han ofert i els assessoraments amb els que hem pogut comptar, i en tercer lloc, als estudiants que han hagut de suportar els entrebancs burocràtics i les dinàmiques associatives, que per si soles són

dignes d'estudi. Sense la participació d'aquests agents, no hagués estat possible la realització del treball.

Aproximació al barri de Sant Cosme

Els antecedents[1]

El barri de Sant Cosme, està situat al sud-oest del nucli urbà del Prat de Llobregat, a la banda esquerra de la carretera de l'Aeroport (B-202), i la seva superfície és de 501.784 m2.

Va néixer l'any 1967, quan el règim franquista , mitjançant l'*Instituto Nacional de la Vivienda* i l'*Obra Sindical del Hogar* (creada l'any 1939), va decidir construir les *Unidades de Absorción Vecinal* (UVAS), per allotjar als ocupants de les barraques de Barcelona i la perifèria. Es van construir els barris de Pomar a Badalona, el de Cinco Rosas a Sant Boi, els de Buenos Aires i la Paz a Martorell, i el barri de Sant Cosme al Prat de Llobregat, que va acollir majoritàriament als barraquistes de Montjuïc. Els habitatges, es van fer a corre-cuita i a terrenys poc apropiats per a la construcció, amb la conseqüent oposició de tots els sectors de població del Prat. Eren zones anteriorment dedicades a l'agricultura, i per tant, molt humides. A més, va suposar grans pèrdues per a molts pagesos, ja que les seves terres, els hi van ser expropiades.

A principis dels anys 70, la gent es queixava de les males condicions de comoditat i higiene, però l'Administració es rentava les mans, i deia que es tractava d'una situació provisional. El temps però, passava, i la situació es feia permanent, fins que els veïns varen decidir actuar.

L'any 1969 es va donar el primer enfrontament, quan l'*Obra Sindical del Hogar* va augmentar les quotes de lloguer de forma desproporcionada, i els llogaters, tant de Sant Cosme com d'altres barris, es van negar a pagar-ho, presentant de passada, una denúncia per incompliment del *Reglamento de Viviendas de Protección Oficial*. Finalment, van guanyar els veïns, gràcies al moviment de solidaritat entre tots. Continuava l'amenaça de

---

[1] Aquesta part del capítol, ha estat copiada integrament, de l'informe que han realitzat els estudiants en pràctiques. S'ha considerat interessant veure el tractament que han fet de la informació obtinguda.

desallotjament per no pagar els lloguers, però també seguien les queixes, les manifestacions, les cartes a l'Organització Mundial de la Salut, com a protesta per les males condicions higièniques,... Aquesta pressió popular, ha sigut determinant per a la reconstrucció del barri. En un primer moment , van aconseguir que es fessin reparacions a les cases, però finalment, al 1974, el govern de Madrid va decidir que era més econòmic, enderrocar el barri sencer i tornar-lo a construir de nou. Van fer pública la seva intenció de construir 3.000 habitatges nous, però la remodelació no arribava. Al febrer de 1976, es va fer a Barcelona el primer Consell de Ministres, des de la mort de Franco, i es va aprovar la remodelació de Sant Cosme com a urgent, posant com a data màxima l'any 1977.

El *Ministerio de Obras Públicas,* va elaborar un avantprojecte, però Sant Cosme, va aconseguir que aquest es fes al 50% amb els veïns, que van construir un pis pilot. Poc a poc, i gràcies a la tasca de l'Associació de Veïns de Sant Damià, es van anant destruint els habitatges en pitjors condicions i construint-ne de nous, que comptaven amb l'aprovació dels veïns. L'any 1982 es va realitzar el trasllat de les primeres 418 famílies, i al 1985 es va fer el sorteig de les 660 corresponents a la segona fase. Encara avui, queden algunes zones sense remodelar, però l'última fase ja està encarrilada, i està previst que cap l'any 2.000, s'acabarà la remodelació, i així s'haurà solucionat, en part, el problema de l'habitatge.

La població

En el barri hi havia censats 7806 habitants a 31 del 12 de 1998, amb una població relativament jove, sobretot en relació al conjunt del Prat.

La població, és absolutament heterogènia, pel que fa al lloc de naixement. Així, mentre que la majoria (4703) han nascut a Catalunya (val a dir que hi ha un percentatge molt elevat de segona generació d'immigrants procedents de la resta de l'Estat), 1714 persones han vingut

procedents d'Andalusia, essent aquesta Comunitat la més representada en el barri. En tercer lloc, se situa Extremadura, si bé amb una població molt més reduïda (400). En tercer i quart lloc se situen Castella - La Manxa (284) i Castella - Lleó (126).

Es dona el fet curiós, que a Sant Cosme, hi resideixen persones, que han viscut en les diferents comunitats autònomes de l'Estat. No existeix cap comunitat autònoma, que no disposi de "representació" poblacional a Sant Cosme.

Ho podem observar en la relació següent:

Lloc naixement	nombre població	Percentatge sobre el total
Catalunya	4703	60'2%
Andalusia	1714	21'9%
Extremadura	400	5'1%
Castella - La Manxa	284	3'6%
Castella - Lleó	126	1'6%
Galícia	102	1'3%
País Valencià	98	1'2%
Estranger *	88	1'1%
Aragó	69	0'9%
Múrcia	65	0'8%
Madrid (Comunitat)	59	0'7%
Illes Balears	34	0'5%
Ceuta i Melilla	29	0'4%
Astúries	10	0'1%
Cantàbria	8	0'1%
Illes Canàries	7	0'09%

País Basc	6	0'07%
Navarra	3	0'03%
La Rioja	1	0'01%
Total	**7806**	

* La població nascuda a l'estranger és fruit bàsicament de l'emigració espanyola, a diferents països europeus, a finals dels anys 50 i durant els 60.

El nivell d'instrucció

Les variables de nivell d'instrucció d'aquesta població, són les següents:

Nivell d'instrucció	Nombre de persones	Percentatge sobre el total
No sap llegir / escriure	936	12'0%
Sense estudis	2455	31'4%
Primaria/EGB1	2273	29'1%
Primaria/EGB2	1506	19'3%
F. Professional 1	293	3'8%
F. Professional 6	113	1'4%
B. Superior. BUP. COU	137	1'7%
Diplomat/Tit. grau mig	28	0'4%
Llicenciat/doctorat	13	0'2%
Valor no especificat	52	0'7%
Total	**7806**	

Es constata que la població de Sant Cosm,e té un nivell d'instrucció, majoritàriament a nivell d'estudis primaris o inferior. Tinguent, la resta de categories, una significació estadística molt baixa respecte del conjunt.

La població enquestada

L'enquesta es va realitzar a 305 persones, seguint el model metodològic de ruta. Les característiques dels enquestats són les següents:

Pel que fa a la variable sexe:

Homes	153	50'2%
Dones	152	49'8%
Total	305	100%

Per trams d'**edat**, la distribució és:

De 16 a 25 anys	72	23'6%
de 26 a 45 anys	101	33'1%
de 46 a 65 anys	82	26'9%
majors de 65 anys	50	16'4%
Total	305	100%

L'**estat civil** dels enquestats és el següent:

Solter/a	98	32'1%
Casat/da	175	57'4%
Vidu/a	26	8,5%
Separat/a	6	2'0%
Total	305	100%

PREGUNTA 19

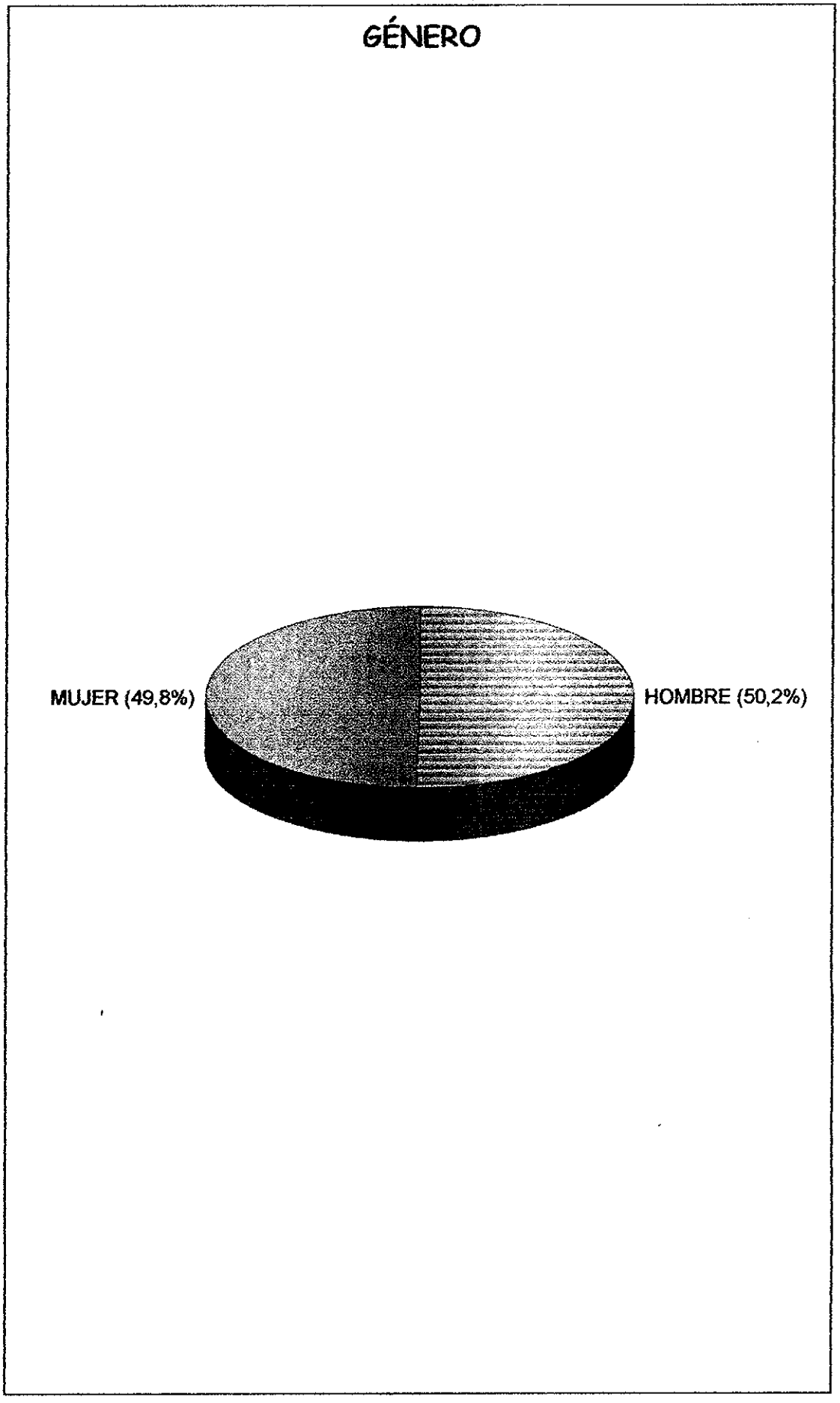

PREGUNTA 20

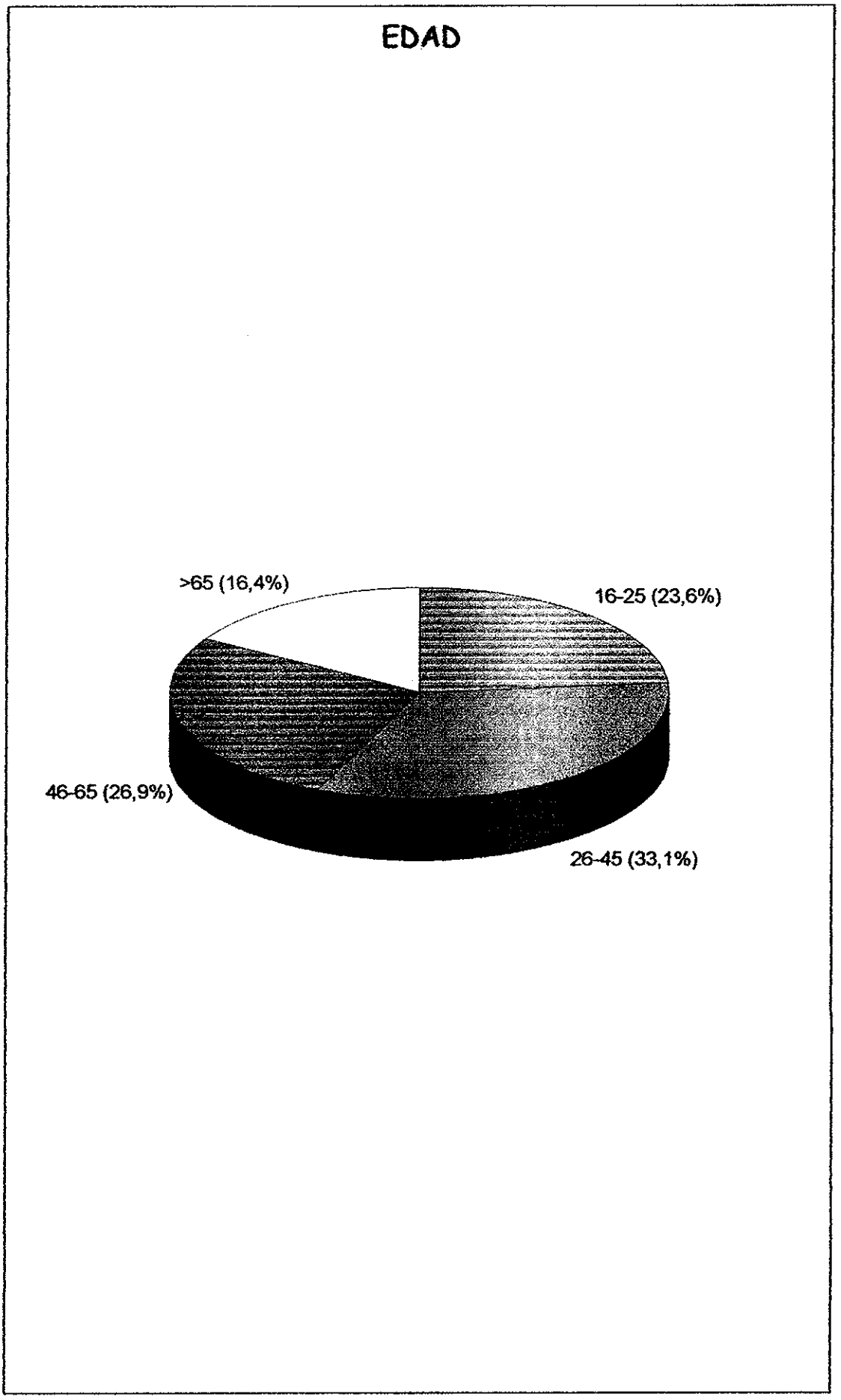

PREGUNTA 21

ESTADO CIVIL

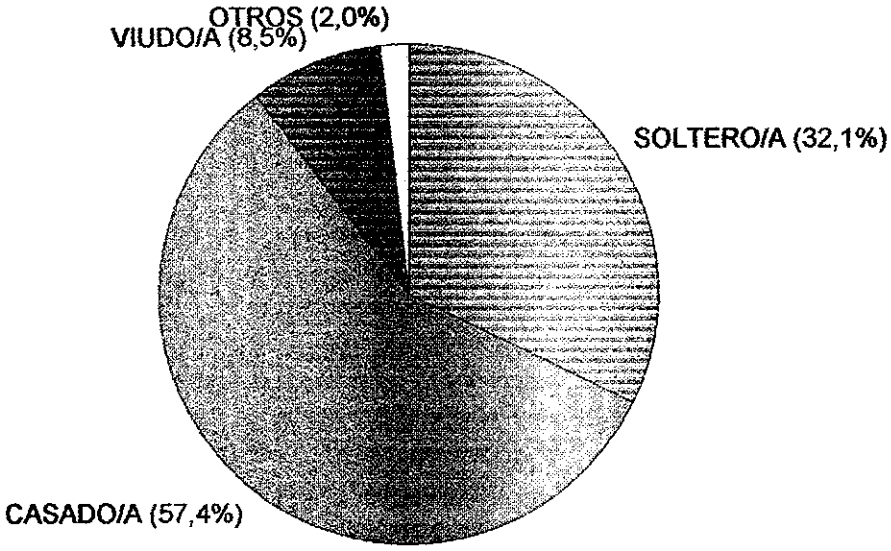

El **nivell d'instrucció** s'exposa tot seguit

No sap llegir ni escriure	14	4'6%
Sense estudis	79	25'9%
Primària	85	27'9%
Graduat escolar	69	22'6%
Formació professional	24	7'9%
BUP / COU	20	6'6%
Estudis universitaris	14	4'6%
Total	305	100%

Malgrat aquestes categories, el 21'35 dels enquestats (65 persones) han manifestat posseir altres estudis no reglats.

La **situació ocupacional** dels enquestats és la següent:

Estudiant	11	3'6%
Treballador en actiu	128	42'2%
Aturat	51	16'8%
Mestressa de la llar	49	16'2%
Jubilat	64	21'1%
Altres situacions	1	
NS/NC	1	

PREGUNTA 22

ESTUDIOS

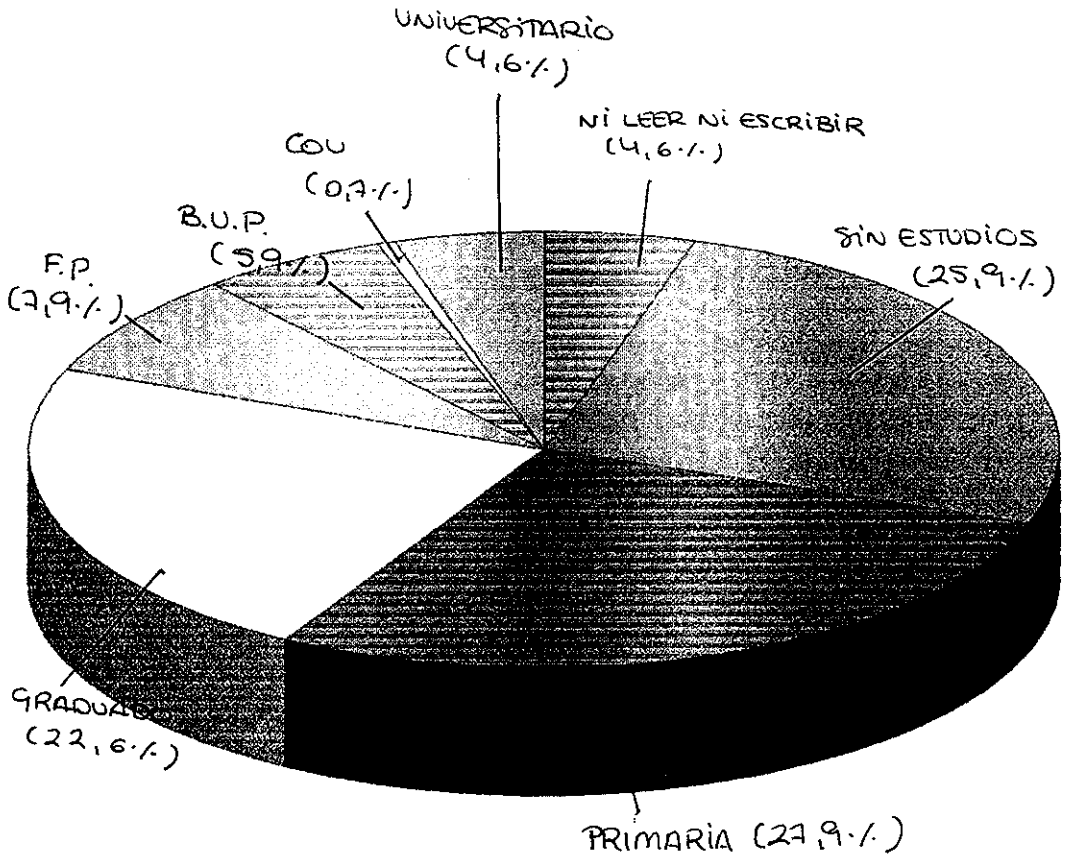

PREGUNTA 23

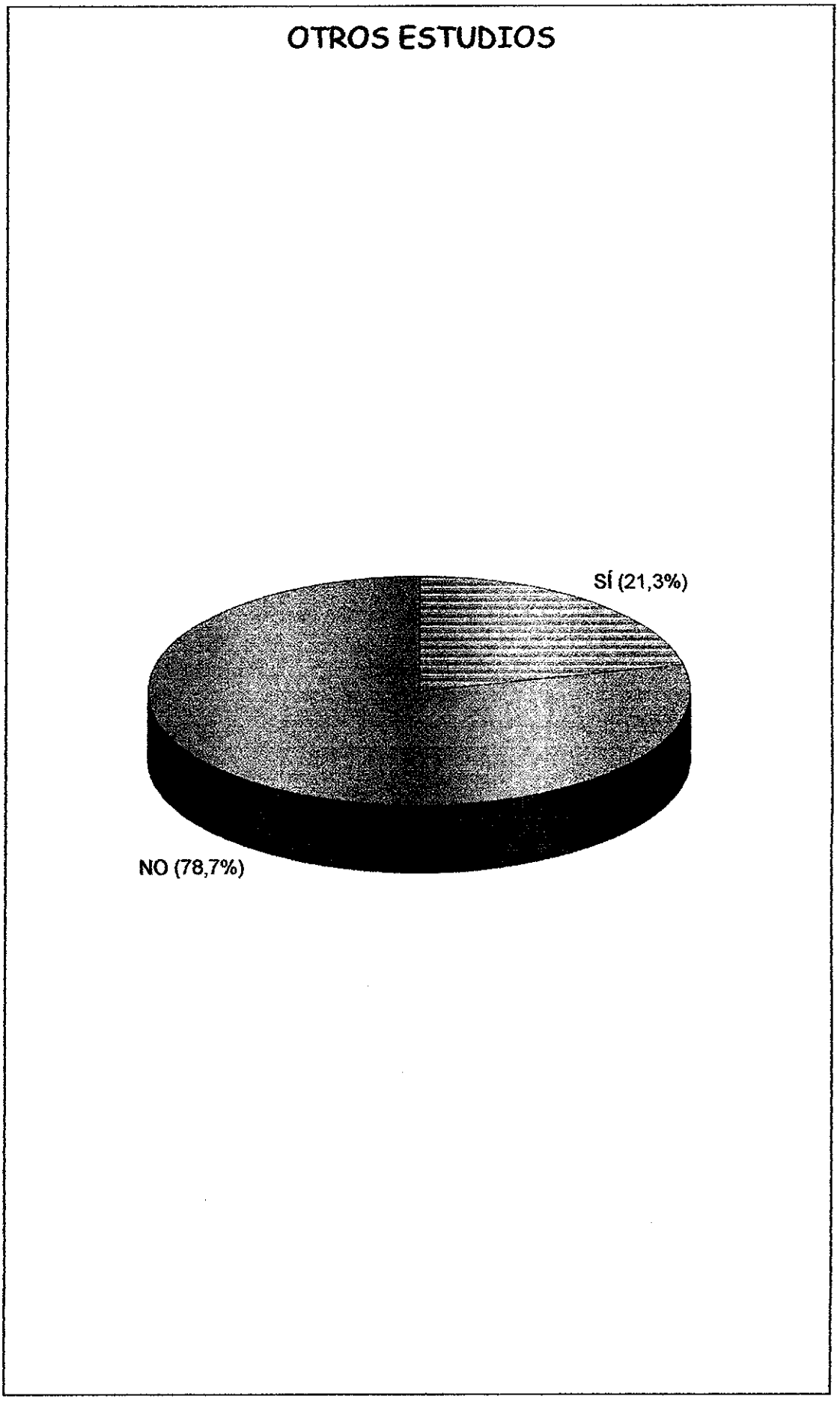

PREGUNTA 24

SITUACIÓN OCUPACIONAL

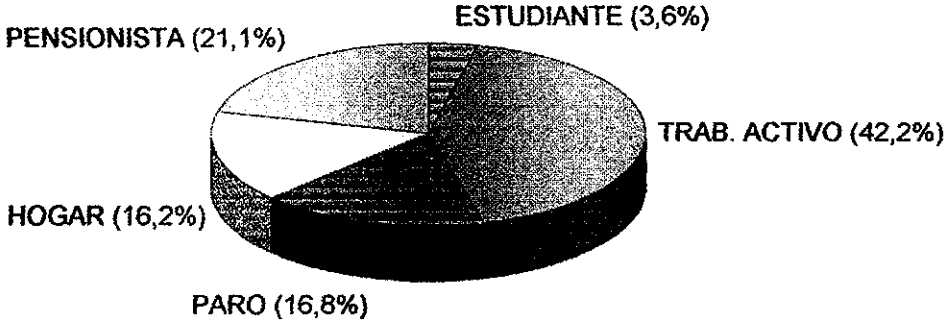

La **relació laboral** dels treballadors en actiu és:

Eventual	36	27'3%
Fix	77	58'3%
Autònom	13	9'8%
Altres fórmules	6	4'5%
No pertinent	173	

El **lloc on desenvolupen el treball** és a:

Sant Cosme	38	28'6%
El Prat	50	37'6%
Barcelona	36	27'1%
Altres municipis	9	6'8%
NP	172	

Com ja se sap, a Sant Cosme, conviuen dues comunitats, ètnicament diferenciades: el col·lectiu ètnicament majoritari i el col·lectiu gitano. L'ètnia dels enquestats és la següent:

Col·lectiu majoritari	291	95'4%
Col·lectiu gitano	14	4'6%

Respecte l'Associació de Veïns

Possiblement el més important per a una organització social d'intervenció comunitària, sigui el fet de ser coneguda per part dels ciutadans als quals adreça les seves activitats. El fet de ser coneguda o no, és un indicador del grau de connexió que disposa en el territori. Davant la

PREGUNTA 25

RELACIÓN LABORAL

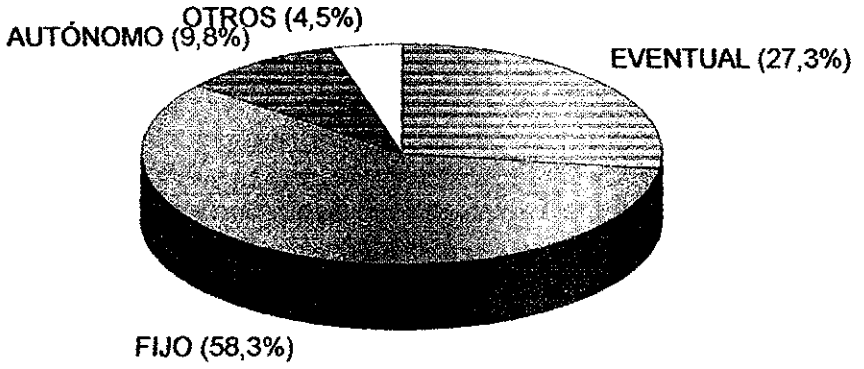

PREGUNTA 26

LUGAR DE TRABAJO

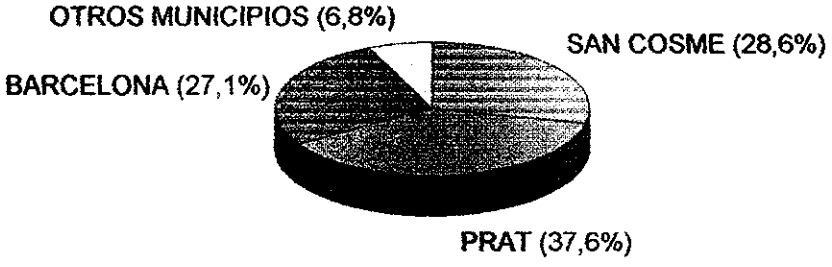

PREGUNTA 27

COLECTIVO

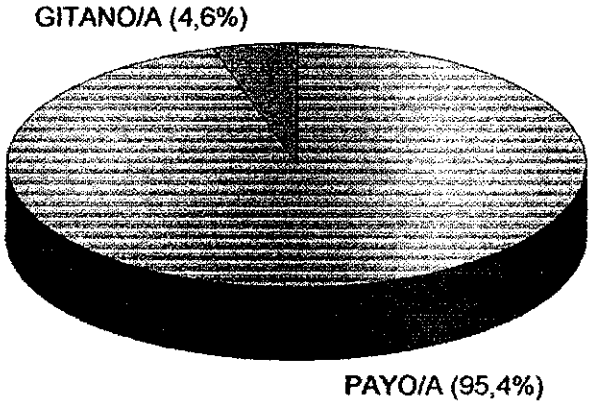

pregunta formulada als enquestats, aquests han manifestat conèixer l'AV, tal com es posa de manifest en el quadre següent

Coneixement de l'AV		
Sí	274	89'8%
No	31	10'2%

Com es pot observar, l'AV disposa d'un coneixement molt ampli, entre la població del barri. Cal recordar aquí que en altres estudis sobre l'associacionisme veïnal, els nivells de coneixement d'aquestes organitzacions, són molt més baixos. Podríem plantejar, a nivell d'hipòtesi, que Sant Cosme, es tracta d'un barri amb poca mobilitat residencial. Així la majoria de les persones que s'hi varen traslladar en construir-se el barri, encara hi continuen residint. Si a aquest fet, hi afegim la problemàtica derivada de la construcció i remodelació dels habitatges, com s'ha descrit en pàgines anteriors, i que les accions derivades varen ser encapçalades per l'AV, sembla lògic que el record de la lluita per aconseguir un habitatge digne, esdevingui així mateix un record i reconeixement de l'AV. Això, sense desmerèixer que l'AV pugui ser coneguda, a més, per les activitats que està desenvolupant a l'actualitat.

El coneixement d'una AV, pot ser fruit de les activitats que desenvolupa i dels serveis que ofereix, o bé, per altres raons: presència en mitjans de comunicació, ubicació física del local, etc. Per tal de dilucidar si el coneixement és fruit de "casualitats" o bé per l'acció concreta de l'AV, es va demanar als enquestats si coneixien a les persones que actualment estant portant endavant l'AV. Les respostes s'exposen a continuació:

PREGUNTA 1

¿CONOCE A LA A.V.V. DE SAN DAMIÁN?

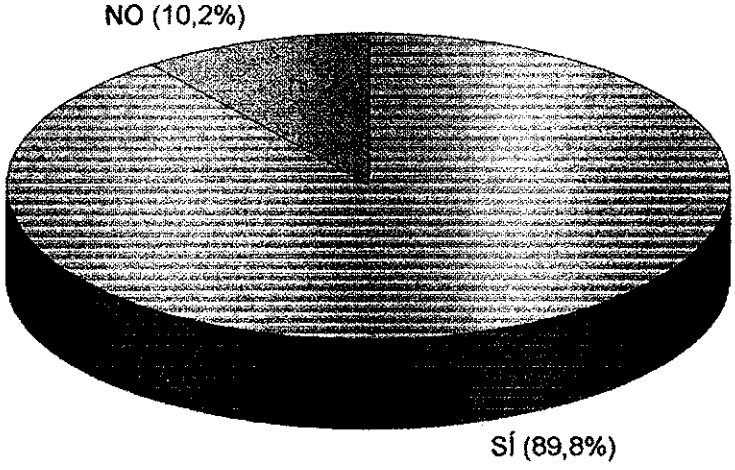

Coneix algú de la Junta

Sí	206	67'5%
No	66	21'7%
NS/NC	33	10'8%

Es posa de manifest que l'AV de Sant Damià, a més de poder ser coneguda per les accions que desenvolupa, ho és per la vinculació dels seus membres més representatius, amb el barri. En sol·licitar concreció respecte els membres coneguts, les respostes feien referència a persones concretes de la Junta. O sia, hi ha una identificació de l'associació, amb les persones actives que en porten la tasca quotidiana. La concreció de persones conegudes (feta la seva traducció en càrrecs) se centra en el figura del president (51'2% dels enquestats el coneixen), Secretària (19'2%), Vicepresident (12'9%) Tresorera (6'7%) i altres càrrecs (9'2%).
No deixa de ser curiós, i considerem que és fruit de l'explicació feta més enrere, que el percentatge de persones que coneixen el president, sigui més del doble dels que coneixen la secretaria i la tresorera, quan aquestes persones són les que atenen als veïns si aquests acudeixen a l'AV per a qualsevol gestió. S'ha d'esmentar tanmateix, que el president acostuma a fer acte de presencia a l'associació pràcticament a diari i a més és qui afronta les problemàtiques més acusades dels veïns.

Respecte la valoració general que els enquestats fan de la tasca de l'AV, s'han obtingut les respostes següents:

PREGUNTA 3

¿CONOCE A ALGÚN MIEMBRO?

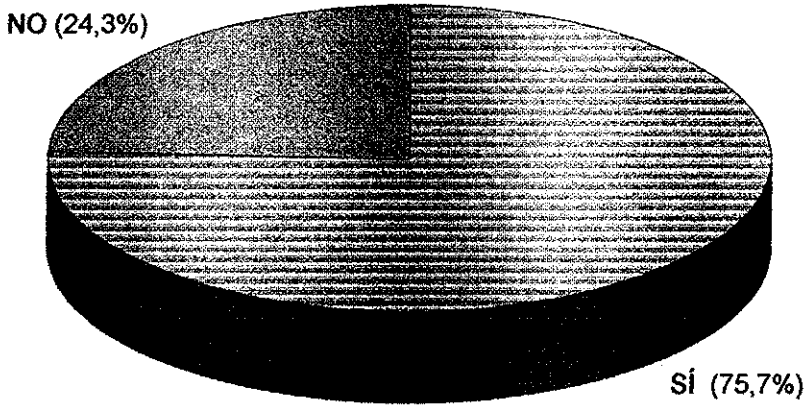

Valoració global de l'AV

Molt bona	41	13'4%
Bona	96	31'5%
Ni bona ni dolenta	95	31'1%
Dolenta	21	6'9%
Molt dolenta	17	5'6%
NS/NC	35	11'5%

L'agrupació de respostes positives i negatives, es decanta clarament en favor de les opcions citades en primer lloc. Així, la suma de les categories *molt bona i bona* és del 44'9 % mentre que la suma de les categories *molt dolenta i dolenta* és del 12'5%. La qual cosa, posa de manifest, que la valoració que els veïns fan de l'organització social, la podem considerar positiva per aquesta organització.

Hi ha un fet però, que cal esmentar: Pràcticament una tercera part de la població, s'ha posicionat en la categoria mitjana *ni bona ni dolenta*, la qual cosa, sembla entreveure que es considera que l'AV fa la feina que li pertoca; fet aquest, que no deixa de ser positiu per l'entitat. Ara bé, potser caldria plantejar-se, si la població enquestada (i en aquest cas, es podria fer extrapolable a la majoria de municipis i barris de Catalunya), és conscient, que una associació de veïns, és un instrument legal, al servei de tots els veïns i no una oficina de reclamacions i/o queixes. És a dir, possiblement el fet d'haver vist, des de fa molts anys (aquesta AV va celebrar el seu 25è aniversari l'any 1997) que un grup de persones, dedica molta part del seu temps lliure, a una tasca en benefici del conjunt, pot haver fet suposar, a alguns veïns que tenen algun tipus d'obligació de fer-ho. Seria interessant, potser, afegir en alguna de les enquestes que es porten a terme a Catalunya, la pregunta de si saben què és una AV. i quina descripció en fan. Això però, seria fruit d'un altre estudi.

PREGUNTA 2

¿CÓMO VALORA LA A.V.V.?

Nota media: 6,419

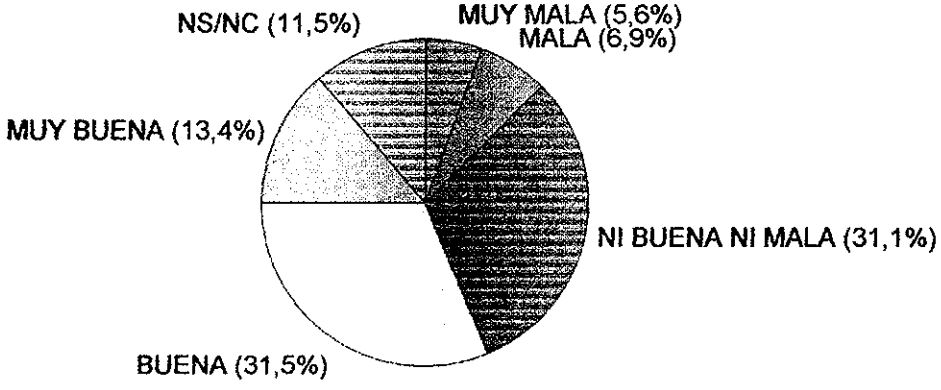

S'ha esmentar anteriorment, que el barri de Sant Cosme, ha sofert un procés de remodelació constant i que en això s'hi ha implicat molt l'AV. No es d'estranyar doncs, que a la pregunta sobre les activitats de l'AV ha desenvolupat des de la seva creació, s'hagin obtingut els resultats següents:

Coneixement activitats desenvolupades anteriorment per l'AV

Remodelació	120	36'9%
Altres	44	13'5%
NS/NC	161	49'5%

La lluita per la remodelació del barri, és la que ha identificat més l'AV. Tampoc ha d'estranyar que es doni un percentatge tant elevat en la categoria NS/NC, atès que la pregunta feia referència als procés històric i la gent jove enquestada, òbviament no ha pogut expressar resposta a aquesta qüestió.

Respecte les activitats actuals, les categories obtingudes, han estat molt més sectorialitzades que en el cas anterior. Val a dir, que les dues preguntes, es presentaven als enquestats de manera oberta. Les activitats que es coneixen de les actuals, són les següents:

Coneixement activitats actuals de l'AV

Excursions	86	20'0%
Tallers i manualitats	70	16'2%
Campanya de l'aigua	65	15'1%
Festes	61	14'2%
Activitats infantils	18	4'2%
Altres	5	1'2%
NS/NC	126	29'2%

PREGUNTA 5

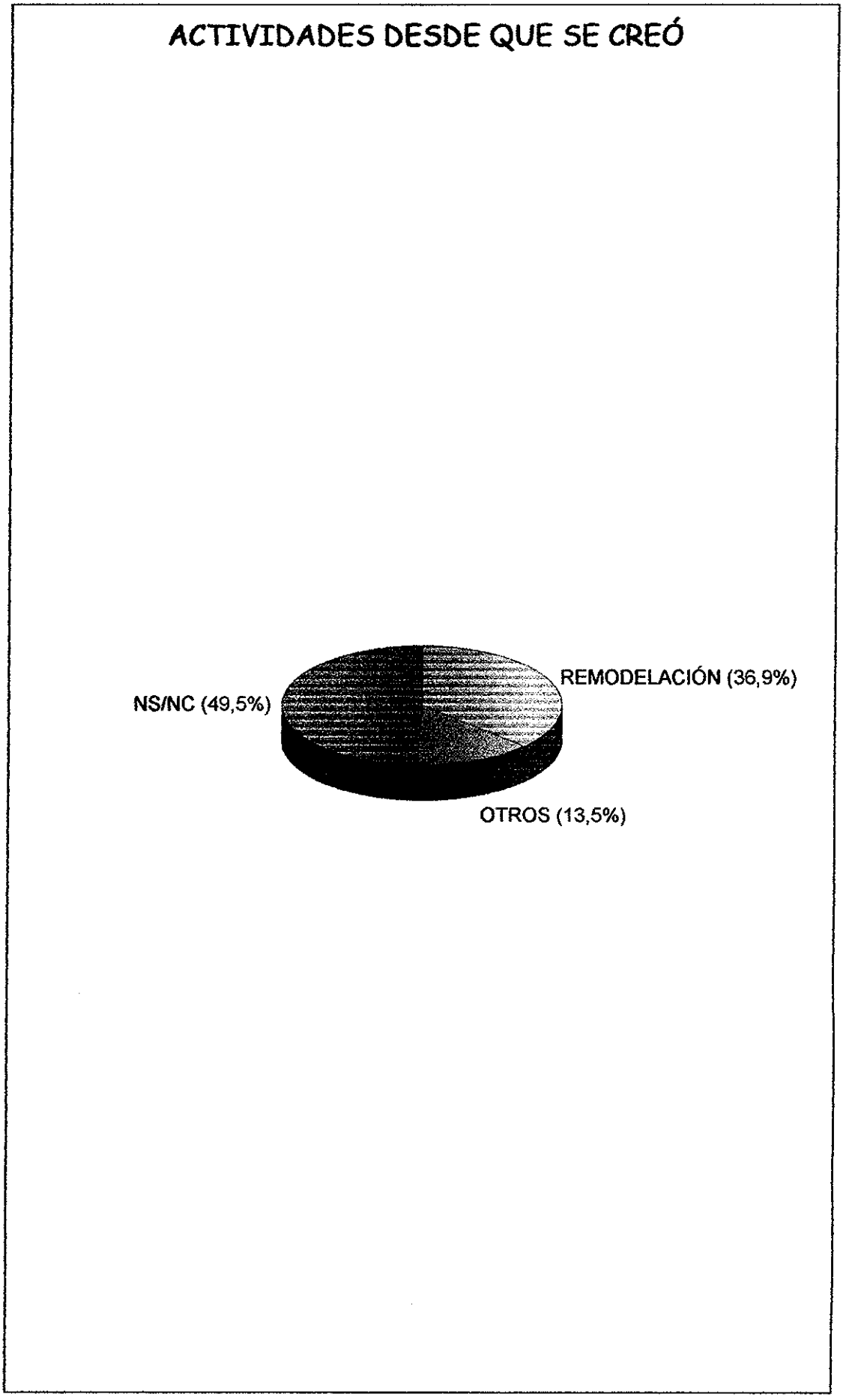
ACTIVIDADES DESDE QUE SE CREÓ
REMODELACIÓN (36,9%)
NS/NC (49,5%)
OTROS (13,5%)

PREGUNTA 6

ACTIVIDADES ACTUALES

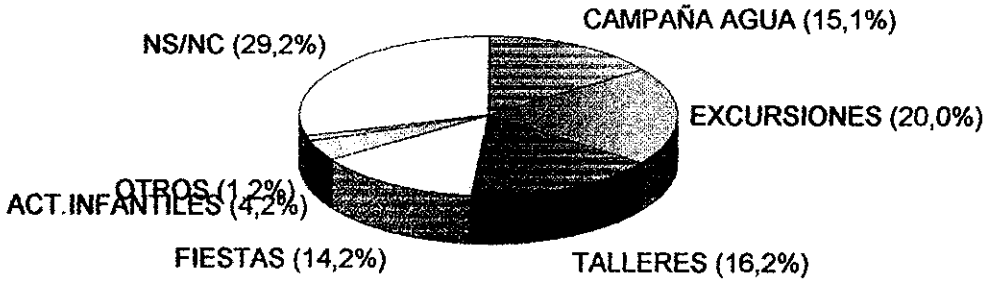

Hi ha un clar posicionament, respecte aquelles activitats d'ocupació de temps lliure. Possiblement, aquestes activitats siguin les que tenen més acceptació per part dels veïns i, en conseqüència esdevinguin les més participades. Tot i que la campanya de l'aigua sigui coneguda per un 15% de la població enquestada. Possiblement, la majoria dels enquestats que han set esment d'aquesta categoria, formin part de famílies que estant en la campanya. El mateix podríem deduir del percentatge que ha assenyalat les festes infantils. Possiblement es tracti de persones que tenen menuts a casa.

La valoració d'aquestes activitats ha obtingut les respostes que s'exposen tot seguit:

Molt bona	57	33'3%
Bona	70	41'0%
Ni bona ni dolenta	40	23'4%
Dolenta	3	1'7%
Molt dolenta	1	0'2%
No pertinent	134	

Un cop més, la valoració de les activitats que desenvolupa l'AV és clarament positiva per a l'organització i, en aquest cas, amb una diferencia percentual encara superior a l'obtinguda en tractar la valoració global de l'AV. Així l'agrupació de respostes "molt bona" i "bona", ha estat esmentada pràcticament per la tercera part dels enquestats, que coneixen les activitats que l'AV desenvolupa (74'3%) mentre que l'agrupació de respostes en sentit contrari se situa en menys del 2%.

PREGUNTA 7

VALORACIÓN ACTIVIDADES

Valoración media: 7,591

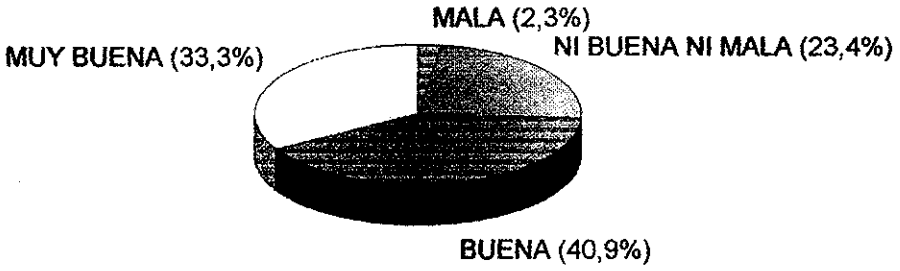

Respecte del barri

Un dels apartats principals de l'enquesta, feia referència a la percepció que tenen els veïns del barri actualment. Val a dir, que aquest aspecte configura l'eix central del programa establert; atès que en funció dels resultats manifestats en aquest apartat, l'AV dissenyarà les seves estratègies de futur i li servirà alhora, per a replantejar-se, si es el cas, la funció desenvolupada fins ara.

La primera qüestió que cal plantejar és si els enquestats consideren que el barri ha millorat al llarg dels anys. Sembla obvi que així ha estat; sobretot per una persona que hagi viscut el procés o que simplement hagi visitat el barri en els anys 70 i el torni a visitar a l'actualitat. En qualsevol cas, és l'opinió dels residents la que val, entre d'altres coses per què el visitant veu només una part de la dinàmica quotidiana i el resident la viu.

Així aquesta qüestió va obtenir la valoració següent:

Opinió sobre l'estat del barri a l'actualitat

Està molt millor	97	31'8%
Està millor	137	44'9%
Està igual	34	11'1%
Està pitjor	29	9'5%
Està molt pitjor	8	2'6%

Més de les tres quartes parts de la població enquestada, manifesta que la situació del barri, ha millorat amb els anys i els esforços esmerçats per les minories actives residents en el mateix i per l'acció de l'Administració Pública (aquesta darrera, òbviament després de la transició

PREGUNTA 8

¿CÓMO ESTÁ AHORA EL BARRIO?

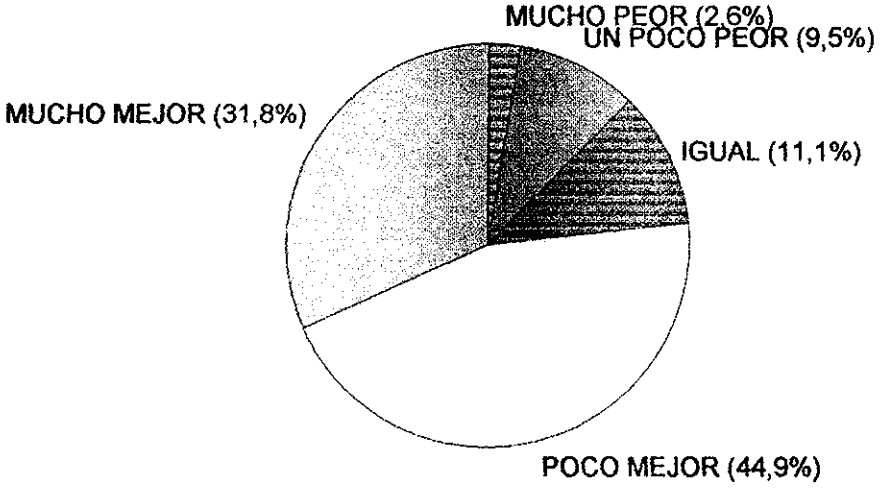

democràtica). És de ressaltar que, pràcticament una tercera part dels enquestats, posa adjectiu a la millora, en el sentit de manifestar que actualment està molt millor que anys enrere. Curiosament un 12% manifesta que està "pitjor" o "molt pitjor" (aquesta segona categoria ha estat esmentada en un percentatge molt més baix).

La millora del barri però, no exclou que hi puguin haver mancances encara i que aquestes s'han de detectar per a poder avançar en la millora del conjunt. Així es va plantejar als enquestats. La pregunta es va formular de manera oberta i va ser tabulada amb posterioritat de manera que, pugessin esmentar aquelles mancances que perceben, sense cap condicionant apriorístic

Serveis que troba a faltar en el barri actualment

Transport (més...)	95	19'2%
Policia (qualitat en el servei)	65	13'1%
Mercat municipal	47	9'5%
Comerços	47	9'5%
Serveis sanitaris	44	8'9%
Discoteques i Pubs	29	5'9%
Centre comercial	22	4'4%
Neteja	15	3'0%
Biblioteca	8	1'6%
Altres	78	15'8%
NS/NC	45	9'1%

PREGUNTA 10

SERVICIOS QUE FALTAN EN EL BARRIO

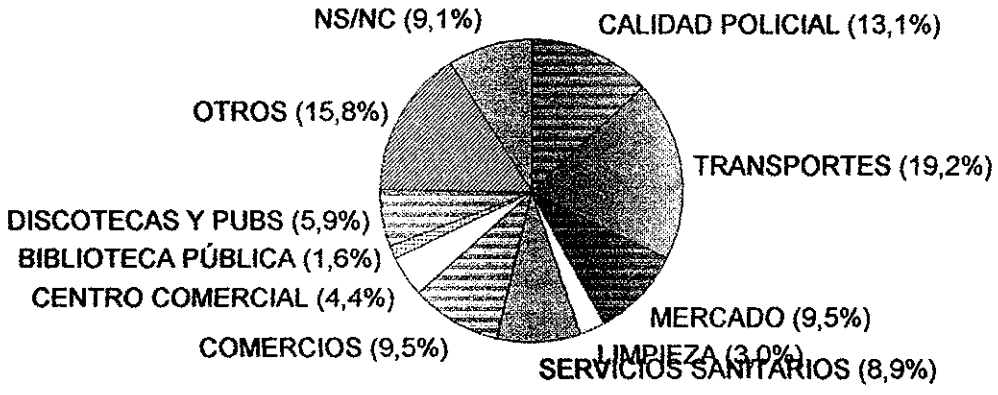

El plantejament d'aquesta pregunta comporta que s'exposin un reguitzell de respostes molt concretes i sectorialitzades, que per la seva insignificància estadística, s'agrupen en la categoria "altres". Tot i això, ens ha semblat interessant assenyalar algunes de les mancances detectades a nivell de serveis: així en la categoria altres, s'han esmentat (recordem que en percentatges molt baixos): bústies, bombers, cinema, semàfors i pipican. També en la categoria " comerços" s'han assenyalat alguns de concrets: jugueteria, bancs i caixes d'estalvi, restaurants, hotels, delegació d'Hisenda i botigues de roba.

Assenyalat això, passem a analitzar les respostes obtingudes amb percentatges superiors. En primer lloc, s'assenyala la necessitat d'augmentar el transport i, en aquest sentit, les referències no es dirigien a l'increment de les línies d'autobusos que actualment hi ha en funcionament en el barri, sinó a la necessitat de disposar d'accés a la xarxa de Metro. Alguns dels enquestats manifestaven haver sentir informacions respecte que la millora de connexió de l'Aeroport pot permetre disposar de Metro en el barri. En aquest sentit, podríem deduir que la resposta es tracta més d'una reivindicació, que d'una mancança molt sentida.
En segon lloc, a nivell percentual de respostes s'ubica una demanda que pot disfressar connotacions en certa manera perilloses. No es demana més policia, sinó més qualitat (contundència, expressaven alguns enquestats) policial. Les referències a la necessitat d'aquest serveis, venien acompanyades d'expressions que ratllaven actituds racistes o xenòfobes, respecte del col·lectiu gitano. Més endavant, farem esment a altres manifestacions en aquest sentit.
Curiosament, han obtingut el mateix nombre de respostes les demandes de mercat municipal que de comerços, sense oblidar que prop d'un 5% dels enquestats, s'han posicionat per a una centre comercial (hipermercat o gran superfície).

S'ha donat també, si bé en menys del 2% de respostes, la demanda de biblioteca.

El fet de plantejar la pregunta de manera absolutament oberta, ha comportat que s'exposessin les mancances més acusades per a la persona que responia, en el moment d'emetre opinió. És lògic per tant, que alguns serveis bàsics no hagin estat esmentats; el que no seria tant lògic seria que no es demanés opinió concreta d'aquests serveis. Així a continuació es va demanar que valoressin diferents serveis un a un. Les respostes han estat molt variades, com es pot veure en l'anàlisi sectorial :

Opinió dels serveis existents en el barri

Opinió sobre l'ensenyament

Molt bo	26	8'5%
Bo	94	30'8%
Ni bo ni dolent	109	35'7%
Dolent	37	12'1%
Molt dolent	12	3'9%
NS/NC	27	8'9%

La resposta obtinguda en percentatges més elevats sembla manifestar una manca d'opinió formada al respecte d'aquest servei. És possible que alguns enquestats, s'hagin posicionat en aquesta categoria per no fer-ho en la de NS/NC, per no tenir fills en edat escolar o per altres circumstàncies que els feia difícil possessionar-se més concretament. En qualsevol cas, només podem esmentar això a nivell d'hipòtesi.

PREGUNTA 11.1

VALORACIÓN ENSEÑANZA

Valoración media: 6,050

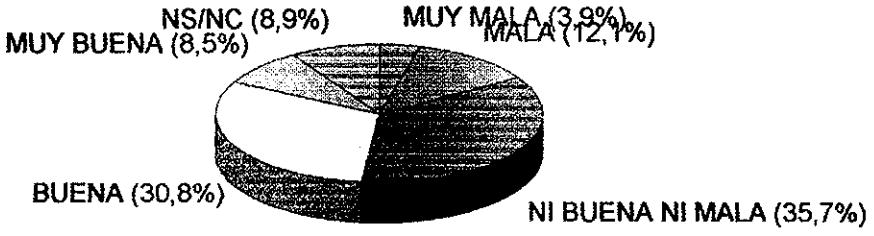

S'ha d'esmentar tanmateix, com s'exposa en els gràfics adjunts al final del capítol, que en el qüestionari, no es plantejava de manera concreta les categories obtingudes sinó que la valoració era per puntuació de 0 a 10, siguent "0" la categoria corresponent a "molt dolent" i el "10" corresponia a "molt bo". En concret, la reagrupació numèrica ha estat en correspondència a les categories següents:

Molt bona	9 i 10
Bona	7 i 8
Ni bona ni dolenta	5 i 6
Dolenta	3 i 4
Molt dolenta	1 i 2

Per a facilitar-ne la comprensió s'ha optat per traslladar el valor numèric a categories concretes. Tot i això, en el gràfic s'exposa el valor numèric assolit com a mitjana. L'agrupació de respostes de valoració positiva, supera àmpliament l'obtinguda per les respostes marcadament negatives, amb una diferencia percentual de l'ordre del 23'3%. El valor numèric de mitjana, en l'escala de classificació s'ha situat en el 6. En síntesi podem dir que ha obtingut un 6 sobre 10.

Opinió sobre els serveis sanitaris

Molt bo	18	5'9%
Bo	132	43'3%
Ni bo ni dolent	113	37'0%
Dolent	33	10'8%
Molt dolent	9	3%
NS/NC	0	

PREGUNTA 11.2

VALORACIÓN SERVICIOS SANITARIOS

Valoración media: 6,279

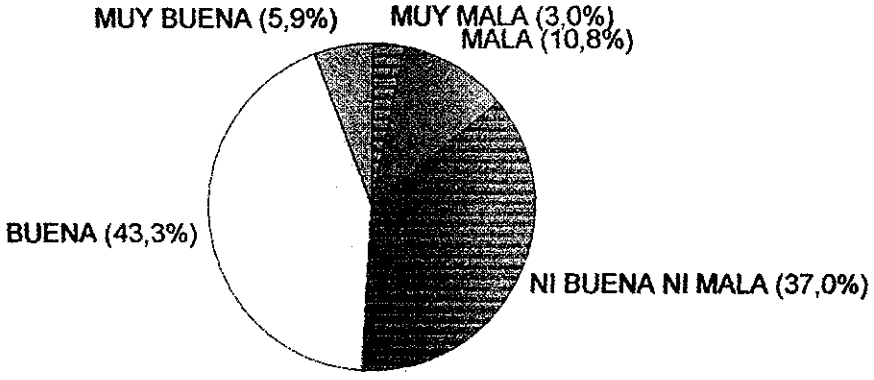

El més curiós d'aquesta taula rau en el fet que cap dels enquestats s'ha posicionat en la categoria NS/NC. És a dir, els serveis sanitaris esdevenen un tipus de servei, que tothom en un moment o altre ha de recórrer o bé que algun dels familiars propers ha utilitzat alguna vegada. En aquest sentit, la totalitat dels enquestats, han volgut expressat opinió al respecte. Tanmateix, l'explicació que s'ha fet en el cas de l'ensenyament sobre la categoria "ni bo ni dolent" ens serveix també alhora de valorar aquest servei.

L'agrupació de respostes " molt bo" i "bo" també en aquest cas, esdevé molt superior a l'obtinguda per l'agrupació de les respostes de signe negatiu. Las diferencia en aquest cas, és de l'ordre del 35'4%.

Pel que fa la valoració numèrica, la puntuació obtinguda de mitjana sobre 10, ha estat del 6'3.

Opinió sobre els serveis socials

Molt bona	16	4'9%
Bona	88	28'9%
Ni bona ni dolenta	67	22'0%
Dolenta	50	16'4%
Molt dolenta	17	5'6%
NS/NC	68	22'3%

Cal observar d'entrada, que es tracta del servei que ha obtingut un nivell de respostes en la categoria NS/NC, més elevada de tots els serveis analitzats. Així mateix, es tracta d'un dels serveis en que menys enquestats s'han posicionat en la categoria intermitja. Tot i que l'agrupació de les dues categories, ens situa al voltant del 45% del total de respostes obtingudes. Possiblement, front aquest servei, s'hagin de fer dos tipus de consideracions: per un costat, poden haver opinat les persones, que han tingut necessitat d'utilitzar-los, i, d'altra

PREGUNTA 11.3

VALORACIÓN SERVICIOS SOCIALES

Valoración media: 5,73

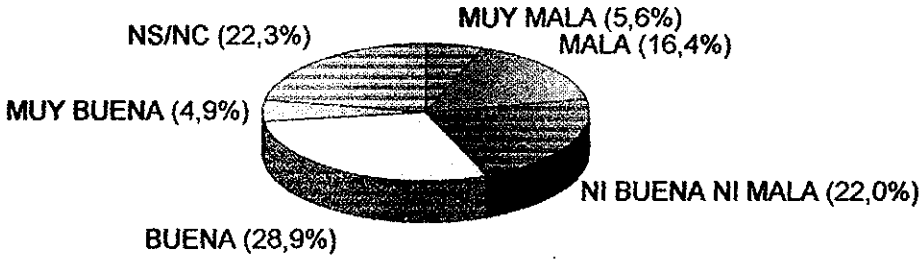

banda, no es pot descartar que hi hagin hagut opinions vinculades a un cert desagravi comparatiu.

Tot i que l'agrupació de respostes positives és superior a les negatives, la diferencia percentual és molt més reduïda que en els serveis analitzats anteriorment. Així, la diferencia se situa en el 11'8%.

Pel que fa a la valoració numèrica, el conjunt l'ha posicionat en el 5'7.

Opinió sobre els serveis esportius

Malgrat que en aquest cas, no es pugui parlar específicament de servei, s'ha inclòs, per què ha semblat interessant demanar l'opinió, amb el convenciment que en la valoració s'hi inclourà les infrastructures i les possibilitats de la pràctica de l'esport.

Molt bona	49	16'1%
Bona	129	42'3%
Ni bona ni dolenta	73	23'9%
Dolenta	34	11'1%
Molt dolenta	10	3'3%
NS/NC	10	3'3%

Un cop més, la diferencia percentual entre les agrupacions positives i negatives, es decanta a favor de les primeres, i, de manera clara: 44 punts.

La valoració obtinguda en l'escala numèrica és del 6'6.

PREGUNTA 11.4

VALORACIÓN SERVICIOS DEPORTIVOS

Valoración media: 6,654

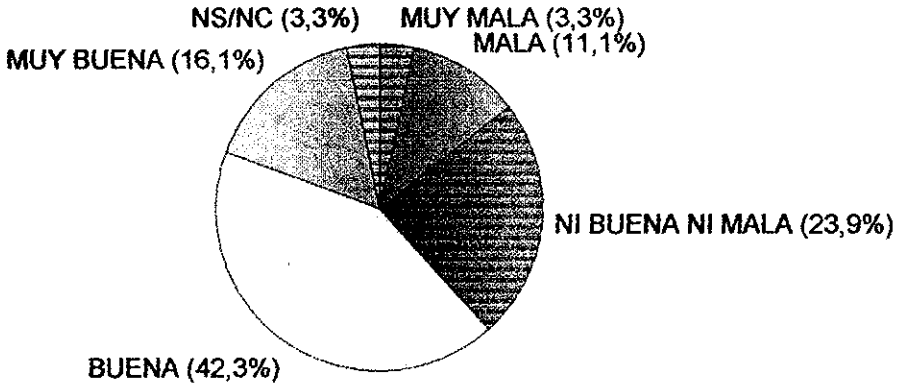

Opinió sobre els serveis policials

Molt bona	8	2'6%
Bona	44	14'5%
Ni bona ni dolenta	86	28'3%
Dolenta	92	30'3%
Molt dolenta	74	24'3%
NS/NC	1	

En primer lloc, cal assenyalar que es tracta de l'únic servei, que ha obtingut més valoracions negatives que positives, i, a més amb una diferencia molt important: 39'5 punts. A més, la categoria " molt dolenta" ha superat en percentatge, no només la categoria " molt bona" sinó fins i tot, la categoria " bona". Ja s'ha comentat anteriorment, que la principal crítica que es fa a la policia, no és en referència al cos en sí, sinó a la manca de contundència vers aspectes i col·lectius que els enquestats consideren vinculats a la delinqüència.

Tot sembla indicar, i, en alguns casos es varen fer manifestacions explícites, que la contundència policial es demana que s'exerceixi sobre el col·lectiu minoritari, existent al barri. Caldrà, per tant, tenir molta cura en les properes accions comunitàries a desenvolupar en aquest territori, atès que es fa necessària una actuació a diferents bandes per a contrarestar aquesta actitud deduïda i manifestada.

La valoració numèrica obtinguda per aquest servei ha estat del 4,2.

PREGUNTA 11.5

VALORACIÓN POLICÍA

Valoración media: 4,197

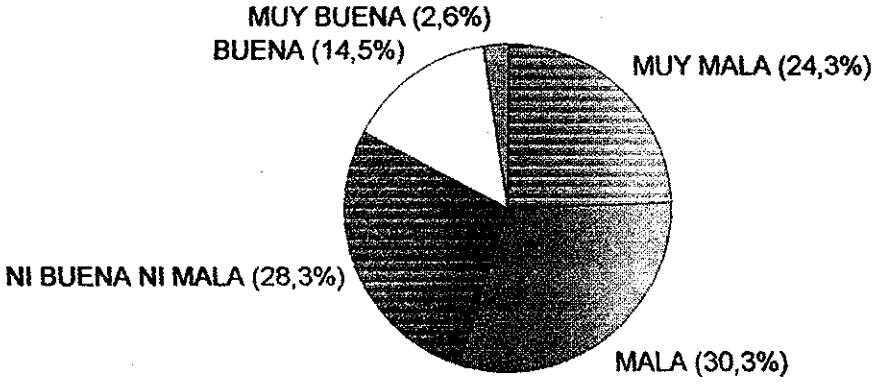

Opinió sobre els serveis de comerç existents en el barri

Recordem que en preguntar opinió global sobre les mancances del barri, al voltant d'un 10% dels enquestats han manifestat trobar a faltar comerços; un altre percentatge semblant han manifestat mancança de mercat municipal i encara prop d'un 5% troba a faltar una superfície comercial (hipermercat). Calia, per tant, saber si aquestes mancances responien a una ampliació de la xarxa comercial establerta actualment o bé a una renovació integral de la mateixa. Les respostes obtingudes, en plantejar opinió concretada sobre els comerços en el barri, són les següents:

Molt bona	77	25'3%
Bona	133	43'8%
Ni bona ni dolenta	58	19'1%
Dolenta	24	7'9%
Molt dolenta	12	3'9%
NS/NC	1	

Es tracta del servei, analitzat fins ara, més valorat per la població enquestada, amb la qual cosa, podem considerar que les manifestacions de mancances, eren expressades en òptica quantitativa i no qualitativa.

L'agrupació de respostes de signe positiu, en contraposició a les de signe negatiu, es decanta molt clarament a favor de les primeres, amb una diferencia percentual del 58'3%.

Pel que fa a la valoració numèrica, aquesta s'ha situat en el 7.

PREGUNTA 11.6

VALORACIÓN COMERCIOS

Valoración media: 7,046

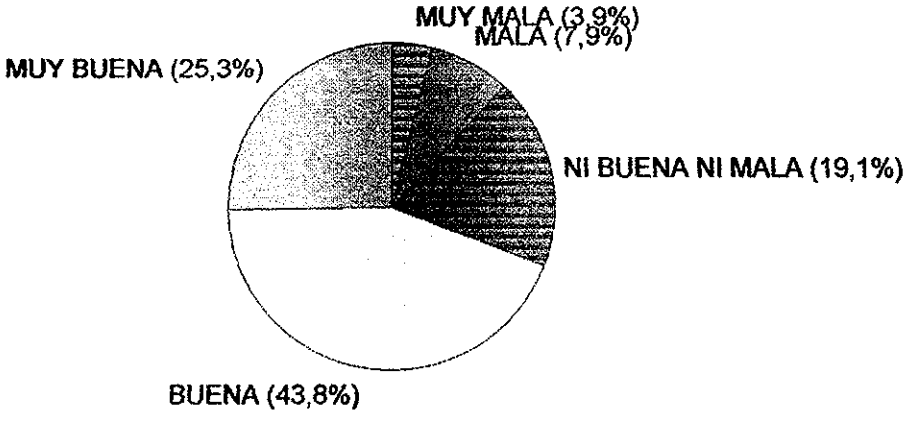

Opinió sobre el transport públic

Prop d'una cinquena part de la població, ha manifestat mancances relacionades amb el transport, expressades com a carència quantitativa. Recordem que es vinculava a la possibilitat de disposar d'accés a la xarxa de Metro. L'opinió concretada en referència al transport existent a l'actualitat ha estat aquesta:

Molt bona	63	20'7%
Bona	110	36'1%
Ni bona ni dolenta	78	25'6%
Dolenta	34	11'1%
Molt dolenta	16	5'2%
NS/NC	4	1'3%

Observem que més de la meitat de la població enquestada, s'ha posicionat en referència a considerar que l'actual transport públic del barri, és bona, si bé amb diferencies percentuals menys diferencials respecte els que en fan una valoració negativa, que en altres tipus de serveis analitzats.

La valoració numèrica ha estat del 6'6.

Opinió sobre les zones verdes

En el barri de Sant Cosme hi ha molts solars, aparentment erms, com a fruit de la remodelació que s'està produint en el mateix. Això a primera ullada, pot induir a considerar que aquest aspecte no hagi estat suficientment cuidat. Ara bé, fa uns anys es va inaugurar el Parc del Llobregat, que serveix d'esbarjo a la població del barri. Considerem que la població enquestada, en respondre a la qüestió de zones verdes ha fet esment a aquest parc.

PREGUNTA 11.7

VALORACIÓN TRANSPORTE

Valoración media: 6,668

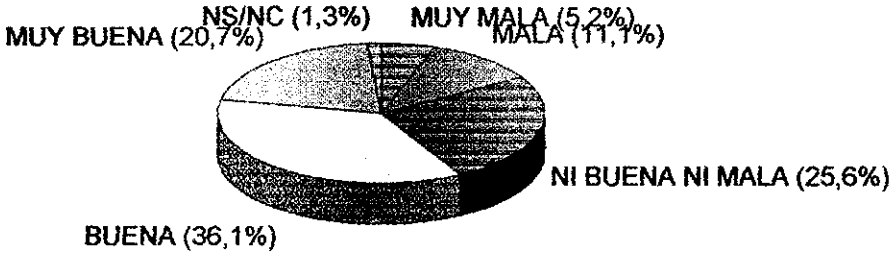

Aquestes són les respostes que s'han obtingut:

Molt bona	160	52'5%
Bona	110	36'1%
Ni bona ni dolenta	22	7'2%
Dolenta	13	4'3%
Molt dolenta	0	0%
NS/NC	0	0%

D'entrada observem una majoria aclaparadora de signe positiu respecte aquesta qüestió. Tant és així, que cap dels enquestats s'ha posicionat en la categoria "molt dolenta". La qual cosa és en l'únic servei que succeeix. Tampoc hi ha hagut cap enquestat, que no hagi opinat al respecte. La categoria NS/NC tampoc ha obtingut cap resposta.

D'igual manera, cal observar que en la categoria " ni bona ni dolenta". O, el que és el mateix, en l'escala numèrica, molt pocs s'han posicionat en la zona intermitja, que manifesta una certa manca d'opinió.

Podem deduir, per la seva pròpia explicitació que la població de Sant Cosme està molt satisfeta de l'existència del parc esmentat.

La valoració numèrica s'ha situat en un 8'3.

Opinió sobre el servei de neteja

Existeix la teoria que la remodelació d'un barri, comporta també un canvi d'hàbits cívics en la població que hi resideix. O millor dit, un increment del civisme de la població. Observem amb les respostes següents, si aquesta teoria es justifica pel que fa a la percepció de neteja del barri

PREGUNTA 11.8

VALORACIÓN ZONAS VERDES

Valoración media: 8,305

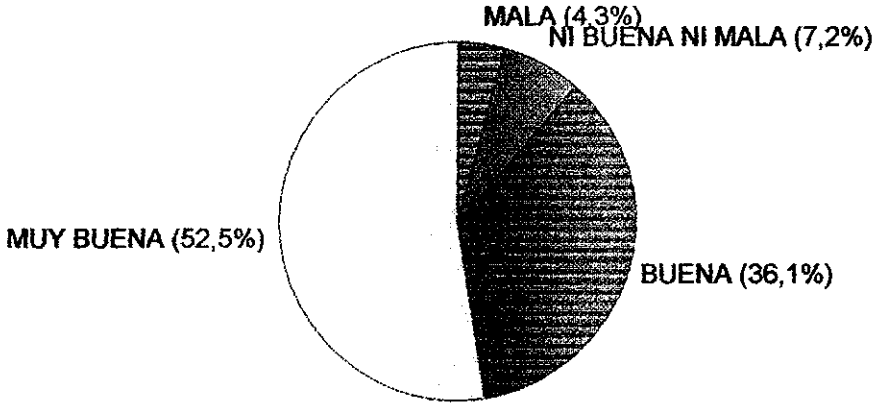

Molt bona	70	23%
Bona	124	40'7%
Ni bona ni dolenta	83	27'2%
Dolenta	23	7'5%
Molt dolenta	5	1'6%
NS/NC	0	0%

La confirmació de la teoria, la podem deduir per la valoració clarament positiva, que en fan els enquestats; tot i que per a ser curosos, caldria comparar-la amb la mateixa percepció expressada anys enrere. En aquest sentit, possiblement la podrem contrastar quan es facin públiques les dades obtingudes mitjançant l'enquesta realitzada per l'Ajuntament fa més de dos anys. En qualsevol cas, és important assenyalar que la població s'ha posicionat més a favor d'una opinió favorable que negativa, amb una diferencia percentual de l'ordre del 58'8%. El valor que aquesta qüestió ha obtingut en la valoració numèrica ha estat de 7'1.

Opinió sobre les infrastructures

En aquesta qüestió si agrupen tant les de caràcter urbanística com aquelles altres vinculades a possibilitar l'oferiment de serveis específiques. Les respostes obtingudes, han estat aquestes:

Molt bona	90	29'5%
Bona	132	43'3%
Ni bona ni dolenta	59	19'3%
Dolenta	17	5'6%
Molt dolenta	7	2'3%
NS/NC	0	0%

PREGUNTA 11.9

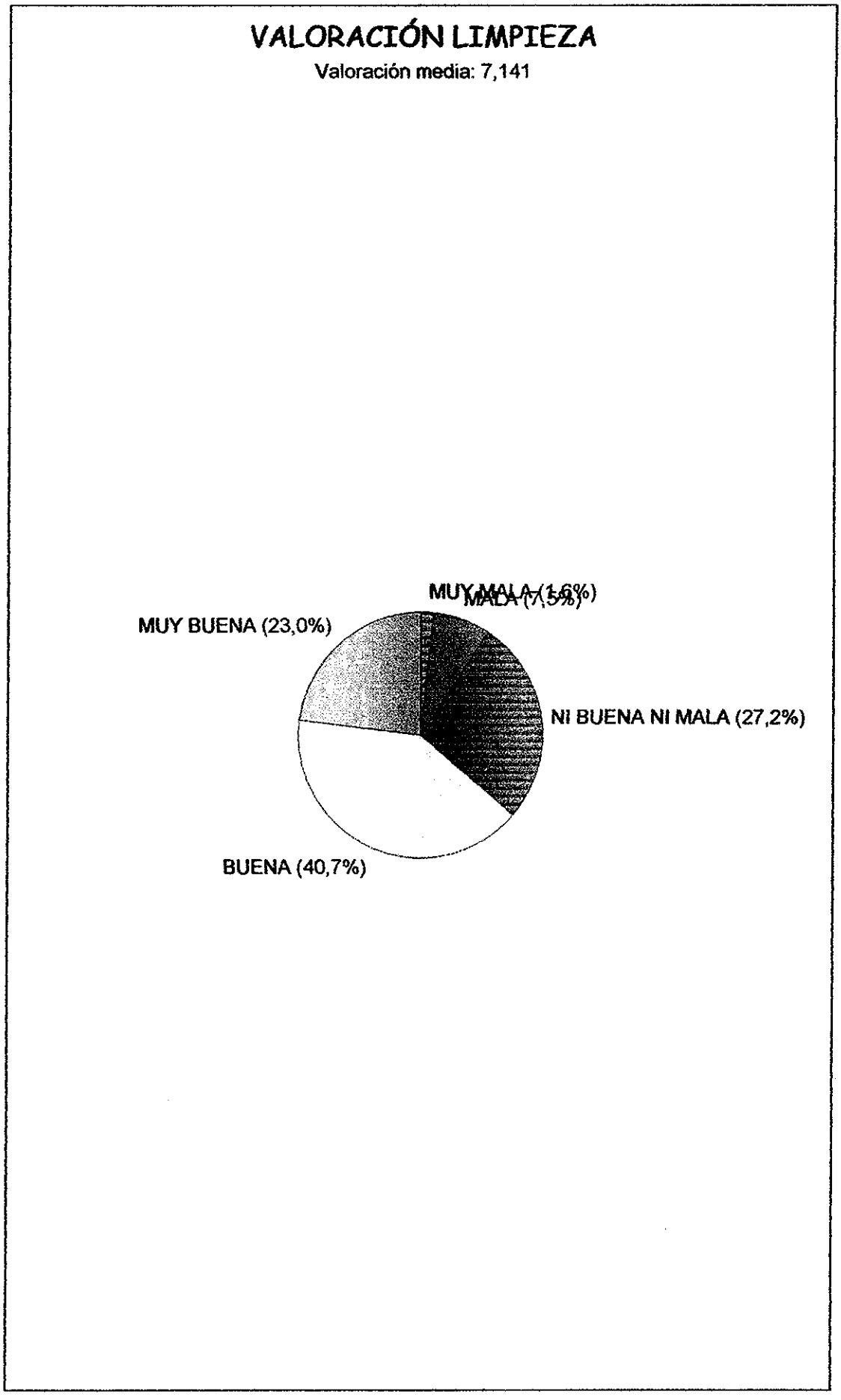

PREGUNTA 11.10

VALORACIÓN INFRAESTRUCTURAS

Valoración media: 7,410

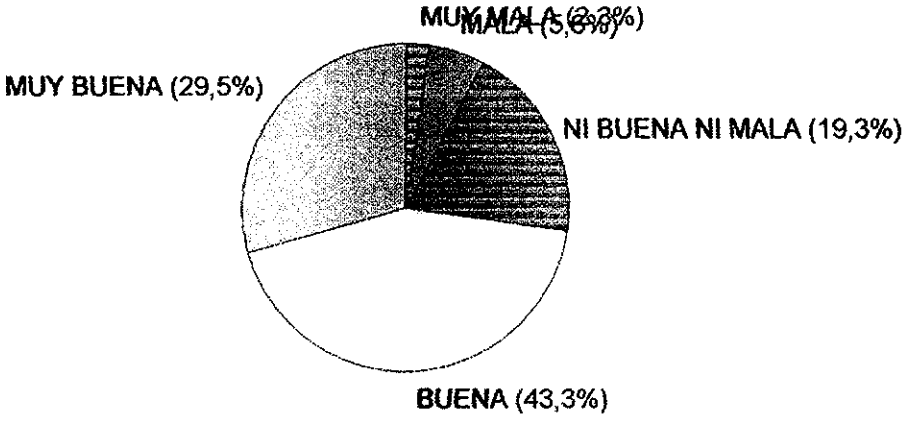

Prop de les tres quartes parts de la població enquestada, s'ha posicionat en les categories de signe favorable o positiu. Aquesta afirmació, l'obtenim mitjançant l'agrupació de respostes de les categories "molt bona" i "bona".

Les opinions en sentit contrari, han estat expressades per menys del 10% dels enquestats.

Podem considerar, doncs, que la població està raonablement contenta amb les infrastructures existents en el barri.

El seu valor numèric ha estat del 7'4.

Per a cloure aquest capítol, es sintetitzen a continuació les opinions respecte els diferents serveis existents, agrupats en funció de la valoració obtinguda i exposat de millor a pitjor. S'assenyala al costat de cada servei, la valoració que ha obtingut en l'escala numèrica:

Servei	**Valoració obtinguda sobre 10**
Zones verdes	8'3
Infrastructures	7'4
Neteja	7'1
Comerç	7'0
Transport	6'6
Esport	6'6
Sanitat	6'2
Socials	5'7
Policia	4'1

PREGUNTA 13

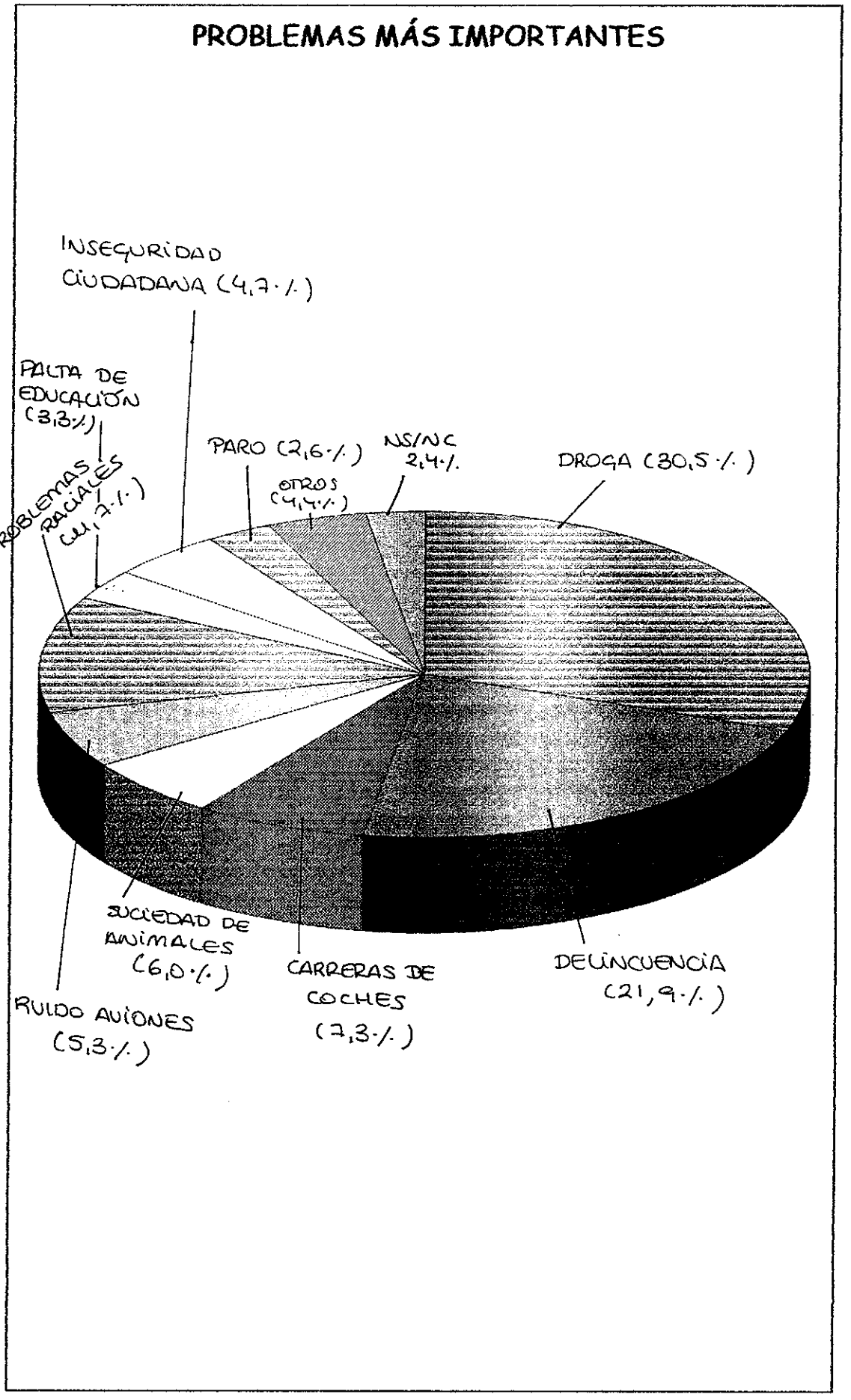
PROBLEMAS MÁS IMPORTANTES
INSEGURIDAD CIUDADANA (4,7 %)
FALTA DE EDUCACIÓN (3,3 %)
PROBLEMAS RACIALES (4,7 %)
PARO (2,6 %)
OTROS (4,4 %)
NS/NC 2,4 %
DROGA (30,5 %)
SUCIEDAD DE ANIMALES (6,0 %)
RUIDO AVIONES (5,3 %)
CARRERAS DE COCHES (7,3 %)
DELINCUENCIA (21,9 %)

És interessant i preocupant, ressenyar que més del 10% ha manifestat explícitament que existeixen problemes de caràcter racista. Com s'ha comentat anteriorment, aquest esdevé possiblement el problema més preocupant del barri; entre d'altres coses, per què les manifestacions fetes de manera espontània, explicitaven una vinculació directa entre els diferents problemes assenyalats fins ara. És a dir, hi ha una tendència manifesta en associar el tràfic de drogues, la delinqüència i encara les curses de cotxes amb el col·lectiu gitano. De fet, en aquestes qüestions cal ser molt curosos, en el sentit de vincular uns problemes amb altres en funció de l'ordre dels mateixos. Per a dir-ho d'una altra manera, caldria dilucidar si la relació de problemes (droga, delinqüència) es relacionen amb un col·lectiu per què les actituds racistes dels enquestats els condicionen a fer-ho, o bé si les actituds de caràcter racista ho són com a conseqüència de les accions del col·lectiu minoritari. No disposem en aquest estudi, de la informació pertinent per a dilucidar-ho, entre d'altres coses, per què la detecció de problemes, és només una de les fases del treball i resta encara la dinamització comunitària, on s'acabarà d'esbrinar la temàtica, i, per altre costat, el que es pretenia amb aquesta recopilació d'informació, és detectar la percepció de la situació del barri en els diferents aspectes en els que intervé l'AV. En aquest sentit, possiblement el fet important sigui la vinculació expressada del col·lectiu en relació als fets de caràcter delictiu, que les motivacions que han motivat les respostes obtingudes.

Amb aquesta informació, l'AV pot dissenyar diferents estratègies d'intervenció que, segurament depasen la seva pròpia capacitat de resolució. Considerem que, tot i que això no siguin les conclusions de l'estudi, per a intervenir en aquesta problemàtica, caldrà agrupar esforços de diferents col·lectius i institucions; altrament, l'enfocament de resolució partiria d'una base molt poc sòlida.

Estereotips o problemes reals

De tots es sabut, que al barri de Sant Cosme, s'han donat un seguit d'accions, que han marcat aquesta zona. És ben cert, que les intervencions urbanístiques per part de l'Administració i sobretot la tasca social que han desenvolupat diferents organitzacions, en especial, l'AV, han configurat un nou model de barri, i, que a l'actualitat el barri està "normalitzat".

Tot i això, existeix encara l'estereotip respecte que es tracta d'un barri problemàtic. De fet, algunes de les qüestions plantejades en l'enquesta, han obtingut respostes per part dels mateixos residents, que ens fan induir que encara hi ha una part d'estereotip vigent.

Abans però, d'haver obtingut aquesta informació, a partir de les entrevistes preliminars, es va decidir incloure en el qüestionari, dues referències al tema: l'existència de problemes de convivència i l'existència de tràfic d'estupefaents. Vàrem voler que fossin els mateixos veïns els que opinessin al respecte i manifestessin les seves impressions.

Opinió sobre l'existència de problemes de convivència

En primer lloc, es va plantejar als enquestats si en el barri hi havien problemes de convivència. Val a dir, que no s'especificava res més al respecte. Les respostes varen confirmar que hi ha la percepció de l'existència d'aquests problemes:

Molts	88	28'9%
Bastants	100	32'8%
Pocs	67	21'9%
Cap	47	15'4%
NS/NC	3	1%

Més del 60% de les persones enquestades, han manifestat percebre problemes de convivència, en diferent mesura, però sense diferencies substancials pel que fa a la intensitat

PREGUNTA 15

¿EXISTEN PROBLEMAS DE CONVIVENCIA?

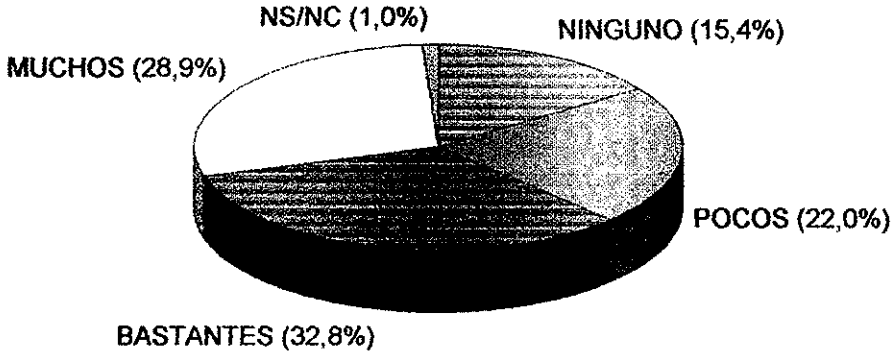

manifestada. De fet només dotze persones separen les categories " molts" de "bastants" i, gairebé dues centes persones s'han posicionat en aquestes categories.

Un altre element a destacar és que, en un sentit o altre, la gran majoria dels enquestats, s'han posicionat. Només tres persones han preferit no respondre a la qüestió plantejada.

Sembla lògic, que en el plantejament inicial del qüestionari, darrere la pregunta sobre l'existència de problemes de convivència, s'hi afegís, entre qui hi ha problemes. La no realització d'aquesta pregunta hagués suposat sobreentendre l'estereotip.

Opinió respecte entre qui hi ha problemes de convivència

Entre paios i gitanos	54'4%
Entre veïns	23'9%
NS/NC	21'6%

Més de la meitat dels enquestats han manifestat percebre que els problemes de convivència esdevenen entre els dos col·lectius ètnicament diferenciats, que conviuen en el barri.

Curiosament però, una quarta part de la població, expressa que els problemes esdevenen simplement entre veïns.

Molts dels que s'han posicionat en aquesta categoria han manifestat diferents aspectes: "entre delinqüents i veïns", "entre drogaaddictes i veïns", "entre joves", "entre veïns en general".

També val la pena assenyalar, que molts dels enquestats, més d'una cinquena part, han opcionat per a ubicar-se en la categoria "NS/NC", en haver de dir entre qui hi havia problemes. Si assenyalem això, és per què en aquesta categoria, només s'hi havien posicionat un 1% en la pregunta anterior. Podríem deduir, que perceben l'existència dels problemes,

PREGUNTA 16

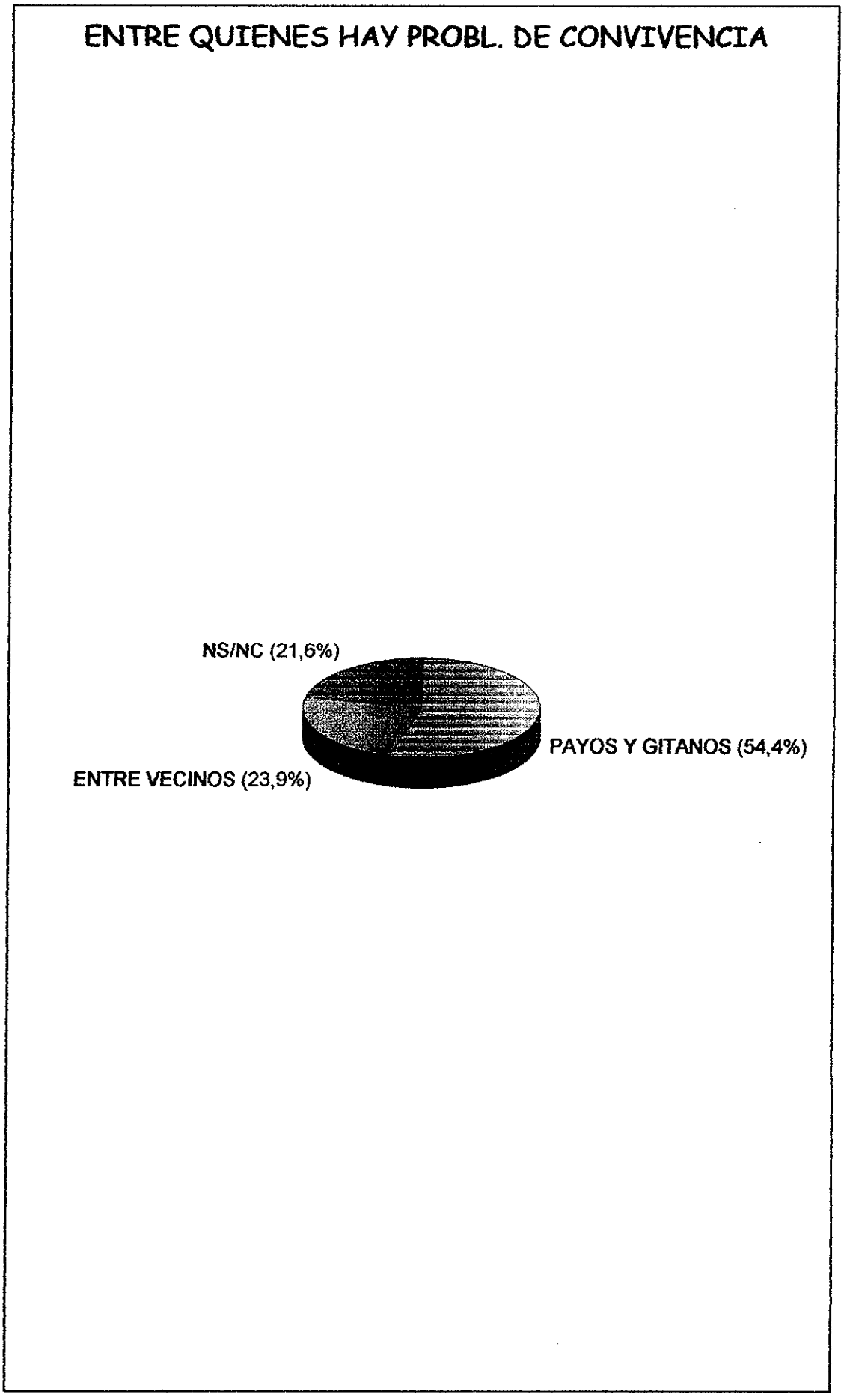
ENTRE QUIENES HAY PROBL. DE CONVIVENCIA
NS/NC (21,6%)
PAYOS Y GITANOS (54,4%)
ENTRE VECINOS (23,9%)

però que no l'han volgut fer pública, o que, simplement, no tenen opinió formada respecte les causes i persones que pateixen dèficits convivencials.

La problemàtica de la droga

Aquesta és un altre dels estereotips que figuren sobre el barri. Només cal recordar que Sant Cosme va centrar fa anys, l'interès dels mitjans de comunicació, per accions que es varen desenvolupar respecte aquest tema.

Per a situar la problemàtica en el seu context, es va preguntar en primer lloc, als enquestats, si aquell interès dels mitjans de comunicació, responia aleshores a una realitat.

Així la pregunta formulada va ser:

Existien problemes de droga, fa temps, tal com publicaven els mitjans de comunicació?

Sí	280	91'8%
Si, però menys	13	4'3%
No	3	1'0%
NS/NC	9	3'0%

De manera majoritària, els enquestats, s'han posicionat respecte l'existència d'aquesta problemàtica anys enrera.

Menys d'un cinc per cent, considera que l'existència de la problemàtica hi era, però que no es produïa en els termes que expressaven els mitjans de comunicació.

Observem, tanmateix que, també en aquest tema, el posicionament en la categoria "NS/NC", ha estat preferida per molts pocs enquestats. Sembla, per tant, que respecte del tema hi ha opinió formada.

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS SANT DAMIÀ

Barri de Sant Cosme

El Prat de Llobregat

FUNDACIÓ JAUME BOFILL
1156
bis

IDENTIFIQUEM MILLOR LES NECESSITATS

Programa d'intervenció comunitària

Volum I

document de discussió

Equip de treball

Coordinació i redacció

Josep Martí i Masferrer

Treball de camp i suport a la redacció

Ignacio Cabezas Herrero

Esther Besteiro Sánchez

Gerard Cases Bernaus

Tutoria universitària i assessorament general

Raimon Bonal

Setembre 1999

IDENTIFIQUEM MILLOR LES NECESSITATS

Programa d'intervenció comunitària

Capítol primer

EL context

Presentació

La intervenció comunitària que s'està portant a terme en el barri de Sant Cosme del Prat de Llobregat, s'ha desenvolupat en diferents fases de treball i amb diferents aplicacions metodològiques.

La primera part va consistir en la celebració d'un Seminari conjunt de diverses entitats del barri, sobre els models de funcionament de les organitzacions socials. La iniciativa de celebració d'aquest seminari, va partir de l'Associació de Veïns de Sant Damià. En el decurs d'aquest seminari, es van posar de manifest diferents disfuncions en el funcionament de les entitats participats. Entre aquestes disfuncions, es poden assenyalar com a més significatives:

a/ la manca de diversificació de fonts de recursos, amb la conseqüent dependència cojuntural que això representa

b/ la separació existent entre les minories actives d'una organització (bàsicament els components de les juntes directives) i la resta d'associats, en nom dels quals l'associació porta a terme la seva missió.

c/ i, potser més important, les diferents dinàmiques entre Junta i associats, amb la qual cosa, la primera pot decidir accions que poden ser discrepades per al conjunt d'associats. Aquest fet és més punyent, si això es produeix en una associació de veïns.

Aquest darrer punt va ser el que va comportar iniciar el programa "Identifiquem millor les necessitats", que consistia en copsar l'opinió de la població del barri de Sant Cosme, respecte les necessitats percebudes en diferents aspectes i sobretot valorar la tasca de l'AV de Sant Damià, com a aglutinadora de les reivindicacions veïnals.

L'aplicació d'aquest programa, va suposar la segona fase de treball d'intervenció comunitària.

Per a portar a terme aquesta segona fase, es va constatar la necessitat de comptar amb recursos aliens a la pròpia AV i al mateix barri. En aquest sentit, es va sol·licitar la col·laboració de diferents entitats i institucions en un treball conjunt.

En primer lloc, es va sol·licitar col·laboració a la Universitat de Barcelona per a la disponibilitat d'estudiants de Sociologia en pràctiques, de manera que la seva participació, permetés disposar d'un coneixement més acurat del barri, i, sobretot, permetés copsar l'opinió de la resta d'entitats i serveis existents en l'àmbit territorial estudiat i copsar l'opinió de la població resident en el barri respecte els anunciats esmentats anteriorment.

La col·laboració de la Universitat de Barcelona, la podem dividir en dues fases ben diferenciades:

1a./ Disponibilitat total a la col·laboració. En aquest sentit, es varen designar tres estudiants per tal de poder fer un diagnòstic de la situació actual. Aquest diagnòstic, consistia en un seguit d'entrevistes a diferents agents socials del barri (a nivell d'annex s'inclou l'informe pertinent) i a la pròpia AV de Sant Damià.

Una segona tanda d'estudiants, havia de realitzar una enquesta a la població, per a disposar d'elements complementaris d'informació. La UB es comprometia a facilitar els estudiants i a fer les tabulacions pertinents i una primera explotació de les dades obtingudes.

2a./ Canvi d'orientació respecte les pràctiques d'estudiants. La desvinculació d'una de les persones que portava la tutoria dels estudiants en la UB, així com un seguit de problemes de caràcter burocràtic intern de la Universitat, va comportar que el compromís assolit respecte la segona tanda d'estudiants, no es pogués portar a terme i un cop engegat el procés aquest es veiés mancat de recursos humans semi - professionals.

Aquest fet, va comportar que des del territori, s'haguessin de multiplicar esforços, per a suplir

la mancança esmentada. En aquest sentit, es va recórrer als mateixos estudiants, que havien realitzat la primera fase de treball; els quals mitjançant una petita contraprestació econòmica, es varen avenir a portar a terme la segona fase de treball (enquesta a la població). Els resultats d'aquesta segona fase de treball, són els que s'exposen a les pàgines següents.

Una altra entitat, que va col·laborar financerament en el desenvolupament del programa ha estat la Fundació Jaume Bofill, que s'ha fet càrrec de les despeses que la intervenció comunitària ha suposat, en les fases de treball assenyalades fins ara.

Un cop iniciat el treball, des de la Direcció General de Serveis Comunitaris del Departament de Benestar de la Generalitat de Catalunya, es va mostrar interès en participar en l'experiència. I per aquesta raó, la intervenció final abasta més aspectes dels previstos inicialment.

L'Ajuntament del Prat de Llobregat, es va mostrar reticent a col·laborar amb l'experiència, amb l'argumentació, que durant l'any 1977, es va realitzar una enquesta a la població del barri, i que a l'actualitat s'està realitzat l'explotació de les mateixes. Es va comprometre, tot i això, a facilitar la informació necessària per a la determinació de la mostra de població. En aquest sentit, s'ha d'esmentar, que no es varen poder oferir totes les dades sol·licitades i que es varen facilitar les relatives a: nombre d'habitants, desagregades per sexes, trams d'edat, lloc d'origen i nivells d'instrucció. No va ser possible disposar de la informació relativa a: professió, situació ocupacional i anys de residència en el barri.

Un darrer aspecte a assenyalar, és que les traves que s'han hagut de superar i que s'han esmentat i esmenat, han comportar un cert retard en la realització del treball previst, tot i que s'han acomplert les fases de treball establertes a priori.

S'ha d'esmentar, tanmateix, que un cop finalitzada la fase de creació d'informació, l'Escola Universitària de Treball Social, es va mostrar interessada en que algunes assistents socials

poguessin realitzar pràctiques en aquesta intervenció comunitària. Actualment s'està en converses, per tal de poder incloure aquestes professionals, en una tercera fase de treball.

Introducció

Com s'ha esmentat, el projecte " Identifiquem millor les necessitats" s'ha portat a terme en el barri de Sant Cosme del Prat de Llobregat, en el marc de col·laboració entre AV Sant Damià, Universitat de Barcelona i Fundació Jaume Bofill; un cop iniciat el projecte es va comptar amb la col·laboració de la Dció Gral. de Serveis Comunitaris.

Les fases desenvolupades fins ara, consisteixen en un diagnòstic del barri i de la valoració que les diferents organitzacions socials i serveis existent en el mateix, han fet respecte l'evolució del mateix i respecte la tasca desenvolupada per l'AV de Sant Damià. L'informe resultant s'inclou en els diferents apartats de l'estudi. Aquestes entrevistes personalitzades, varen permetre l'elaboració del qüestionari, per a la recollida de dades de l'enquesta.

La segona fase de treball, que s'exposa en les pàgines següents consisteix en l'explotació de les dades obtingudes a partir de la realització d'una enquesta prospectiva a 305 persones residents en el barri.

Abans de passar a l'exposició dels resultats obtinguts, voldria agrair molt sincerament a les entitats que han donat suport a la iniciativa, el seu recolzament. De manera especial voldria esmentar tres agraïments: a la pròpia AV de Sant Damià, que en tot moment s'ha mostrat d'acord amb la iniciativa i a més ha sol·licitat reiteradament que s'incloguin en els qüestionaris i guions d'entrevista, la valoració que les entitats i ciutadans fan respecte la seva tasca, per tal de poder avançar a partir de les crítiques que respecte les seves gestions es puguin fer. En segon lloc, agrair a la Fundació Jaume Bofill, el suport que han ofert i els assessoraments amb els que hem pogut comptar, i en tercer lloc, als estudiants que han hagut de suportar els entrebancs burocràtics i les dinàmiques associatives, que per si soles són dignes d'estudi. Sense la participació d'aquests agents, no hagués estat possible la realització del treball.

Aproximació al barri de Sant Cosme

Els antecedents[1]

El barri de Sant Cosme, està situat al sud-oest del nucli urbà del Prat de Llobregat, a la banda esquerra de la carretera de l'Aeroport (B-202), i la seva superfície és de 501.784 m2.

Va néixer l'any 1967, quan el règim franquista , mitjançant l'*Instituto Nacional de la Vivienda* i l'*Obra Sindical del Hogar* (creada l'any 1939), va decidir construir les *Unidades de Absorción Vecinal* (UVAS), per allotjar als ocupants de les barraques de Barcelona i la perifèria. Es van construir els barris de Pomar a Badalona, el de Cinco Rosas a Sant Boi, els de Buenos Aires i la Paz a Martorell, i el barri de Sant Cosme al Prat de Llobregat, que va acollir majoritàriament als barraquistes de Montjuïc. Els habitatges, es van fer a corre - cuita i a terrenys poc apropiats per a la construcció, amb la conseqüent oposició de tots els sectors de població del Prat. Eren zones anteriorment dedicades a l'agricultura, i per tant, molt humides. A més, va suposar grans pèrdues per a molts pagesos, ja que les seves terres, els hi van ser expropiades.

A principis dels anys 70, la gent es queixava de les males condicions de comoditat i higiene, però l'Administració es rentava les mans, i deia que es tractava d'una situació provisional. El temps però, passava, i la situació es feia permanent, fins que els veïns varen decidir actuar. L'any 1969 es va donar el primer enfrontament, quan l'*Obra Sindical del Hogar* va augmentar les quotes de lloguer de forma desproporcionada, i els llogaters, tant de Sant Cosme com d'altres barris, es van negar a pagar-ho, presentant de passada, una denúncia per incompliment del *Reglamento de Viviendas de Protección Oficial*. Finalment, van guanyar els veïns, gràcies al moviment de solidaritat entre tots. Continuava l'amenaça de

---

[1] Aquesta part del capítol, ha estat copiada integrament, de l'informe que han realitzat els estudiants en pràctiques. S'ha considerat interessant veure el tractament que han fet de la informació obtinguda.

desallotjament per no pagar els lloguers, però també seguien les queixes, les manifestacions, les cartes a l'Organització Mundial de la Salut, com a protesta per les males condicions higièniques,... Aquesta pressió popular, ha sigut determinant per a la reconstrucció del barri. En un primer moment , van aconseguir que es fessin reparacions a les cases, però finalment, al 1974, el govern de Madrid va decidir que era més econòmic, enderrocar el barri sencer i tornar-lo a construir de nou. Van fer pública la seva intenció de construir 3.000 habitatges nous, però la remodelació no arribava. Al febrer de 1976, es va fer a Barcelona el primer Consell de Ministres, des de la mort de Franco, i es va aprovar la remodelació de Sant Cosme com a urgent, posant com a data màxima l'any 1977.

El *Ministerio de Obras Públicas,* va elaborar un avantprojecte, però l'actitud dels veïns residents al barri, va comportar que aquest fos consensuades amb els veïns, que van construir un pis pilot. Poc a poc, i gràcies a la tasca de l'Associació de Veïns de Sant Damià, es van anant destruint els habitatges en pitjors condicions i construint-ne de nous, que comptaven amb l'aprovació dels veïns. L'any 1982 es va realitzar el trasllat de les primeres 418 famílies, i al 1985 es va fer el sorteig de les 660 corresponents a la segona fase. Encara avui, queden algunes zones sense remodelar, però l'última fase ja està encarrilada, i està previst que cap l'any 2.000, s'acabarà la remodelació, i així s'haurà solucionat, en part, el problema de l'habitatge.

La població

En el barri hi havia censats 7806 habitants a 31 del 12 de 1998, amb una població relativament jove, sobretot en relació al conjunt del Prat.

La població, és absolutament heterogènia, pel que fa al lloc de naixement. Així, mentre que la majoria (4703) han nascut a Catalunya (val a dir que hi ha un percentatge molt elevat de

segona generació d'immigrants procedents de la resta de l'Estat), 1714 persones han vingut procedents d'Andalusia, essent aquesta Comunitat la més representada en el barri. En tercer lloc, se situa Extremadura, si bé amb una població molt més reduïda (400). En tercer i quart lloc se situen Castella - La Manxa (284) i Castella - Lleó (126).

Es dona el fet curiós, que a Sant Cosme, hi resideixen persones, que han viscut en les diferents comunitats autònomes de l'Estat. No existeix cap comunitat autònoma, que no disposi de "representació" poblacional a Sant Cosme.

Ho podem observar en la relació següent:

Lloc naixement	nombre població	Percentatge sobre el total
Catalunya	4703	60'2%
Andalusia	1714	21'9%
Extremadura	400	5'1%
Castella - La Manxa	284	3'6%
Castella - Lleó	126	1'6%
Galícia	102	1'3%
País Valencià	98	1'2%
Estranger *	88	1'1%
Aragó	69	0'9%
Múrcia	65	0'8%
Madrid (Comunitat)	59	0'7%
Illes Balears	34	0'5%
Ceuta i Melilla	29	0'4%
Astúries	10	0'1%
Cantàbria	8	0'1%

Lloc naixement	nombre població	Percentatge sobre el total
Illes Canàries	7	0'09%
País Basc	6	0'07%
Navarra	3	0'03%
La Rioja	1	0'01%
Total	**7806**	

* La població nascuda a l'estranger és fruit bàsicament de l'emigració espanyola, a diferents països europeus, a finals dels anys 50 i durant els 60.

El nivell d'instrucció

Les variables de nivell d'instrucció d'aquesta població, són les següents:

Nivell d'instrucció	Nombre de persones	Percentatge sobre el total
No sap llegir / escriure	936	12'0%
Sense estudis	2455	31'4%
Primaria/EGB1	2273	29'1%
Primaria/EGB2	1506	19'3%
F. Professional 1	293	3'8%
F. Professional 6	113	1'4%
B. Superior. BUP. COU	137	1'7%
Diplomat/Tit. grau mig	28	0'4%
Llicenciat/doctorat	13	0'2%
Valor no especificat	52	0'7%
Total	**7806**	

Es constata que la població de Sant Cosme té un nivell d'instrucció, majoritàriament a nivell d'estudis primaris o inferior. Tenint, la resta de categories, una significació estadística molt baixa respecte del conjunt.

Hem d'esmentar tanmateix que el percentatge de població que no sap llegir ni escriure, és molt elevat (12%), Si a més a aquesta població hi afegim les persones que es troben sense estudis (31'4%), la resultant obtinguda posa de manifest les carències amb les que aquesta població s'ha trobat al llarg de la seva vida.

Ens trobem doncs, davant una població en que més de la tercera part de la mateixa no ha aconseguit disposar ni del nivell més baix de titulació acadèmica.

IDENTIFIQUEM MILLOR LES NECESSITATS

Programa d'intervenció comunitària

Capítol segon

L'Associació de Veïns Sant Damià

Població enquestada, coneixement i valoració

La població enquestada

L'enquesta es va realitzar a 305 persones, seguint el model metodològic de ruta. Les característiques dels enquestats són les següents:

Pel que fa a la variable **sexe**:

Homes	153	50'2%
Dones	152	49'8%
Total	305	100%

Per trams d'**edat**, la distribució és:

De 16 a 25 anys	72	23'6%
de 26 a 45 anys	101	33'1%
de 46 a 65 anys	82	26'9%
majors de 65 anys	50	16'4%
Total	305	100%

L'**estat civil** dels enquestats és el següent:

Solter/a	98	32'1%
Casat/da	175	57'4%
Vidu/a	26	8,5%
Separat/a	6	2'0%
Total	305	100%

El **nivell d'instrucció** s'exposa tot seguit

No sap llegir ni escriure	14	4'6%
Sense estudis	79	25'9%
Primària	85	27'9%
Graduat escolar	69	22'6%
Formació professional	24	7'9%
BUP / COU	20	6'6%
Estudis universitaris	14	4'6%
Total	305	100%

Malgrat aquestes categories, el 21'35 dels enquestats (65 persones) han manifestat posseir altres estudis no reglats.

Les dades referents al nivell d'instrucció de la població general, en ser facilitades per l'Ajuntament a partir del Padró Municipal, no podem precisar si disposen d'altre tipus de titulació en el mateix percentatge que la població enquestada.

La **situació ocupacional** dels enquestats és la següent:

Estudiant	11	3'6%
Treballador en actiu	128	42'2%
Aturat	51	16'8%
Mestressa de la llar	49	16'2%
Jubilat	64	21'1%
Altres situacions	1	
NS/NC	1	

La **relació laboral** dels treballadors en actiu és:

Eventual	36	27'3%
Fix	77	58'3%
Autònom	13	9'8%
Altres fórmules	6	4'5%
No pertinent	173	

El **lloc on desenvolupen el treball** és a:

Sant Cosme	38	28'6%
El Prat	50	37'6%
Barcelona	36	27'1%
Altres municipis	9	6'8%
NP	172	

Com ja se sap, a Sant Cosme, conviuen dues comunitats, ètnicament diferenciades: el col·lectiu ètnicament majoritari i el col·lectiu gitano. L'ètnia dels enquestats és la següent:

Col·lectiu majoritari	291	95'4%
Col·lectiu gitano	14	4'6%

Tampoc en aquest cas podem comparar aquests percentatges amb els corresponents al global de la població atès que no ens han estat facilitats. L'ètnia de la població empadronada no es contempla en els llistats oficials.

Respecte l'Associació de Veïns

Possiblement el més important per a una organització social d'intervenció comunitària, sigui el fet de ser coneguda pels ciutadans als quals adreça les seves activitats. El fet de ser coneguda o no, és un indicador del grau de connexió que disposa en el territori. Davant la pregunta formulada als enquestats, aquests han manifestat conèixer l'AV, tal com es posa de manifest en el quadre següent

Coneixement de l'AV

Sí	274	89'8%
No	31	10'2%

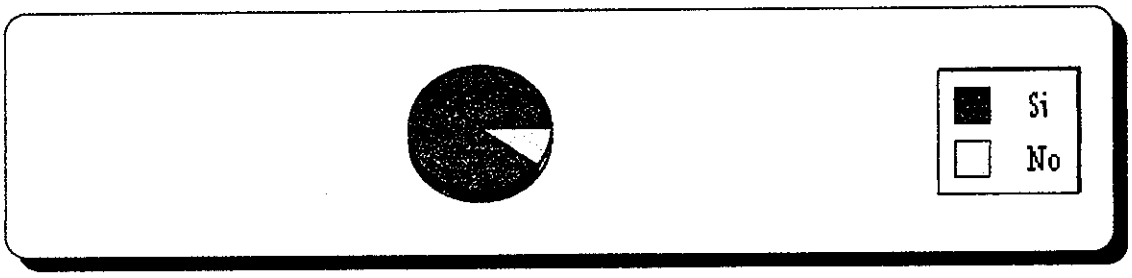

Com es pot observar, l'AV és molt coneguda, entre la població del barri.

Cal recordar aquí que en altres estudis sobre l'associacionisme veïnal, els nivells de coneixement d'aquestes organitzacions, són molt més baixos. Podríem plantejar, a nivell d'hipòtesi, que Sant Cosme, es tracta d'un barri amb poca mobilitat residencial. Així la majoria de les persones que s'hi varen traslladar en construir-se el barri, encara hi continuen residint. Si a aquest fet, hi afegim la problemàtica derivada de la construcció i remodelació dels habitatges, com s'ha descrit en pàgines anteriors, i que les accions derivades varen ser encapçalades per l'AV, sembla lògic que el record de la lluita per aconseguir un habitatge digne, esdevingui així mateix un record i reconeixement de l'AV. Això, sense desmerèixer que l'AV pugui ser coneguda, a més, per les activitats que està desenvolupant a l'actualitat.

En qualsevol cas, el percentatge de població del barri que manifesta conèixer l'AV, és molt superior als percentatges que s'han donat en altres barris i municipis de Catalunya, en els que s'han dut a terme estudis sobre la incidència de les organitzacions socials.

El coneixement d'una AV, pot ser fruit de les activitats que desenvolupa i dels serveis que ofereix, o bé, per altres raons: presència en mitjans de comunicació, ubicació física del local, etc. Per tal de dilucidar si el coneixement és fruit de "casualitats" o bé per l'acció concreta de l'AV, es va demanar als enquestats si coneixien a les persones que actualment estant portant endavant l'AV. Les respostes s'exposen a continuació:

Coneix algú de la Junta

Sí	206	67'5%
No	66	21'7%
NS/NC	33	10'8%

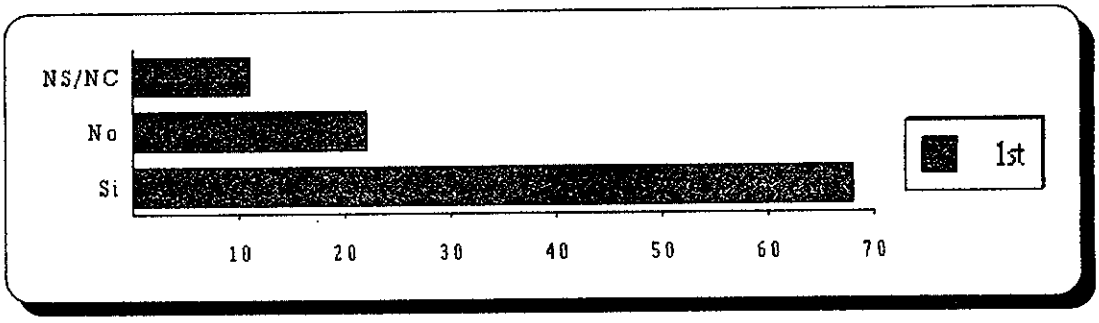

Es posa de manifest que l'AV de Sant Damià, a més de poder ser coneguda per les accions que desenvolupa, ho és per la vinculació dels seus membres més representatius, amb el barri. En sol·licitar concreció respecte els membres coneguts, les respostes feien referència a persones concretes de la Junta. O sia, hi ha una identificació de l'associació, amb les persones actives que en porten la tasca quotidiana. La concreció de persones conegudes (feta la seva

traducció en càrrecs) se centra en el figura del president (51'2% dels enquestats el coneixen), Secretària (19'2%), Vicepresident (12'9%) Tresorera (6'7%) i altres càrrecs (9'2%).

No deixa de ser curiós, i considerem que és fruit de l'explicació feta més enrere, que el percentatge de persones que coneixen el president, sigui més del doble dels que coneixen la secretaria i la tresorera, quan aquestes persones són les que atenen als veïns si aquests acudeixen a l'AV per a qualsevol gestió. S'ha d'esmentar tanmateix, que el president acostuma a fer acte de presencia a l'associació pràcticament a diari i a més és qui afronta les problemàtiques més acusades dels veïns.

Coneix l'AV

	de 16 a 25 anys		**de 26 a 45 anys**		**de 46 a 65 anys**		**66 i més anys**	
Si	63	87'5%	92	91'1%	74	90'2%	45	90'0%
No	9	12'5%	9	8'9%	8	9'8%	5	10'0%
Total	**72**	**100%**	**101**	**100%**	**82**	**100%**	**50**	**100%**

Com es pot observar, no hi ha una franja d'edat que es destaqui en relació a la resta. La qual cosa permet afirmar que les accions iniciades arran de la remodelació han tingut continuïtat; altrament, es detectaria un nivell de coneixement més elevat entre les franges d'edat superiors en relació a les més joves.

No hem de descartar que en tractar-se d'un barri amb barreres frontereres pugui comportar un major coneixement de les dinàmiques internes.

Valoració de l'AV

Respecte la valoració general que els enquestats fan de la tasca de l'AV, s'han obtingut les respostes següents:

Valoració global de l'AV

Molt bona	41	13'4%
Bona	96	31'5%
Ni bona ni dolenta	95	31'1%
Dolenta	21	6'9%
Molt dolenta	17	5'6%
NS/NC	35	11'5%

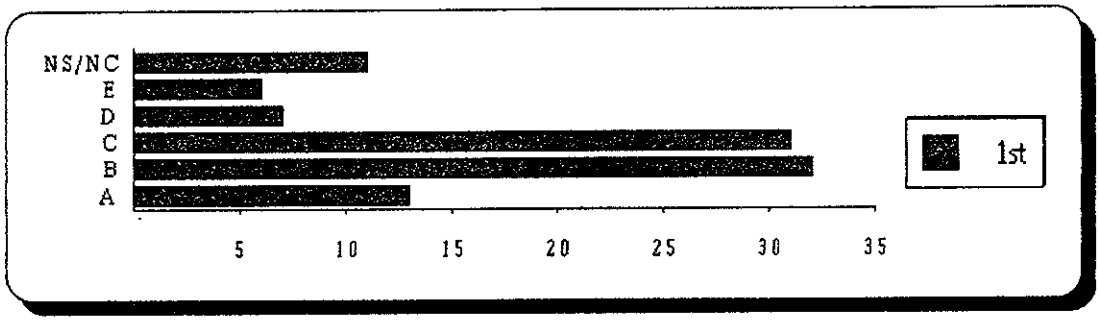

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

L'agrupació de respostes positives i negatives, es decanta clarament en favor de les opcions citades en primer lloc. Així, la suma de les categories *molt bona i bona* és del 44'9 % mentre que la suma de les categories *molt dolenta i dolenta* és del 12'5%. La qual cosa, posa de manifest, que la valoració que els veïns fan de l'organització social, la podem considerar positiva per aquesta organització.

Hi ha un fet però, que cal esmentar: Pràcticament una tercera part de la població, s'ha posicionat en la categoria mitjana *ni bona ni dolenta*, la qual cosa, sembla entreveure que es considera que l'AV fa la feina que li pertoca; fet aquest, que no deixa de ser positiu per l'entitat. Ara bé, potser caldria plantejar-se, si la població enquestada (i en aquest cas, es podria fer extrapolable a la majoria de municipis i barris de Catalunya), és conscient, que una associació de veïns, és un instrument legal, al servei de tots els veïns i no una oficina de reclamacions i/o queixes. És a dir, possiblement el fet d'haver vist, des de fa molts anys (aquesta AV va celebrar el seu 25è aniversari l'any 1997) que un grup de persones, dedica molta part del seu temps lliure, a una tasca en benefici del conjunt, pot haver fet suposar, a alguns veïns que tenen algun tipus d'obligació de fer-ho. Seria interessant, potser, afegir en alguna de les enquestes que es porten a terme a Catalunya, la pregunta de si saben què és una AV. i quina descripció en fan. Això però, seria fruit d'un altre estudi.

Actualment hi ha en discussió la teoria sobre si l'excés de zel en la resolució de problemàtiques de la població a nivell individual, ha incidit (conjuntament amb d'altres causes complementàries) en la desmobilització del conjunt.

Les activitats que desenvolupa

S'ha esmentat anteriorment, que el barri de Sant Cosme, ha sofert un procés de remodelació constant i que en això s'hi ha implicat molt l'AV. No es d'estranyar doncs, que a la pregunta sobre les activitats de l'AV ha desenvolupat des de la seva creació, s'hagin obtingut els resultats següents:

Coneixement activitats desenvolupades anteriorment per l'AV

Remodelació	120	36'9%
Altres	44	13'5%
NS/NC	161	49'5%

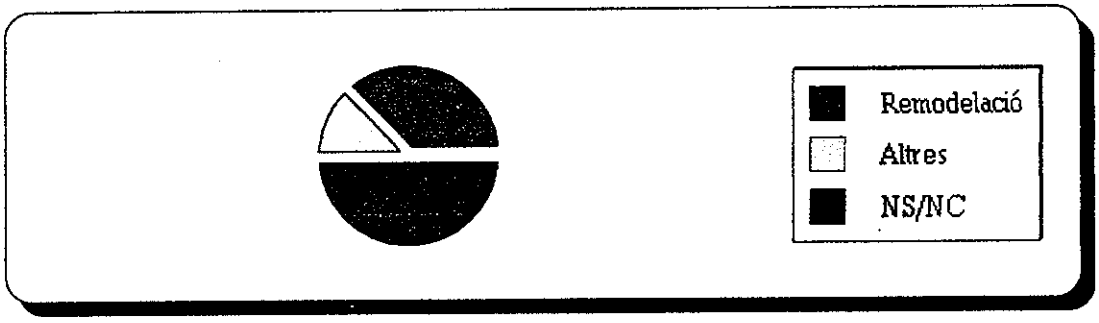

La lluita per la remodelació del barri, és la que ha identificat més l'AV. Tampoc ha d'estranyar que es doni un percentatge tant elevat en la categoria NS/NC, atès que la pregunta feia referència als procés històric i la gent jove enquestada, òbviament no ha pogut expressar resposta a aquesta qüestió.

Respecte les activitats actuals, les categories obtingudes, han estat molt més sectorialitzades que en el cas anterior. Val a dir, que les dues preguntes, es presentaven als enquestats de manera oberta. Les activitats que es coneixen de les actuals, són les següents:

Coneixement activitats actuals de l'AV

Excursions	86	20'0%
Tallers i manualitats	70	16'2%
Campanya de l'aigua	65	15'1%
Festes	61	14'2%
Activitats infantils	18	4'2%
Altres	5	1'2%
NS/NC	126	29'2%

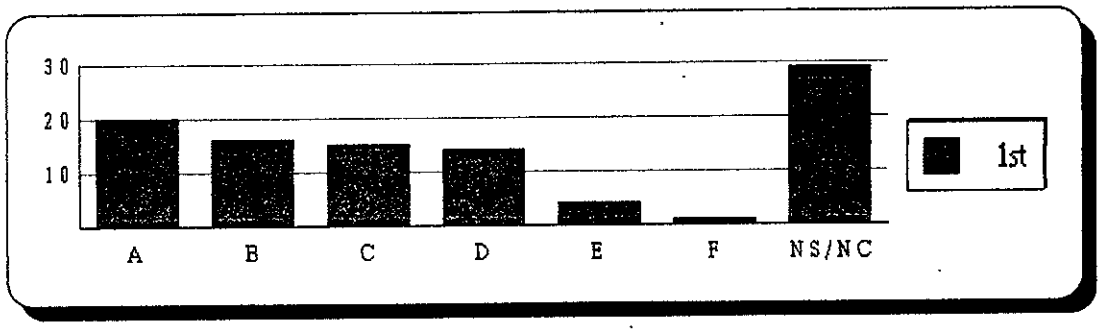

A= Excursions. B= Tallers i manualitats. C= Campanya de l'aigua. D= Festes. E= Activitats infantils. F= Altres.

Hi ha un clar posicionament, respecte aquelles activitats d'ocupació de temps lliure. Possiblement, aquestes activitats siguin les que tenen més acceptació per part dels veïns i, en conseqüència esdevinguin les més participades. El fet que la campanya de l'aigua sigui coneguda per un 15% de la població enquestada, es pot deure a que la majoria dels enquestats que han fet esment d'aquesta categoria, formin part de famílies que estant en la campanya.

La dita campanya de l'aigua, ha comportat que unes 80.000 famílies no hagin fet front als impostos que acompanyen al rebut de consum. Només es pagava l'aigua consumida i l'IVA corresponent. Aquesta campanya, que actualment està en procés de resolució per la Llei de l'Aigua, debatuda en el Parlament de Catalunya, ha durat vuit anys, amb varies mobilitzacions, i ha comportat una seriosa tasca complementaria (tasques de caràcter administratiu pel control dels rebuts) a les AV que s'hi varen adherir.

El mateix podríem deduir del percentatge que ha assenyalat les festes infantils. Possiblement es tracti de persones que tenen menuts a casa.

La valoració

La valoració d'aquestes activitats ha obtingut les respostes que s'exposen tot seguit:

Molt bona	57	33'3%
Bona	70	41'0%
Ni bona ni dolenta	40	23'4%
Dolenta	3	1'7%
Molt dolenta	1	0'2%
No pertinent	134	

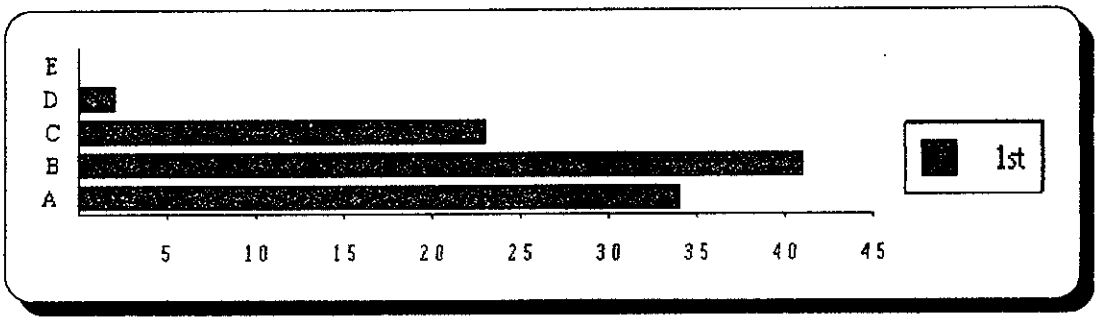

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

Un cop més, la valoració de les activitats que desenvolupa l'AV és clarament positiva per a l'organització i, en aquest cas, amb una diferencia percentual encara superior a l'obtinguda en tractar la valoració global de l'AV. Així l'agrupació de respostes "molt bona" i "bona", ha estat esmentada pràcticament per la tercera part dels enquestats, que coneixen les activitats que l'AV desenvolupa (74'3%) mentre que l'agrupació de respostes en sentit contrari se situa en menys del 2%.

IDENTIFIQUEM MILLOR LES NECESSITATS

Programa d'intervenció comunitària

Capítol tercer

EL barri

Valoració dels serveis existents

Respecte del barri

Un dels apartats principals de l'enquesta, feia referència a la percepció que tenen els veïns del barri actualment. Val a dir, que aquest aspecte configura l'eix central del programa establert; atès que en funció dels resultats manifestats en aquest apartat, l'AV dissenyarà les seves estratègies de futur i li servirà alhora, per a replantejar-se, si es el cas, la funció desenvolupada fins ara.

La primera qüestió que cal plantejar és si els enquestats consideren que el barri ha millorat al llarg dels anys. Sembla obvi que així ha estat; sobretot per una persona que hagi viscut el procés o que simplement hagi visitat el barri en els anys 70 i el torni a visitar a l'actualitat. En qualsevol cas, és l'opinió dels residents la que val, entre d'altres coses per què el visitant veu només una part de la dinàmica quotidiana i el resident la viu.

Així aquesta qüestió va obtenir la valoració següent:

Opinió sobre l'estat del barri a l'actualitat

Està molt millor	97	31'8%
Està millor	137	44'9%
Està igual	34	11'1%
Està pitjor	29	9'5%
Està molt pitjor	8	2'6%

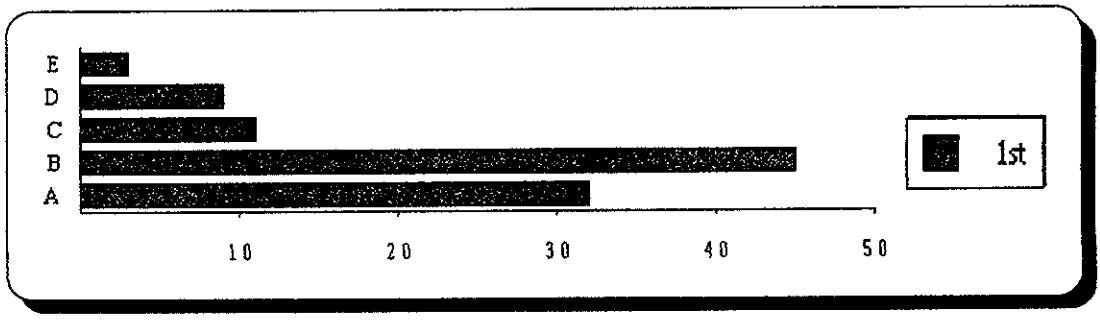

A= Molt millor **B= Millor** **C= Igual** **D= Pitjor** **E= Molt pitjor**

Més de les tres quartes parts de la població enquestada, manifesta que la situació del barri, ha millorat amb els anys i els esforços esmerçats per les minories actives residents en el mateix i per l'acció de l'Administració Pública (aquesta darrera, òbviament després de la transició democràtica). És de ressaltar que, pràcticament una tercera part dels enquestats, posa adjectiu a la millora, en el sentit de manifestar que actualment està molt millor que anys enrere. Curiosament un 12% manifesta que està "pitjor" o "molt pitjor" (aquesta segona categoria ha estat esmentada en un percentatge molt més baix).

Què opina de la situació actual del barri

	de 16 a 25 anys		de 26 a 45 anys		de 46 a 65 anys		66 i més anys	
Està molt pitjor	1	1'4%	3	3'0%	2	2'4%	2	4'0%
Està una mica pitjor	6	8'3%	12	11'9%	7	8'5%	4	8'0%
Està igual que abans	7	9'7%	12	11'9%	9	11'0%	6	12'0%
Està una mica millor	31	43'1%	51	50'5%	36	43'9%	19	38'0%
Està molt millor	27	37'5%	23	22'8%	28	34'1%	19	38'0%
Total	**72**	**100'0%**	**101**	**100'0%**	**82**	**100'0%**	**50**	**100'0%**

Les diferencies entre les diferents franges d'edat, no són gaire significatives. A més es veuen compensades, dins d'una mateixa franja en la contundència de la resposta, no en el sentit de la mateixa. Les diferencies es donen en l'adjectiu " una mica" ó "molt".

Què opina de la situació actual del barri

	Home		Dona	
Està molt pitjor	7	4'6%	1	0'7%
Està una mica pitjor	15	9'8%	14	9'2%
Està igual que abans	18	11'8%	16	10'5%
Està una mica millor	68	44'4%	69	45'4%
Està molt millor	45	29'4%	52	34'2%
Total	**153**	**100%**	**152**	**100%**

El mateix que s'ha comentat en referència a les franges d'edat es pot dir pel que fa a la variable sexe dels enquestats. Si bé, en aquest cas, podríem dir que les dones manifesten una valoració positiva superior que els homes.

Què opina de la situació actual del barri (homes)

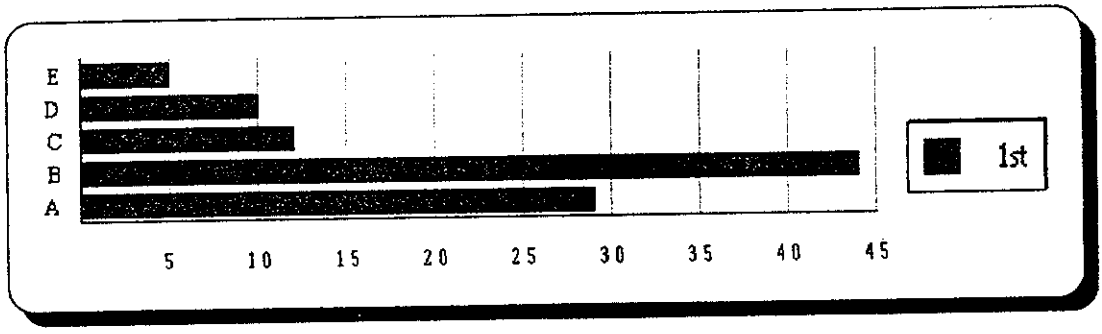

A= Molt millor **B= Millor** **C= Igual** **D= Pitjor** **E= Molt pitjor**

Què opina de la situació actual del barri (dones)

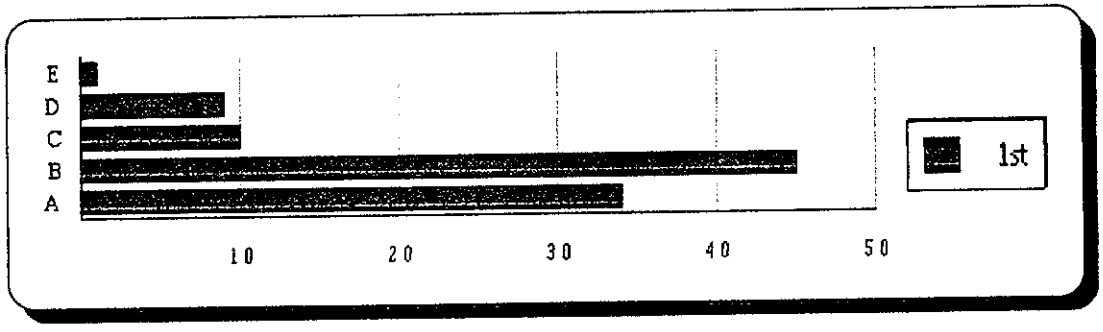

A= Molt millor **B= Millor** **C= Igual** **D= Pitjor** **E= Molt pitjor**

Les mancances

La millora del barri però, no exclou que hi puguin haver mancances encara i que aquestes s'han de detectar per a poder avançar en la millora del conjunt. Així es va plantejar als enquestats. La pregunta es va formular de manera oberta i va ser tabulada amb posterioritat de manera que, pugessin esmentar aquelles mancances que perceben, sense cap condicionant apriorístic

Serveis que troba a faltar en el barri actualment

Transport (més...)	95	19'2%
Policia (qualitat en el servei)	65	13'1%
Mercat municipal	47	9'5%
Comerços	47	9'5%
Serveis sanitaris	44	8'9%
Discoteques i Pubs	29	5'9%
Centre comercial	22	4'4%
Neteja	15	3'0%
Biblioteca	8	1'6%
Altres	78	15'8%
NS/NC	45	9'1%

El plantejament d'aquesta pregunta comporta que s'exposin un reguitzell de respostes molt concretes i sectorialitzades, que per la seva insignificància estadística, s'agrupen en la categoria "altres". Tot i això, ens ha semblat interessant assenyalar algunes de les mancances detectades a nivell de serveis: així en la categoria altres, s'han esmentat (recordem que en percentatges molt baixos): bústies, bombers, cinema, semàfors i pipican. També en la categoria " comerços" s'han assenyalat alguns de concrets: jugueteria, bancs i caixes d'estalvi, restaurants, hotels, delegació d'Hisenda i botigues de roba.

Assenyalat això, passem a analitzar les respostes obtingudes amb percentatges superiors. En primer lloc, s'assenyala la necessitat d'augmentar el transport i, en aquest sentit, les referències no es dirigien només a l'increment de les línies d'autobusos que actualment hi ha

en funcionament en el barri, sinó a la necessitat de disposar d'accés a la xarxa de Metro. Alguns dels enquestats manifestaven haver sentir informacions respecte que la millora de connexió de l'Aeroport pot permetre disposar de Metro en el barri. Amb independència doncs, que els enquestats expressin reforçament de les línies de Bus, la futura ampliació del Metro ha aixecat expectatives als residents al barri.

En segon lloc, a nivell percentual de respostes s'ubica una demanda que pot disfressar connotacions en certa manera perilloses. No es demana més policia, sinó més qualitat (contundència, expressaven alguns enquestats) policial. Les referències a la necessitat d'aquest serveis, venien acompanyades d'expressions que ratllaven actituds racistes o xenòfobes, respecte del col·lectiu gitano. Més endavant, farem esment a altres manifestacions en aquest sentit.

Curiosament, han obtingut el mateix nombre de respostes les demandes de mercat municipal que de comerços, sense oblidar que prop d'un 5% dels enquestats, s'han posicionat per a una centre comercial (hipermercat o gran superfície). En aquest sentit, es podria deduir que la percepció és de manca de llocs on efectuar les compres, més que el model o la titularitat dels llocs on es realitza la venda.

S'ha donat també, si bé en menys del 2% de respostes, la demanda de biblioteca.

L'opinió respecte els serveis bàsics més importants

El fet de plantejar la pregunta de manera absolutament oberta, ha comportat que s'exposessin les mancances més acusades per a la persona que responia, en el moment d'emetre opinió. És lògic per tant, que alguns serveis bàsics no hagin estat esmentats; el que no seria tant lògic seria que no es demanés opinió concreta d'aquests serveis. Així a continuació es va demanar

que valoressin diferents serveis un a un. Les respostes han estat molt variades, com es pot veure en l'anàlisi sectorial :

Opinió dels serveis existents en el barri

Opinió sobre l'ensenyament

Molt bo	26	8'5%
Bo	94	30'8%
Ni bo ni dolent	109	35'7%
Dolent	37	12'1%
Molt dolent	12	3'9%
NS/NC	27	8'9%

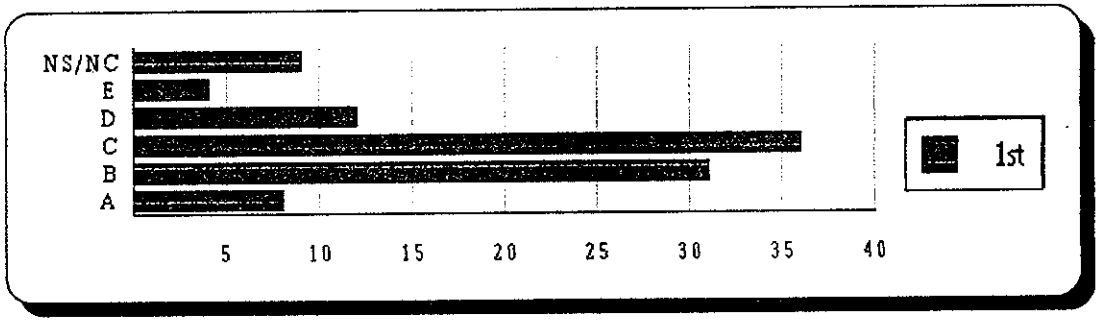

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

La resposta obtinguda en percentatges més elevats sembla manifestar una manca d'opinió formada al respecte d'aquest servei. És possible que alguns enquestats, s'hagin posicionat en aquesta categoria per no fer-ho en la de NS/NC, per no tenir fills en edat escolar o per altres circumstàncies que els feia difícil possessionar-se més concretament. En qualsevol cas, només podem esmentar això a nivell d'hipòtesi.

S'ha d'esmentar tanmateix, com s'exposa en els gràfics adjunts al final del capítol, que en el qüestionari, no es plantejava de manera concreta les categories obtingudes sinó que la valoració era per puntuació de 0 a 10, sent "0" la categoria corresponent a "molt dolent" i el "10" corresponia a "molt bo". En concret, la reagrupació numèrica ha estat en correspondència a les categories següents:

Molt bona	*(A)*	*9 i 10*
Bona	*(B)*	*7 i 8*
Ni bona ni dolenta	*(C)*	*5 i 6*
Dolenta	*(D)*	*3 i 4*
Molt dolenta	*(E)*	*1 i 2*

Per a facilitar-ne la comprensió s'ha optat per traslladar el valor numèric a categories concretes. Tot i això, en el gràfic s'exposa el valor numèric assolit com a mitjana.

L'agrupació de respostes de valoració positiva, supera àmpliament l'obtinguda per les respostes marcadament negatives, amb una diferencia percentual de l'ordre del 23'3%. El valor numèric de mitjana, en l'escala de classificació s'ha situat en el 6. En síntesi podem dir que ha obtingut un 6 sobre 10.

Opinió sobre els serveis sanitaris

Molt bo	18	5'9%
Bo	132	43'3%
Ni bo ni dolent	113	37'0%
Dolent	33	10'8%
Molt dolent	9	3%
NS/NC	0	

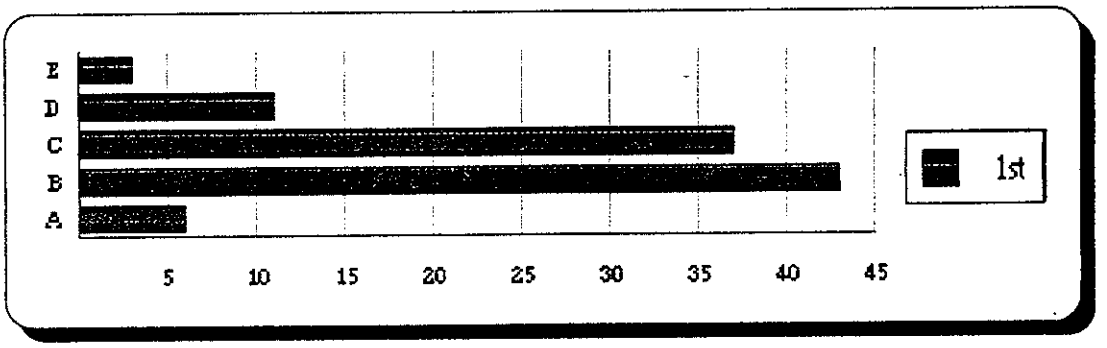

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

El més curiós d'aquesta taula rau en el fet que cap dels enquestats s'ha posicionat en la categoria NS/NC. És a dir, els serveis sanitaris esdevenen un tipus de servei, que tothom en un moment o altre ha de recórrer o bé que algun dels familiars propers ha utilitzat alguna vegada. En aquest sentit, la totalitat dels enquestats, han volgut expressat opinió al respecte. Tanmateix, l'explicació que s'ha fet en el cas de l'ensenyament sobre la categoria "ni bo ni dolent" ens serveix també alhora de valorar aquest servei.

L'agrupació de respostes " molt bona" i "bona" també en aquest cas, esdevé molt superior a l'obtinguda per l'agrupació de les respostes de signe negatiu. Las diferencia en aquest cas, és de l'ordre del 35'4%.

Pel que fa la valoració numèrica, la puntuació obtinguda de mitjana sobre 10, ha estat del 6'3.

Opinió sobre els serveis socials

Molt bona	16	4'9%
Bona	88	28'9%
Ni bona ni dolenta	67	22'0%
Dolenta	50	16'4%
Molt dolenta	17	5'6%
NS/NC	68	22'3%

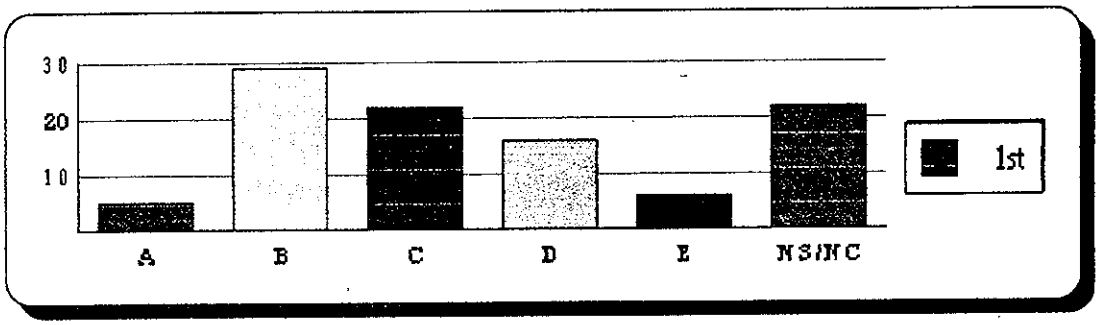

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

Cal observar d'entrada, que es tracta del servei que ha obtingut un nivell de respostes en la categoria NS/NC, més elevada de tots els serveis analitzats. Així mateix, es tracta d'un dels serveis en que menys enquestats s'han posicionat en la categoria intermitja. Tot i que l'agrupació de les dues categories, ens situa al voltant del 45% del total de respostes obtingudes. Possiblement, front aquest servei, s'hagin de fer dos tipus de consideracions: per un costat, poden haver opinat les persones, que han tingut necessitat d'utilitzar-los, i, d'altra banda, no es pot descartar que hi hagin hagut opinions vinculades a un cert desagravi comparatiu.

En referència a aquest serveis, s'han desagregat les respostes en funció de l'ètnia.

Valoració dels serveis socials del barri

		Paio		**Gitano**
Molt bons	15	5'2%	0	0'0%
Bons	78	26'8%	10	71'4%
Ni bons ni dolents	66	22'7%	1	7'1%
Dolents	49	16'8%	1	7'1%
Molt dolents	15	5'2%	2	14'3%
NS/NC	68	23'4%	0	0'0%
Total	**291**	**100'0%**	**14**	**100'0%**

Malgrat que les persones enquestades pertanyent al col·lectiu gitano, han estat poques i que, en aquest sentit, els percentatges obtinguts hagin de ser tractats amb molta cura, ens ha semblat adient fer-ne una desagregació del conjunt per tal de poder comparar.

Aquestes desagregacions només s'han realitzat en relació als serveis que hom suposa són més utilitzats pels membres d'aquesta ètnia. També s'ha procedit així, en aquelles variables que poden incidir en la detecció d'actituds xenòfobes per part del col·lectiu majoritari.

D'altra banda, en el quadre anterior, el col·lectiu gitano es posiciona majoritàriament en valorar positivament els serveis socials.

Tot i que l'agrupació de respostes positives a nivell global, és superior a les negatives, la diferencia percentual és molt més reduïda que en els serveis analitzats anteriorment. Així, la diferencia se situa en el 11'8%.

Pel que fa a la valoració numèrica, el conjunt l'ha posicionat en el 5'7.

Opinió sobre els serveis esportius

Malgrat que en aquest cas, no es pugui parlar específicament de servei, s'ha inclòs, per què ha semblat interessant demanar l'opinió, amb el convenciment que en la valoració s'hi inclourà les infrastructures i les possibilitats de la pràctica de l'esport.

Molt bona	49	16'1%
Bona	129	42'3%
Ni bona ni dolenta	73	23'9%
Dolenta	34	11'1%
Molt dolenta	10	3'3%
NS/NC	10	3'3%

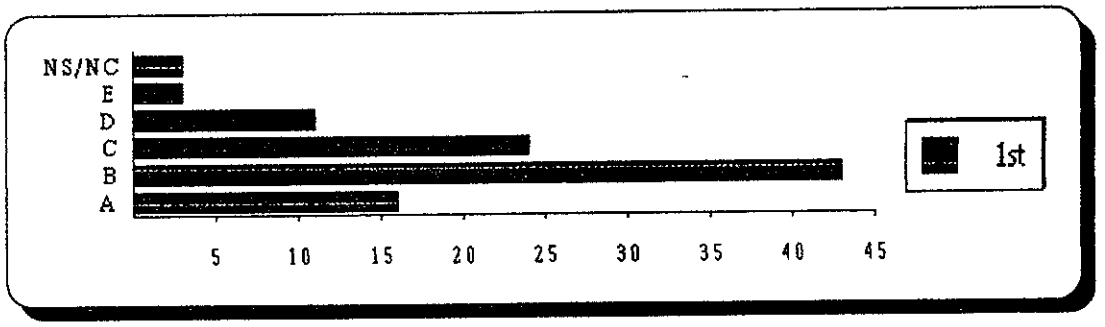

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

Un cop més, la diferencia percentual entre les agrupacions positives i negatives, es decanta a favor de les primeres, i, de manera clara: 44 punts.

La valoració obtinguda en l'escala numèrica és del 6'6.

Opinió sobre els serveis policíacs

Molt bona	8	2'6%
Bona	44	14'5%
Ni bona ni dolenta	86	28'3%
Dolenta	92	30'3%
Molt dolenta	74	24'3%
NS/NC	1	

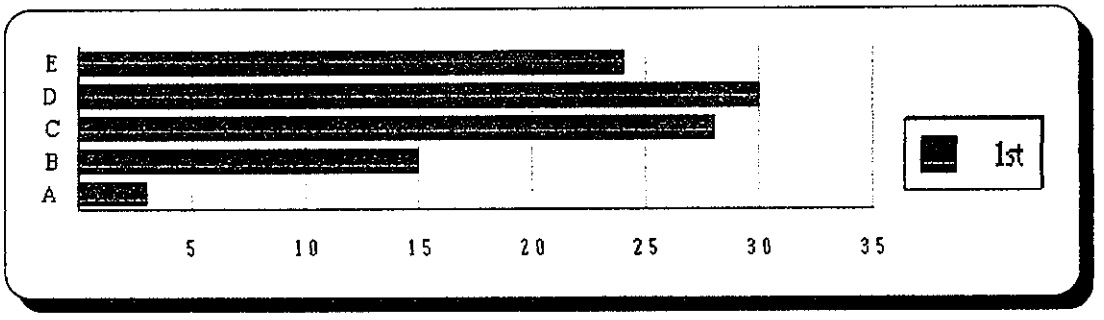

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

En primer lloc, cal assenyalar que es tracta de l'únic servei, que ha obtingut més valoracions negatives que positives, i, a més amb una diferencia molt important: 39'5 punts. A més, la categoria " molt dolenta" ha superat en percentatge, no només la categoria " molt bona" sinó fins i tot, la categoria " bona". Ja s'ha comentat anteriorment, que la principal crítica que es fa a la policia, no és en referència al cos en sí, sinó a la manca de contundència vers aspectes i col·lectius que els enquestats consideren vinculats a la delinqüència.

Tot sembla indicar, i, en alguns casos es varen fer manifestacions explícites, que la contundència policial es demana que s'exerceixi sobre el col·lectiu minoritari, existent al barri. Caldrà, per tant, tenir molta cura en les properes accions comunitàries a desenvolupar en aquest territori, atès que es fa necessària una actuació a diferents bandes per a contrarestar aquesta actitud deduïda i manifestada.

La valoració numèrica obtinguda per aquest servei ha estat del 4,2.

Per les motivacions expressades anteriorment, les respostes a la valoració de la policia s'han desagregat en diferents variables: edat, sexe i ètnia.

Valoració de l'actuació de la policia

	de 16 a 25 anys		de 26 a 45 anys		de 46 a 65 anys		66 i més anys	
Molt dolenta	15	20'8%	22	21'8%	25	30'5%	12	24'0%
Dolenta	18	25'0%	38	37'6%	27	32'9%	9	18'0%
Ni bona ni dolenta	24	33'3%	25	24'8%	23	28'0%	14	28'0%
Bona	13	18'1%	12	11'9%	6	7'3%	13	26'0%
Molt bona	2	2'8%	4	4'0%	1	1'2%	1	2'0%
Total	**72**	**100'0%**	**101**	**100'0%**	**82**	**100'0%**	**50**	**100'0%**

Si agrupem les files corresponents a les categories " molt dolenta " i "dolenta" observem que les franges d'edat extremes: menys de 25 anys i més de 66 anys, són les que s'han posicionat menys en aquestes categories, en relació a la resta d'edats, malgrat que els percentatges obtinguts són clarament desfavorables: 45'8% i 42% respectivament. Les franges d'edat entremitges, de 26 a 45 anys i de 46 a 65 anys, són molt més contundents numèricament, ja que han assolit percentatges molt superiors al 50%. Així, els primers (de 26 a 45 anys), s'han posicionat en un 59'4% en aquestes categories, mentre que la franja d'edat següent (de 46 a 65 anys), han superat aquest percentatge: 63'4%.

Cal esmentar que el percentatge superior de respostes dels més joves i els més grans s'ubica en la categoria " ni bona, ni dolenta ". Expressen doncs menys contundència que la resta d'edats.

Valoració de l'actuació de la policia

	Home		Dona	
Molt dolenta	47	30'7%	27	17'8%
Dolenta	46	30'1%	46	30'3%
Ni bona ni dolenta	35	22'9%	51	33'6%
Bona	18	11'8%	26	17'1%
Molt Bona	6	3'9%	2	1'3%
NS/NC	1	0'7%		
Total	**153**	**100%**	**152**	**100%**

En aquesta variable, també es donen diferencies percentuals significatives: els homes expressen una valoració més negativa que les dones. El percentatge més elevat de respostes dels homes s'ha donat en la categoria " molt dolenta" mentre que el de les dones ha estat " ni bona ni dolenta".

Valoració de l'actuació de la policia (homes)

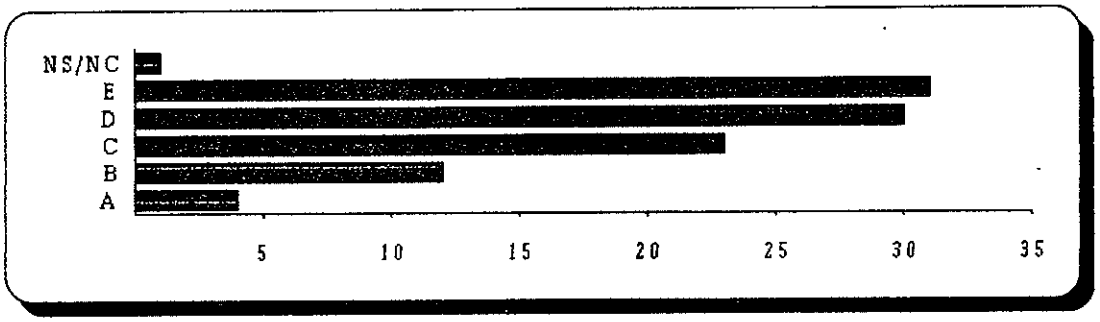

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

Valoració de l'actuació de la policia (dones)

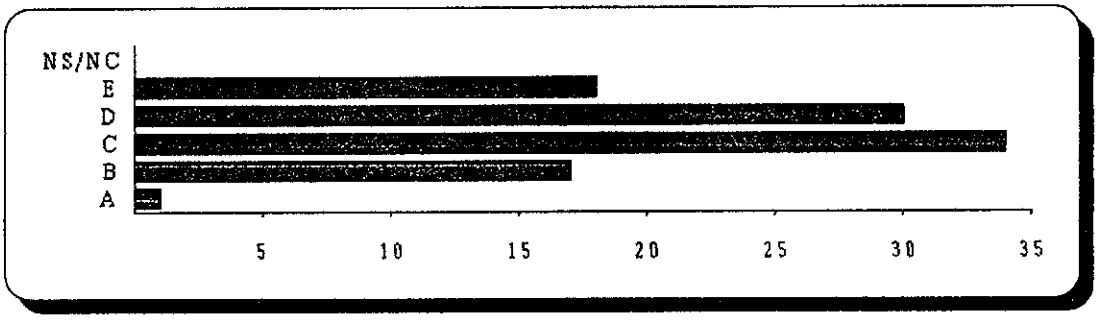

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

Valoració de l'actuació de la policia

	Paio		Gitano	
Molt dolenta	72	24'7%	2	14'3%
Dolenta	87	29'9%	5	35'7%
Ni bona ni dolenta	81	27'8%	5	35'7%
Bona	44	15'1%	0	0'0%
Molt Bona	6	2'1%	2	14'3%
NS/NC	1	0'7%		
Total	**291**	**100%**	**14**	**100%**

Valoració de l'actuació de la policia (paios)

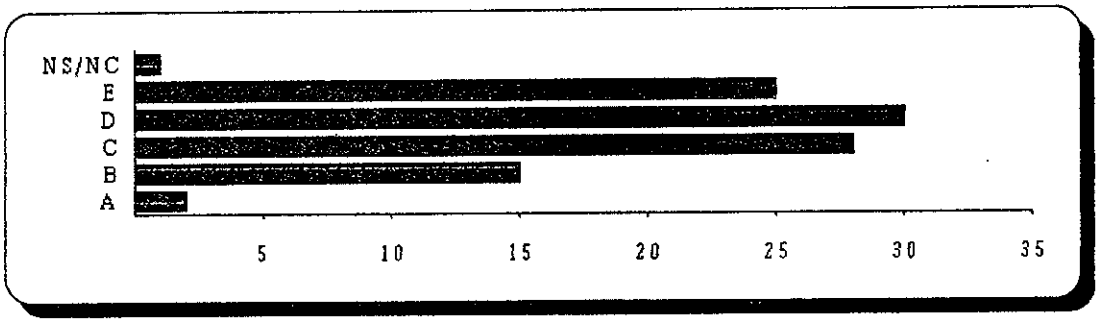

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

Valoració de l'actuació de la policia (gitanos)

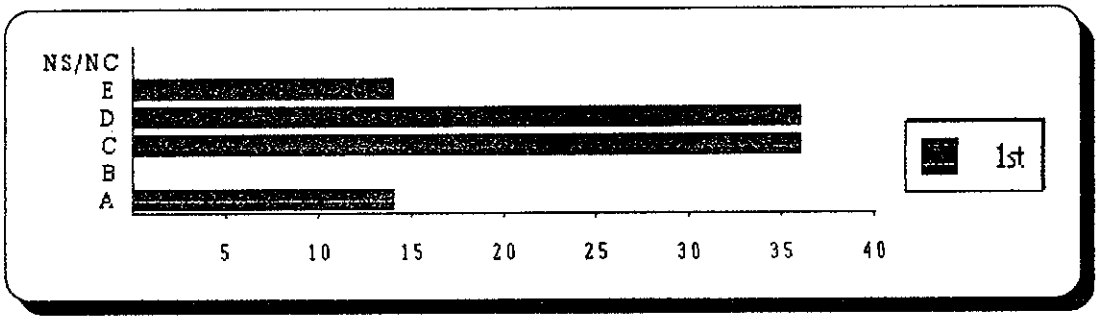

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

Així mateix es valoren més negativament els serveis policíacs entre els paios que entre els gitanos. Entre aquest darrer col·lectiu , s'han obtingut percentatges iguals en les categories " molt bona " i " molt dolenta ", mentre que entre els paios, la diferencia percentual entre les dues categories ha estat de 22 punts a favor de la categoria negativa.

Considerem que són dades prou significatives, com per a que es tinguin en compte en futures i no tan futures actuacions, de caràcter comunitari en el barri.

Opinió sobre els serveis de comerç existents en el barri

Recordem que en preguntar opinió global sobre les mancances del barri, al voltant d'un 10% dels enquestats han manifestat trobar a faltar comerços; un altre percentatge semblant han

manifestat mancança de mercat municipal i encara prop d'un 5% troba a faltar una superfície comercial (hipermercat). Calia, per tant, saber si aquestes mancances responien a una ampliació de la xarxa comercial establerta actualment o bé a una renovació integral de la mateixa. Les respostes obtingudes, en plantejar opinió concretada sobre els comerços en el barri, són les següents:

Molt bona	77	25'3%
Bona	133	43'8%
Ni bona ni dolenta	58	19'1%
Dolenta	24	7'9%
Molt dolenta	12	3'9%
NS/NC	1	

Opinió sobre els serveis de comerç existents en el barri

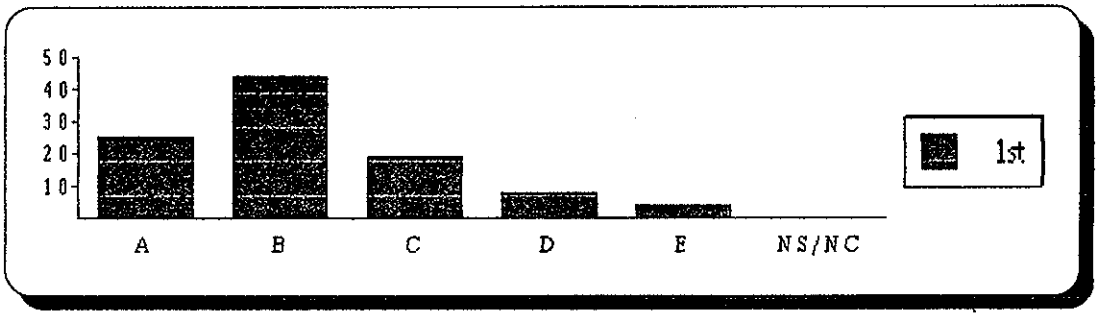

A= molt bona. B= bona. C= ni bona ni dolenta. D= dolenta. E= molt dolenta.

Es tracta del servei, analitzat fins ara, més valorat per la població enquestada, amb la qual cosa, podem considerar que les manifestacions de mancances, eren expressades en òptica quantitativa i no qualitativa.

L'agrupació de respostes de signe positiu, en contraposició a les de signe negatiu, es decanta molt clarament a favor de les primeres, amb una diferencia percentual del 58'3%.

Pel que fa a la valoració numèrica, aquesta s'ha situat en el 7.

Opinió sobre el transport públic

Prop d'una cinquena part de la població, ha manifestat mancances relacionades amb el transport, expressades com a carència quantitativa. Recordem que es vinculava a la possibilitat de disposar d'accés a la xarxa de Metro. L'opinió concretada en referència al transport existent a l'actualitat ha estat aquesta:

Molt bona	63	20'7%
Bona	110	36'1%
Ni bona ni dolenta	78	25'6%
Dolenta	34	11'1%
Molt dolenta	16	5'2%
NS/NC	4	1'3%

Opinió sobre el transport públic

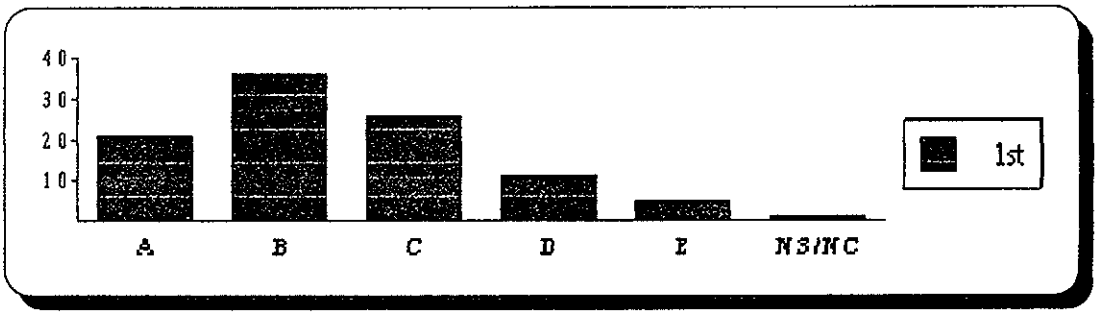

A= molt bona. B= bona. C= ni bona ni dolenta. D= dolenta. E= molt dolenta.

Observem que més de la meitat de la població enquestada, s'ha posicionat en referència a considerar que l'actual transport públic del barri, és bona, si bé amb diferencies percentuals menys diferencials respecte els que en fan una valoració negativa, que en altres tipus de serveis analitzats.

També en aquest cas, podem deduir que les mancances esmentades amb anterioritat, ho eren en referència a la disponibilitat d'accés a la xarxa de metro.

Cal esmentar que, en les entrevistes a diferents entitats i professionals que actuen en el barri, es va exposar que anys enrere, la línia de Bus que connecta el barri amb la resta del Prat i amb Barcelona, era utilitzada amb molta freqüència, per persones que anaven al barri cercant estupefaents i que en algunes ocasions, feien el consum de les mateixes en la mateixa parada. Recordem que en aquest barri es varen constituir "patrulles urbanes" per a foragitar les persones consumidores d'estupefaents. Aquesta acció va comportar molta controvèrsia i els mitjans de comunicació se'n varen fer un ample ressò.

El fet que a l'actualitat aquestes persones no utilitzin el servei públic d'accés al barri, o ho facin amb discreció, ha comportat que la percepció de millora del servei sigui notable per part dels residents en el barri.

La valoració numèrica ha estat del 6'6.

Opinió sobre les zones verdes

En el barri de Sant Cosme hi ha molts solars, aparentment erms, com a fruit de la remodelació que s'està produint en el mateix. Això a primera ullada, pot induir a considerar que aquest aspecte no hagi estat suficientment cuidat. Ara bé, fa uns anys es va inaugurar el Parc del Llobregat, que serveix d'esbarjo a la població del barri. Considerem que la població enquestada, en respondre a la qüestió de zones verdes ha fet esment a aquest parc.

Aquestes són les respostes que s'han obtingut:

Molt bona	160	52'5%
Bona	110	36'1%
Ni bona ni dolenta	22	7'2%
Dolenta	13	4'3%
Molt dolenta	0	0%
NS/NC	0	0%

Opinió sobre les zones verdes

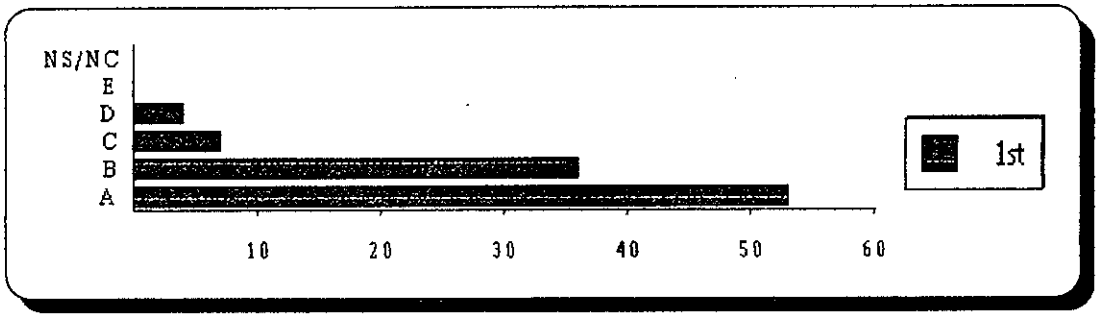

A= molt bona. B= bona. C= ni bona ni dolenta. D= dolenta. E= molt dolenta.

D'entrada observem una majoria aclaparadora de signe positiu respecte aquesta qüestió. Tant és així, que cap dels enquestats s'ha posicionat en la categoria "molt dolenta". La qual cosa és en l'únic servei que succeeix. Tampoc hi ha hagut cap persona enquestada, que no hagi opinat al respecte. La categoria NS/NC tampoc ha obtingut cap resposta.

D'igual manera, cal observar que en la categoria " ni bona ni dolenta". O, el que és el mateix, en l'escala numèrica, molt pocs s'han posicionat en la zona intermitja, que manifesta una certa manca d'opinió.

Podem deduir, per la seva pròpia explicitació que la població de Sant Cosme està molt satisfeta de l'existència del parc esmentat.

La valoració numèrica s'ha situat en un 8'3.

Opinió sobre el servei de neteja

Existeix la teoria que la remodelació d'un barri, comporta també un canvi d'hàbits cívics en la població que hi resideix. O millor dit, un increment del civisme de la població. Observem amb les respostes següents, si aquesta teoria es justifica pel que fa a la percepció de neteja del barri

Molt bona	70	23%
Bona	124	40'7%
Ni bona ni dolenta	83	27'2%
Dolenta	23	7'5%
Molt dolenta	5	1'6%
NS/NC	0	0%

Opinió sobre el servei de neteja

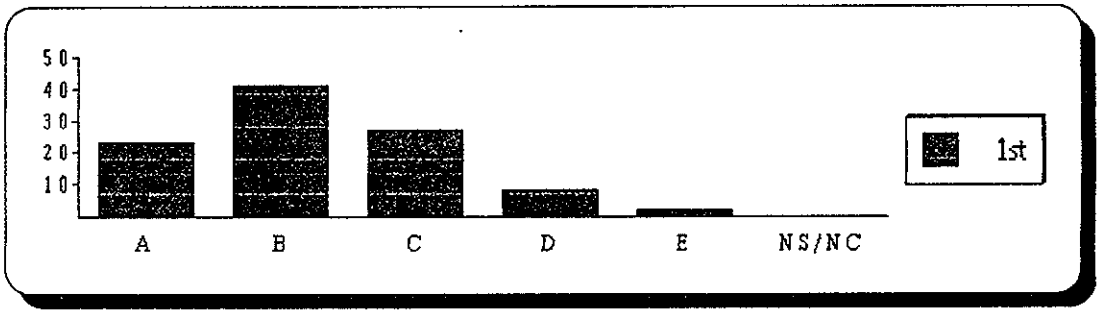

A= molt bona. **B= bona.** **C= ni bona ni dolenta.** **D= dolenta.** **E= molt dolenta.**

La confirmació de la teoria, la podem deduir per la valoració clarament positiva, que en fan els enquestats; tot i que per a ser curosos, caldria comparar-la amb la mateixa percepció expressada anys enrere. En aquest sentit, possiblement la podrem contrastar quan es facin

públiques les dades obtingudes mitjançant l'enquesta realitzada per l'Ajuntament fa més de dos anys. En qualsevol cas, és important assenyalar que la població s'ha posicionat més a favor d'una opinió favorable que negativa, amb una diferencia percentual de l'ordre del 58'8%.

El valor que aquesta qüestió ha obtingut en la valoració numèrica ha estat de 7'1.

Opinió sobre les infrastructures

En aquesta qüestió si agrupen tant les de caràcter urbanística com aquelles altres vinculades a possibilitar l'oferiment de serveis específics. Les respostes obtingudes, han estat aquestes:

Molt bona	90	29'5%
Bona	132	43'3%
Ni bona ni dolenta	59	19'3%
Dolenta	17	5'6%
Molt dolenta	7	2'3%
NS/NC	0	0%

Opinió sobre les infrastructures

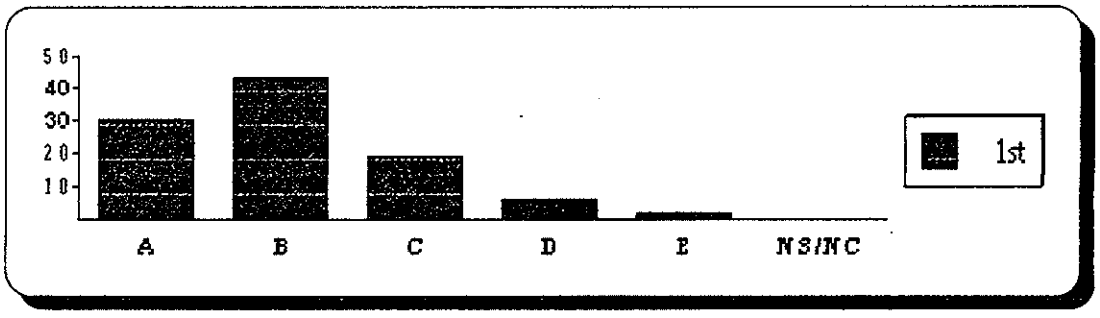

A= molt bona. B= bona. C= ni bona ni dolenta. D= dolenta. E= molt dolenta.

Prop de les tres quartes parts de la població enquestada, s'ha posicionat en les categories de signe favorable o positiu. Aquesta afirmació, l'obtenim mitjançant l'agrupació de respostes de les categories "molt bona" i "bona".

Les opinions en sentit contrari, han estat expressades per menys del 10% dels enquestats.

Podem considerar, doncs, que la població està raonablement contenta amb les infrastructures existents en el barri.

El seu valor numèric ha estat del 7'4.

La classificació dels serveis

Per a cloure aquest capítol, es sintetitzen a continuació les opinions respecte els diferents serveis existents, agrupats en funció de la valoració obtinguda i exposat de millor a pitjor.

S'assenyala al costat de cada servei, la valoració que ha obtingut en l'escala numèrica:

Servei	Valoració obtinguda sobre 10
Zones verdes	8'3
Infrastructures	7'4
Neteja	7'1
Comerç	7'0
Transport	6'6
Esport	6'6
Sanitat	6'2
Socials	5'7
Policia	4'1

IDENTIFIQUEM MILLOR LES NECESSITATS

Programa d'intervenció comunitària

Capítol quart

El Barri

Els problemes principals

Els problemes del barri

Hem vist fins ara, la valoració global que els enquestats han fet respecte del barri, sobretot en comparació amb anys anteriors. També s'ha fet un repàs als serveis existents.

De la mateixa manera, que en tractar el tema dels serveis, es va plantejar de manera absolutament oberta, per què els enquestats manifestessin la seva opinió de manera espontània, s'ha fet el mateix respecte dels problemes que el barri pateix. Així, es va demanar als enquestats que manifestessin quins són els problemes principals del barri. Les respostes s'exposen tot seguit:

Problemes principals del barri

Droga (sobretot tràfic)	167	30'5%
Delinqüència	120	21'9%
Problemes de caràcter racial	64	11'7%
Carreres de cotxes	40	7'3%
Brutícia dels animals	33	6'0%
Soroll d'avions	29	5'3%
Inseguretat ciutadana	26	4'7%
Manca de civisme	18	3'3%
Atur	14	2'6%
Altres	24	4'4%
NS/NC	13	2'4%

Problemes principals del barri

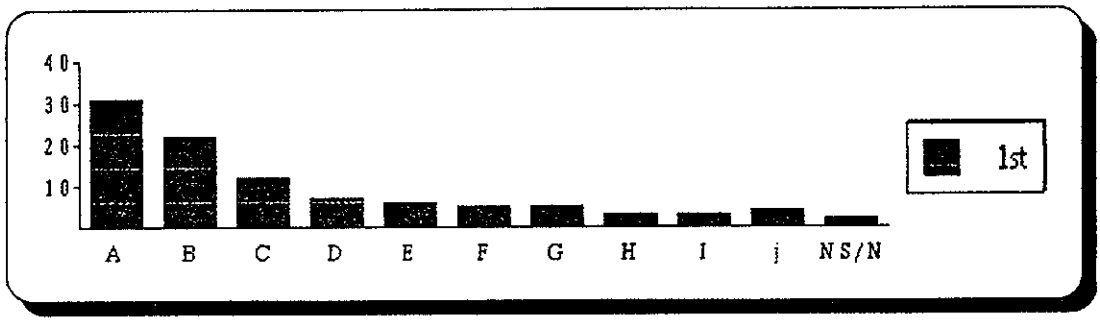

A= Droga (principalment tràfic). B= Delinqüència. C= Problemes de caràcter racial. D= Carreres de cotxes. E= Brutícia dels animals. F= Soroll d'avions. G= Inseguretat ciutadana. H= Manca de civisme. I= Atur. J= Altres.

La percepció que manifesten els enquestats, esdevé, si més no, preocupant. Observem, que la majoria dels principals problemes estant relacionats amb activitats delictives: droga, delinqüència i inseguretat ciutadana. Si agrupem aquestes respostes, ens trobem en que el 57'1% de la població els esmenta.

És interessant i preocupant, ressenyar que més del 10% ha manifestat explícitament que existeixen problemes de caràcter racista. Com s'ha comentat anteriorment, aquest esdevé possiblement el problema més preocupant del barri; entre d'altres coses, per què les manifestacions fetes de manera espontània, explicitaven una vinculació directa entre els diferents problemes assenyalats fins ara. És a dir, hi ha una tendència manifesta en associar el tràfic de drogues, la delinqüència i encara les curses de cotxes amb el col·lectiu gitano. De fet, en aquestes qüestions cal ser molt curosos, en el sentit de vincular uns problemes amb altres en funció de l'ordre dels mateixos. Per a dir-ho d'una altra manera, caldria dilucidar si la relació de problemes (droga, delinqüència) es relacionen amb un col·lectiu per què les actituds racistes dels enquestats els condicionen a fer-ho, o bé si les actituds de caràcter racista ho són com a conseqüència de les accions del col·lectiu minoritari. No disposem en

aquest estudi, de la informació pertinent per a dilucidar-ho, entre d'altres coses, per què la detecció de problemes, és només una de les fases del treball i resta encara la dinamització comunitària, on s'acabarà d'esbrinar la temàtica, i, per altre costat, el que es pretenia amb aquesta recopilació d'informació, és detectar la percepció de la situació del barri en els diferents aspectes en els que intervé l'AV. En aquest sentit, possiblement el fet important sigui la vinculació expressada del col·lectiu en relació als fets de caràcter delictiu, que les motivacions que han motivat les respostes obtingudes.

Amb aquesta informació, l'AV pot dissenyar diferents estratègies d'intervenció que, segurament depasen la seva pròpia capacitat de resolució. Considerem que, tot i que això no siguin les conclusions de l'estudi, per a intervenir en aquesta problemàtica, caldrà agrupar esforços de diferents col·lectius i institucions; altrament, l'enfocament de resolució partiria d'una base molt poc sòlida.

El problema de la droga

Com s'ha fet anteriorment, en l'anàlisi dels apartats més interessants, també en la percepció d'aquells problemes més punyents, s'han desagregat les respostes, en funció de diferents variables.

Esmenta la droga com un problema important

	de 16 a 25 anys		**de 26 a 45 anys**		**de 46 a 65 anys**		**66 i més anys**	
Si	35	48'6%	64	63'4%	46	56'1%	22	44'0%
No	37	51'4%	37	36'6%	36	43'9%	28	56'0%
Total	**72**	**100%**	**101**	**100%**	**82**	**100%**	**50**	**100%**

Cal aclarir d'entrada que, en tractar-se d'una pregunta oberta, ens hem de centrar en la fila de la categoria "Si", perquè es tracta del percentatge de respostes que han esmentat aquest

problema. Això vol dir que la categoria "No" equival a que no han esmentat aquest problema i han donat més importància, en resposta espontània, a altres problemàtiques. No es tracta per tant, de percentatges de persones que considerin que aquest no és un problema, sinó simplement no l'han esmentat.

En qualsevol cas, és significatiu que, repetim, de manera espontània, hi hagi hagut percentatges elevats de diferents sectors de població, que han esmentat l'existència d'aquesta problemàtica i, és difícil dilucidar si respon a un tòpic com a conseqüència d'activitats desenvolupades anteriorment o bé respon a realitats actuals. No deixa de ser significatiu però, amb independència de les motivacions, que la percepció sigui tan acusada.

Esmenta la droga com un problema important

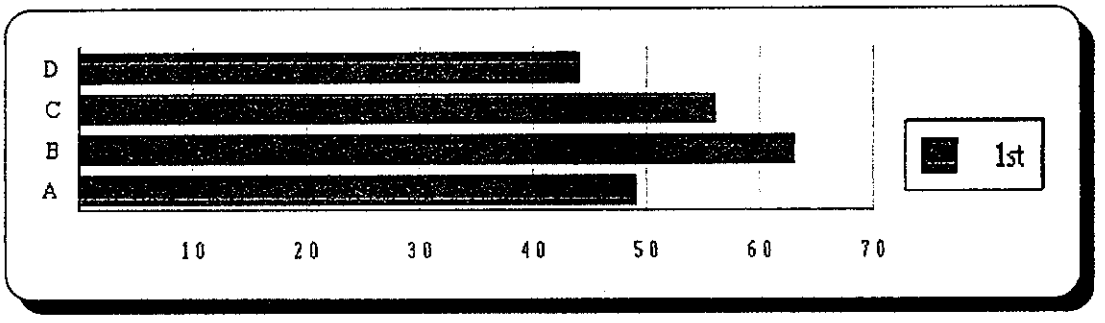

A = de 16 a 25 anys. B= de 26 a 45 anys . C= de 46 a 65 anys. D= 66 anys i més

A l'igual que ha passat en la valoració dels serveis policíacs, les franges d'edat intermitges són les que manifesten l'existència d'aquest problema en percentatges superiors. També con en el cas anterior, aquest sector de població han manifestat l'existència del problema en un percentatge superior al 50%, i, també la franja d'edat compresa entre els 46 i 65 anys, és la que ho ha expressat en percentatges superiors.

Esmenta la droga com un problema important

	Home		Dona	
Si	89	58'2%	78	51'3%
No	64	41'8%	74	48'7%
Total	**153**	**100%**	**152**	**100%**

Pel que fa a la variable sexe, les diferencies percentuals són poc diferenciades, malgrat que les dones ho assenyalen en menys proporció. En ambdós casos però, més de la meitat dels enquestats ho han manifestat.

La delinqüència

Un altre dels problemes manifestats i que sembla relacionar-se amb l'anterior, és el de la delinqüència. El fet que hagi estat el problema esmentat en segon lloc com a més important, ens ha portat també a desagregar les respostes, per a detectar sectors de població que tinguin una percepció més acusada de l'existència del problema.

Veiem, en primer lloc, la desagregació de respostes pel que fa a la variable edat.

Esmenta la delinqüència com un problema important

	de 16 a 25 anys		de 26 a 45 anys		de 46 a 65 anys		66 i més anys	
Si	20	27'8%	40	39'6%	33	40'2%	27	54'0%
No	52	72'2%	61	60'4%	49	59'8%	23	46'0%
Total	**72**	**100%**	**101**	**100%**	**82**	**100%**	**50**	**100%**

Esmenta la delinqüència com un problema important

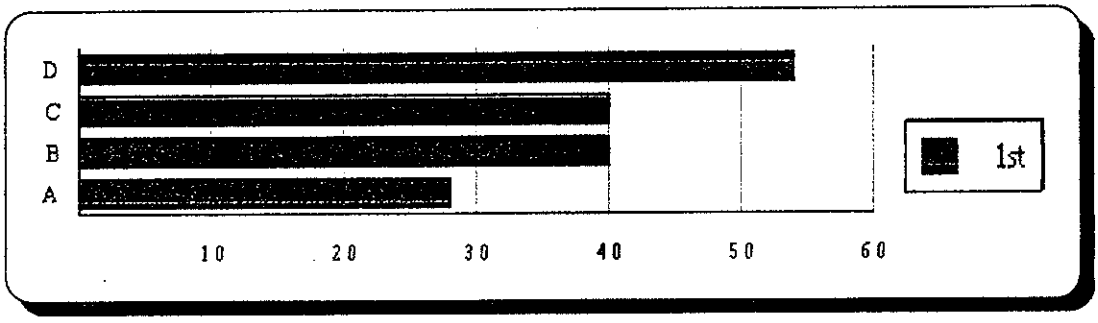

A = de 16 a 25 anys. B= de 26 a 45 anys . C= de 46 a 65 anys. D= 66 anys i més

En aquest cas, les persones d'edat més avançada són les que han manifestat més percepció del problema, amb un percentatge molt més elevat que la resta de franges d'edat i sobretot molt més que els més joves.

Observem les respostes obtingudes per la desagregació en la variable sexe.

Esmenta la delinqüència com un problema important

	Home		Dona	
Si	59	38'6%	61	40'1%
No	94	61'4%	91	59'9%
Total	**153**	**100%**	**152**	**100%**

Com es pot observar, no es manifesten diferencies significatives entre els dos sexes, doncs malgrat que les dones ho manifesten en major percentatge que els homes, la diferència entre els dos col·lectius, és de menys del 2%.

Els problemes racials

S'ha manifestat anteriorment, que algunes respostes semblaven manifestar l'existència d'actituds de caràcter racista. Els enquestats varen manifestar-ho com a tercer problema per ordre de respostes obtingudes. Recordem que la pregunta es feia de manera oberta, sense bateria de respostes prèvia.

És significatiu doncs, que el tercer problema esmentat sigui en referència a aquest aspecte. L'existència d'aquest problema ha estat esmentada per gairebé el 12% dels enquestats. I, també en aquest cas, ens ha semblat adient desagregar les respostes per grups de població. Veiem en primer lloc, la diferencia percentual que ha obtingut aquesta resposta pel que fa a la variable sexe.

Esmenta l'existència de problemes de caràcter racial

	Home		Dona	
Si	35	22'9%	29	19'1%
No	118	77'1%	123	80'9%
Total	**153**	**100%**	**152**	**100%**

Els homes són els que perceben aquest problema en un percentatge superior. La diferencia la podríem considerar important, tenint en compte que ha estat esmentat per poc més de la dècima part dels enquestats. La diferencia entre els homes que l'han manifestat i les dones que ho han fet és del 3´8%.

Passem a veure tot seguit si es detecten diferencies entre els diferents segments d'edat.

Esmenta l'existència de problemes de caràcter racial

	de 16 a 25 anys		de 26 a 45 anys		de 46 a 65 anys		66 i més anys	
Si	19	26'4%	19	18'8%	22	26'8%	4	8'0%
No	53	73'6%	82	81'2%	60	73'2%	46	92'0%
Total	**72**	**100%**	**101**	**100%**	**82**	**100%**	**50**	**100%**

Esmenta l'existència de problemes de caràcter racial

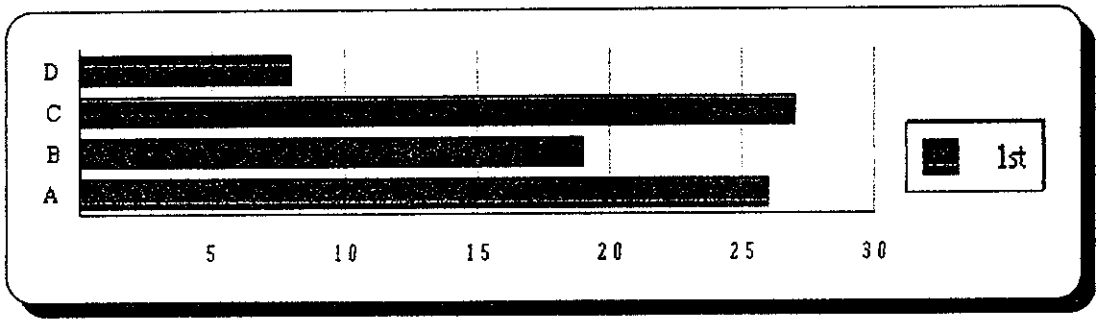

A = de 16 a 25 anys. B= de 26 a 45 anys . C= de 46 a 65 anys. D= 66 anys i més

Observem com la població jubilada no percep amb la intensitat que ho fa la resta de grups d'edat, l'existència de problemes de caràcter racial. O almenys no els esmenta com a prioritaris. La resta d'edats però, si que hi fa esment, i, en percentatges que se situen entre una quarta part i una cinquena part dels que han opinat.

Un dels elements a tenir en compte, és que més del 25% dels joves han manifestat la detecció d'aquesta problemàtica. Si fem esment a aquesta qüestió és per què fins la població més jove, s'ha mostrat com la més permissiva i tolerant. Està clar que manifestar l'existència de problemes de caràcter racial, no pressuposa en absolut la identificació amb els mateixos. La percepció pot ser una manera de denunciar la problemàtica.

En qualsevol cas, és molt significatiu que diferents segments de població hagi esmentat (recordem, espontàniament) que aquesta problemàtica es manifesta en el barri. Caldrà, per tant, dissenyar propostes d'actuació en aquest sentit.

Altres problemes assenyalats

Les primeres vegades que una persona visita el barri de Sant Cosme, queda desagradablement sorprès pel soroll que contínuament provoquen els enlairament i aterratges dels avions. Recordem que el barri està ubicat a tocar de l'aeroport, i, certament, l'incessant tràfic aeri comporta, tot sovint, dificultats per a mantenir una conversa amb un to de veu normalitzat.

Curiosament però, i aquest fet ja ens havia estat manifestat, en les diverses entrevistes realitzades, amb anterioritat a la realització de l'enquesta, els habitants de Sant Cosme, s'han habituat al soroll i segons manifesten: en prou feines el noten.

La seguretat vial

Observem tanmateix, que en l'enquesta realitzada només un 5'3% dels enquestats han manifestat, que el soroll dels avions, esdevé un problema. Ha obtingut més puntuació percentual, el soroll provocat pel tràfic rodat (curses de cotxes, han manifestat), amb el conseqüent perill per als vianants, que no pas els problemes derivats de la circulació aèria.
En les entrevistes realitzades amb anterioritat, diverses persones ens varen manifestar que per alguns carrers del barri, i sobretot pel carrer del riu Llobregat, circulen vehicles, sense respectar la normativa del Codi de Circulació. El fet que la població identifiqui aquests vehicles, amb conductors d'ètnia gitana suposa un element negatiu sobreafegit a la percepció ja esmentada de problemàtiques vinculades a actituds de caràcter xenòfob o racista.
Aquestes manifestacions relatives a la conducció temerària, van afegides a expressions si cal més preocupats encara: la manca d'actuació dels serveis municipals, en concret la crítica es dirigeix a l'actuació de la Guardia Urbana. En alguns casos, algunes persones entrevistades i algunes de les enquestades (en aquest cas, per expressió espontània) han manifestat percebre manca d'interès en l'acció.
Sense entrar en la valoració de les funcions de la Guardia Urbana, per què no disposem d'informacions per a poder comparar, les expressions manifestades, si que considerem prioritari que s'endeguin accions per a contrarestar aquesta percepció (ja sigui amb campanyes informatives, o amb establiment de controls acurats o amb altres mitjans), atès que qualsevol problemàtica derivada de conducció temerària, amb independència que

aquesta existeixi o no, pot desencadenar accions negatives. És a dir, si existeix la sensació que alguns conductors no compleixen la normativa i això s'agreuja amb la sensació que la Guardia Urbana no aplica les sancions corresponents, entre la població més propensa a actituds de caràcter racista, es pot crear un ambient clarament negatiu al civisme, sobretot existint la sensació que aquests conductors pertanyen a una mateixa ètnia.

Com podem observar, la resta de problemàtiques, han obtingut molt poca significació estadística. S'ha de ressaltar però, que curiosament un 2'4% de la població, no ha sabut posicionar-se respecte els problemes del barri. Tot i que, com s'ha pogut veure, en les dades oficials exposades a l'inic del treball, Sant Cosme, té una taxa d'atur de pràcticament el 17% de la població activa. L'atur com a problema, només ha estat esmentat però per un 2'6% de la població enquestada.

IDENTIFIQUEM MILLOR LES NECESSITATS

Programa d'intervenció comunitària

Capítol cinquè

EL barri

Algunes propostes plantejades

Les propostes per afrontar les problemàtiques

Un dels objectius plantejats en realitzar l'estudi consistia, apart de la valoració de la tasca de l'AV i de la detecció dels problemes que percep la població resident, en detectar les possibles propostes que els mateixos veïns realitzen per a poder afrontar els problemes que manifesten patir. En aquest sentit, i, òbviament abans de saber la relació de problemes, es va incloure en el qüestionari, la demanda de propostes per a incidir en la resolució dels problemes que es detectessin. Les respostes obtingudes, han estat les següents:

Propostes de resolució dels problemes

Millorar l'eficàcia policial	132	49'0%
Millorar el civisme	35	10'7%
Aïllar el col·lectiu minoritari	29	8'0%
Altres	35	10'7%
NS/NC	95	29'1%

Propostes de resolució dels problemes

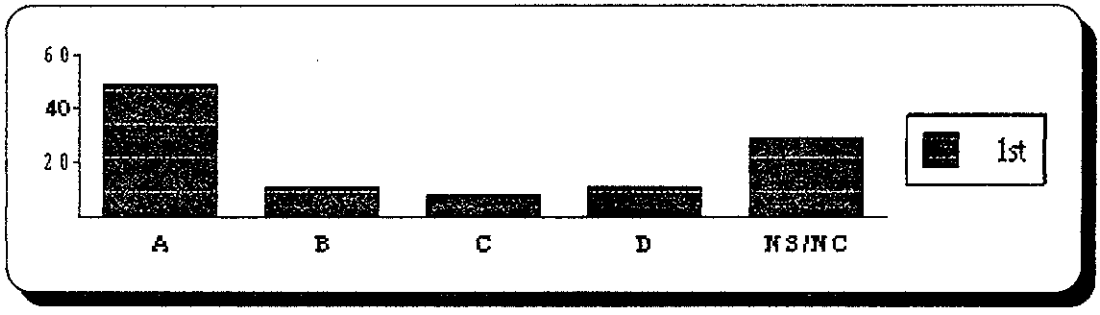

A= Millorar l'eficàcia policial. B= Millorar el civisme. C= Aïllar el col·lectiu minoritari, D= Altres

Un cop més, es detecten actituds clarament xenòfobes o racistes, vehiculades a través de les propostes formulades.

És una constant en l'estudi, la divisió implícita entre els dos col·lectius, tot i que, no es manifesta en accions concretes, però caldrà estar molt atents per evitar que qualsevol acció pugui desencadenar una altra onada de protestes, com ja va passar anys enrere amb l'agressió a les persones que anaven al barri cercant estupefaents. Sense cap ànim de catastrofisme, però si com a recomanació per a que es cerquin solucions, un accident de tràfic podria esdevenir un desagradable incentiu per a l'enfrontament.

Pel que fa a la categoria "altres" algunes de les propostes que s'hi han inclòs (amb molt poca significació estadística, òbviament), han estat: "posar bandes als carrers per evitar que els cotxes facin curses", "canvis de mentalitat", "posar serveis d'urgència".

Com es pot observar, les propostes constructives han estat més aviat minses. Sobretot si hi afegim que el percentatge de població que s'ha posicionat en la categoria "NS/NC" ha estat del 29'1%.

Proposa millorar l'eficàcia policial

	de 16 a 25 anys		de 26 a 45 anys		de 46 a 65 anys		66 i més anys	
Si	18	25'0%	42	41'6%	48	58'5%	24	48'0%
No	54	75'0%	59	58'4%	34	41'5%	26	52'0%
Total	**72**	**100%**	**101**	**100%**	**82**	**100%**	**50**	**100%**

Proposa millorar l'eficàcia policial

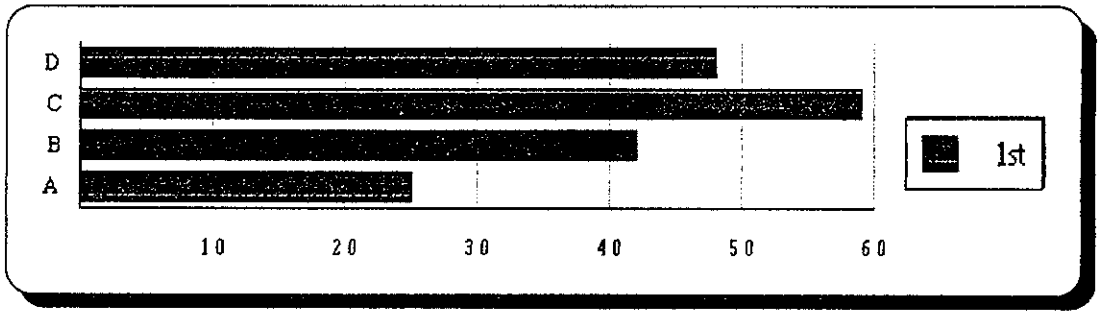

A = de 16 a 25 anys. B= de 26 a 45 anys . C= de 46 a 65 anys. D= 66 anys i més

Observem que les propostes de millora d'accions policials són realitzades en percentatges més elevats per part del sector de població comprés entre els 46 anys endavant, si bé la franja compresa entre els 46 i 65 anys ho fa en percentatges més elevats que els jubilats. Cal recordar que aquest segment de població és el que s'ha manifestat de manera més crítica respecte la valoració dels serveis policíacs.

És important assenyalar que la població més jove, esdevé la que menys es posiciona en aquesta proposta. Així mentre que entre aquest col·lectius, un 25% assenyala aquesta proposta (la qual cosa ja és de destacar), entre col·lectiu esmentat anteriorment, el percentatge s'apropa al 60%.

Proposa millorar l'eficàcia policial

	Home		Dona	
Si	66	43'1%	66	43'4%
No	87	56'9%	86	56'6%
Total	**153**	**100%**	**152**	**100%**

Pel que fa a la variable sexe, els percentatges són gairebé idèntics. La diferencia és del 0'2%. Amb la qual cosa, podem indicar que la percepció de la necessitat de millorar les accions policials, és idènticament compartida entre els homes que entre les dones.

Millora del civisme

La segona proposta plantejada pels enquestats ha estat la d'utilitzar campanyes de promoció del civisme. proposta que es contradiu directament amb la que ha obtingut més percentatge de respostes. Val a dir que la diferencia percentual entre una i altra ha estat molt significativa (eficàcia policíaca 49,0% millora del civisme 10'7%).

Proposa millorar en educació i civisme

	de 16 a 25 anys		de 26 a 45 anys		de 46 a 65 anys		66 i més anys	
Si	16	22'2%	8	7'9%	8	9'8%	3	6'0%
No	56	77'8%	93	92'1%	74	90'2%	47	94'0%
Total	**72**	**100%**	**101**	**100%**	**82**	**100%**	**50**	**100%**

Proposa millorar en educació i civisme

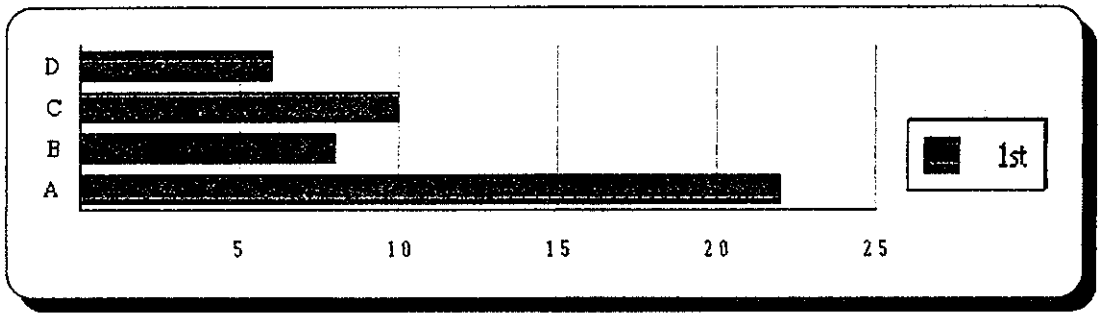

A = de 16 a 25 anys. B= de 26 a 45 anys . C= de 46 a 65 anys. D= 66 anys i més

Observem que, un cop més, la població més jove és la que menys es posiciona en accions contundents i elabora propostes més cíviques.

Al llarg dels diferents serveis i propostes analitzades, es posa de manifest que les actituds de caràcter racista tenen més presència entre els sectors de població adults i molt menys entre els joves. Convindria per tant, treballar amb aquest sector de població per incentivar que continuïn més propers a les accions de caràcter educatiu que a les de caràcter repressiu, com succeeix entre les franges de població superiors.

Proposa millorar en educació i civisme

	Home		Dona	
Si	11	7'2%	24	15'8%
No	142	92'8%	128	84'2%
Total	**153**	**100%**	**152**	**100%**

També a nivell de sexes, es detecten diferencies entre els partidaris d'accions de promoció del civisme. En aquest sentit, el percentatge de dones que s'hi han posicionat, és pràcticament el doble que el dels homes, tot i que en ambdós casos esdevinguin molt per sota dels que han manifestat altre tipus d'accions repressives.

IDENTIFIQUEM MILLOR LES NECESSITATS

Programa d'intervenció comunitària

Capítol sisè

Estereotips o problemes reals

Estereotips o problemes reals

De tots es sabut, que al barri de Sant Cosme, s'han donat un seguit d'accions, que han marcat aquesta zona. És ben cert, que les intervencions urbanístiques per part de l'Administració i sobretot la tasca social que han desenvolupat diferents organitzacions, en especial, l'AV, han configurat un nou model de barri, i, que a l'actualitat el barri està "normalitzat".

Tot i això, existeix encara l'estereotip respecte que es tracta d'un barri problemàtic. De fet, algunes de les qüestions plantejades en l'enquesta, han obtingut respostes per part dels mateixos residents, que ens fan induir que encara hi ha una part d'estereotip vigent.

Abans però, d'haver obtingut aquesta informació, a partir de les entrevistes preliminars, es va decidir incloure en el qüestionari, dues referències al tema: l'existència de problemes de convivència i l'existència de tràfic d'estupefaents. Vàrem voler que fossin els mateixos veïns els que opinessin al respecte i manifestessin les seves impressions.

Opinió sobre l'existència de problemes de convivència

En primer lloc, es va plantejar als enquestats si en el barri hi havien problemes de convivència. Val a dir, que no s'especificava res més al respecte. Les respostes varen confirmar que hi ha la percepció de l'existència d'aquests problemes:

Molts	88	28'9%
Bastants	100	32'8%
Pocs	67	21'9%
Cap	47	15'4%
NS/NC	3	1%

Opinió sobre l'existència de problemes de convivència

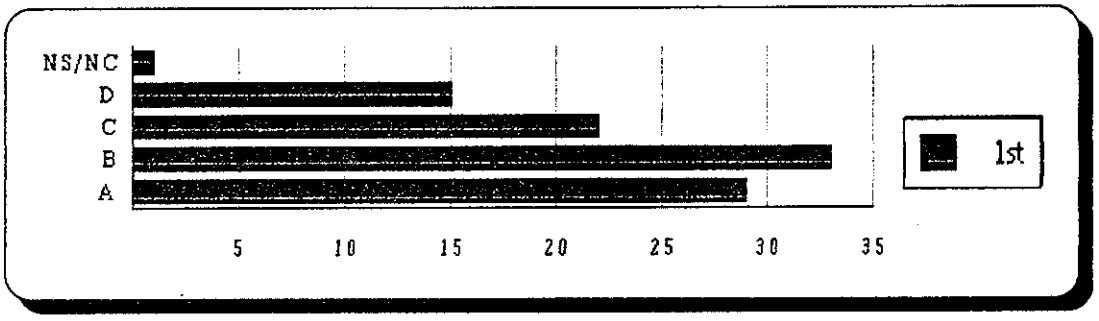

A= Molts . B= Bastants. C= Pocs. D= Cap

Més del 60% de les persones enquestades, han manifestat percebre problemes de convivència, en diferent mesura, però sense diferencies substancials pel que fa a la intensitat manifestada. De fet, només dotze persones separen les categories " molts" de "bastants" i, gairebé dues centes persones s'han posicionat en aquestes categories.

Un altre element a destacar és que, en un sentit o altre, la gran majoria dels enquestats, s'han posicionat. Només tres persones han preferit no respondre a la qüestió plantejada.

Creu que existeixen problemes de convivència en el barri

	de 16 a 25 anys		de 26 a 45 anys		de 46 a 65 anys		66 i més anys	
Cap problema	8	11'3%	13	13'0%	14	17'1%	12	24'5%
Pocs problemes	17	23'9%	14	14'0%	23	28'0%	13	26'5%
Bastants problemes	22	31'0%	36	36'0%	25	30'5%	17	34'7%
Molts problemes	24	33'8%	37	37'0%	20	24'4%	7	14'3%
Total	**72**	**100%**	**101**	**100%**	**82**	**100%**	**50**	**100%**

La percepció de problemes de convivència és detectada per tots els sectors d'edat, si bé en diferencies percentuals dins una mateixa franja d'edat, en referència a la gravetat del mateix. Observem tanmateix que la franja d'edat més gran (66 anys i més) és la que manifesta percebre en menys mesura l'existència d'aquests problemes. Sobretot pel que fa al posicionament en les respostes més contundents: cap problema = 24'5%. molts problemes = 14'3%. Bastant allunyades de la resta d'edats analitzades.

Creu que existeixen problemes de convivència en el barri

	Paio		Gitano	
Cap problema	42	14'5%	5	38'5%
Pocs problemes	64	22'1%	3	23'1%
Bastants problemes	96	33'2%	4	30'8%
Molts problemes	87	30'1%	1	7'7%
Total	**289**	**100 %**	**13**	**100 %**

Fent esment, un cop més, de les precaucions pel que fa a la significació estadística del col·lectiu gitano, observem que manifesten detectar en força menys mesura l'existència de problemes de convivència, que la població pertanyent al col·lectiu majoritari.

Sembla lògic, que en el plantejament inicial del qüestionari, darrere la pregunta sobre l'existència de problemes de convivència, s'hi afegís, entre qui hi ha problemes. La no realització d'aquesta pregunta hagués suposat sobreentendre l'estereotip.

Opinió respecte entre qui hi ha problemes de convivència

Entre paios i gitanos	54'4%
Entre veïns	23'9%
NS/NC	21'6%

Opinió respecte entre qui hi ha problemes de convivència

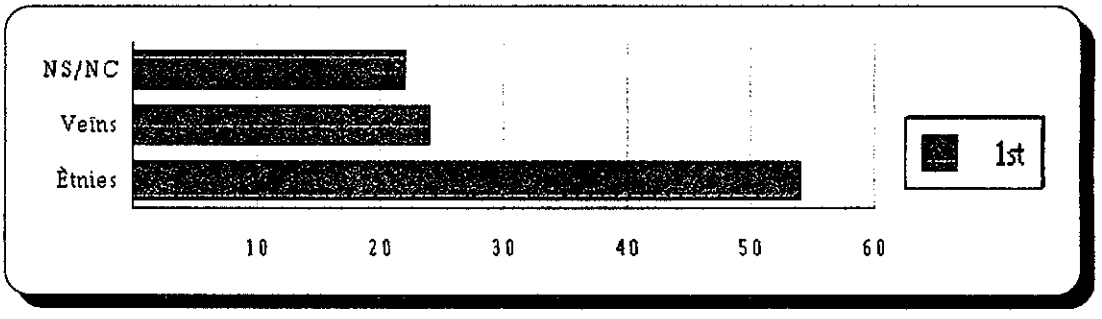

Més de la meitat dels enquestats han manifestat percebre que els problemes de convivència esdevenen entre els dos col·lectius ètnicament diferenciats, que conviuen en el barri. Curiosament però, una quarta part de la població, expressa que els problemes esdevenen simplement entre veïns.

Molts dels que s'han posicionat en aquesta categoria han manifestat diferents aspectes: "entre delinqüents i veïns", "entre drogaaddictes i veïns", "entre joves", "entre veïns en general". També val la pena assenyalar, que molts dels enquestats, més d'una cinquena part, han opcionat per a ubicar-se en la categoria "NS/NC", en haver de dir entre qui hi havia problemes. Si assenyalem això, és per què en aquesta categoria, només s'hi havien posicionat un 1% en la pregunta anterior. Podríem deduir, que perceben l'existència dels problemes, però que no l'han volgut fer pública, o que, simplement, no tenen opinió formada respecte les causes i persones que pateixen dèficits convivencials.

La problemàtica de la droga

Aquesta és un altre dels estereotips que figuren sobre el barri. Només cal recordar que Sant Cosme va centrar fa anys, l'interès dels mitjans de comunicació, per accions que es varen desenvolupar respecte aquest tema.

Per a situar la problemàtica en el seu context, es va preguntar en primer lloc, als enquestats, si aquell interès dels mitjans de comunicació, responia aleshores a una realitat.

Així la pregunta formulada va ser:

Existien problemes de droga, fa temps, tal com publicaven els mitjans de comunicació?

Sí	280	91'8%
Si, però menys	13	4'3%
No	3	1'0%
NS/NC	9	3'0%

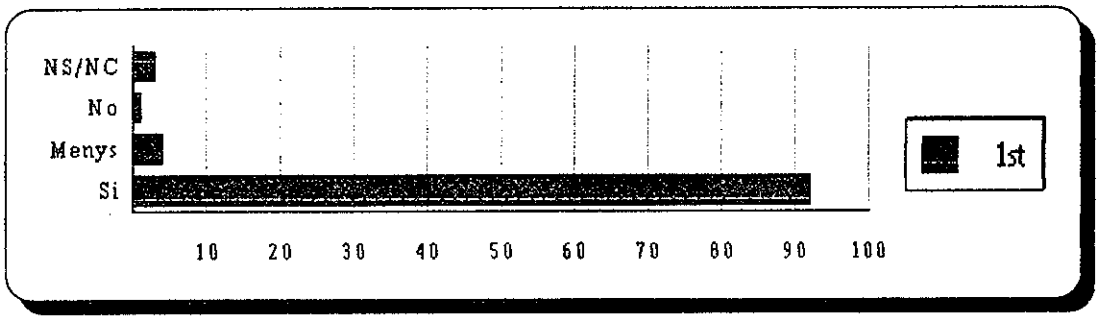

De manera majoritària, els enquestats, s'han posicionat respecte l'existència d'aquesta problemàtica anys enrera.

Menys d'un cinc per cent, considera que l'existència de la problemàtica hi era, però que no es produïa en els termes que expressaven els mitjans de comunicació.

Observem, tanmateix que, també en aquest tema, el posicionament en la categoria "NS/NC", ha estat preferida per molts pocs enquestats. Sembla, per tant, que respecte del tema hi ha opinió formada.

El més important però, és saber si els enquestats consideren que aquesta problemàtica existeix encara o bé pertany a anys anteriors.

Opinió sobre l'existència de problèmes de drogues a l'actualitat

Molts	31'8%
Bastants	44'9%
Pocs	11'1%
Cap	9'5%
NS/NC	2'6%

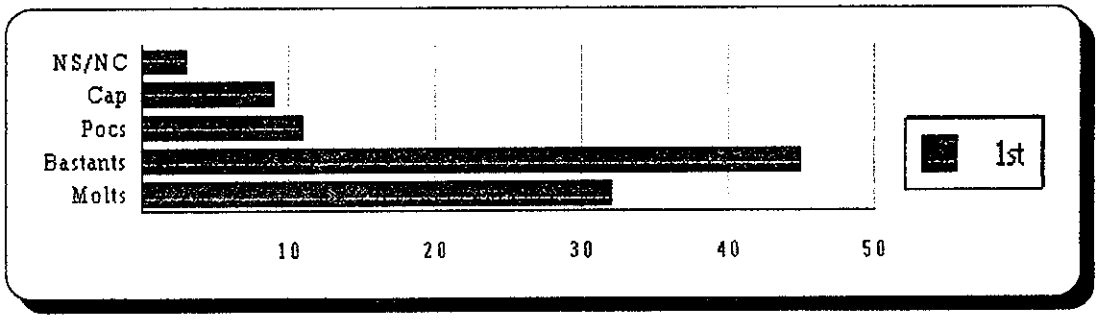

Una primera ullada ens indica que la percepció de la població respecte d'aquesta problemàtica, és molt millor que anys enrera. És a dir, les dades posen de manifest que les intervencions que s'han realitzat en el barri, han incidit en rebaixar el nivell del problema.

De totes maneres, l'opinió d'aquestes qüestions, sovint pot ser variada per condicionants cojunturals. En aquest sentit, mentre s'estava realitzant l'enquesta, s'estava portant a terme l'enderroc del barri vell de Can Tunis, també considerat com un dels barris que pateix aquesta problemàtica. Aquest fet, feia plantejar a alguna de les persones entrevistades, abans de la realització de l'enquesta, que possiblement es podria produir un cert increment de la demanda al barri de Sant Cosme.

Si això fos així, els resultats d'aquesta enquesta dintre d'un mes, possiblement serien diferents dels obtinguts actualment, almenys en tractar aquesta qüestió.

Existeixen problemes de drogues a l'actualitat

	de 16 a 25 anys		de 26 a 45 anys		de 46 a 65 anys		66 i més anys	
Cap problema	3	4'4%	2	2'0%	3	3'7%	0	0'0%
Pocs problemes	9	13'2%	17	17'3%	19	23'2%	11	23'4%
Bastants problemes	36	52'9%	41	41'8%	17	20'7%	17	36'2%
Molts problemes	20	29'4%	38	38'8%	43	52'4%	19	40'4%
Total	**68**	**100%**	**98**	**100%**	**82**	**100%**	**47**	**100%**

Com es pot observar, les diferencies entre les diferents franges d'edat, es troben un cop més en la contundència de la resposta, més que en la divergència entre sectors. Tot i això val la pena assenyalar que el col·lectiu comprés entre els 46 i els 65 anys és el que ho expressa en major contundència. Recordem que aquest mateix col·lectiu és el que es posiciona de manera més crítica en valorar els serveis policíacs i en demanar eficàcia policial per a resoldre les problemàtiques del barri.

Existeixen problemes de drogues a l'actualitat

	Paio		Gitano	
Cap problema	7	2'4%	1	12'5%
Pocs problemes	50	17'4%	6	75'0%
Bastants problemes	110	38'3%	1	12'5%
Molts problemes	120	41'8%	0	0'0%
Total	**287**	**100 %**	**8**	**100 %**

Pel que fa a la desagregació de respostes en funció de la variable ètnia de pertinença, els resultats obtinguts assenyalen divergències pel que fa a la intensitat de percepció del problema. Els dos col·lectius manifesten percebre l'existència del problema, si bé el col·lectiu gitano manifesta percebre-ho de manera més atenuada.